

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

SCLOVENEK

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Čekovni račun:
Ljubljana številka
10.650 in 10.349 za
instate.

Uprava:
Kopitarjeva ulica
številka 6.

Sv. Ciril in Metod

Sveta brata bi mogla, da prav nam Slovonom zaključita z besedami sv. Pavla: »Rodila sva vas po evangeliju Jezusa Kristusa«. Kajti deloma sta uvrstila, deloma pa spreobrnila h krščanski veri Ruse, Čehe, Poljake, Bolgare, Slovence, Hrvate in Srbe. Onadva sta prva postavila temelj naši slovanski prosveti, ker sta izumila slovanske pismenke in prevedla sveto pismo na slovanski jezik. Sicer je še sporno vprašanje, če sta Ciril in Metod izumila današnje cirilice, ki jo tudi v bogoslužju uporabljajo Rusi, Srbi in Bolgari, ali pa glagolico za tako zvano staroslovenščino, ki se je še danes poslužujejo v bogoslužju Hrvati v nekaterih škofijah. Prevladuje naziranje, da sta sveta brata izumila glagolico, ki je starejšega izvora kakor pa cirilica. Toda dejstvo ostane, da se moramo solunskima bratoma zahvaliti Slovani, da smo že v 9. stoletju stopili v krog omikanih narodov. Papež Leon XIII. je z okrožnico 30. septembra 1880. leta odredil, da se spomin slovanskih apostolov slavi po vsem katoliškem svetu 7., a v naših krajih 15. julija. Tako ne samo Slovani, ampak vsi katoličani sveta časte ta dva velika božja služabnika.

V Jugoslaviji je god sv. Cirila in Metoda pragašen za državni praznik.

V Solunu je v začetku 9. stoletja živel odličen mož Leon s pobožno ženo Marijo, ki mu je rodila sedem otrok. Med njimi se je po svojem znanju in kreposti najbolj odlikoval najstarejši, Metod — to je njegov samostanski ime, krstnega ne poznamo — in najmlajši, Konstantin, ki je pozneje pri posvečenju z škofa spremenil ime v Ciril. Glas o njuni svetosti in učenosti je segel tudi v Carigrad. Zato so ju pozvali na cesarski dvor, kjer se je Ciril skupaj učil s cesarjevim Mihaelom in tako napredoval v učenosti, da so ga imenovali filozofa. Ker pa sta sveta brata uvidela, da sta v cesarskem dvoru izpostavljeni mnogim nevarnostim, sta zapustila hrupni Carigrad in se umaknila v tihi samostan na gori Olimp, kjer je bil Metod posvečen v duhovnika. Pa tudi tukaj Cirilu niso dali miru. Na ukaz cesarice Teodore je moral zapustiti samostansko celico in iti oznanjvat krščanstvo Kozakom.

Na poziv moravskega kneza Rastislava sta pozneje sveta brata odšla na Moravsko, da tudi tukaj zasadi Kristusov križ. Čakalo ju je težko delo. Slovani še niso imeli svojih pismenk. Zato sta sveta brata najprej sestavila slovanske pismenke in prevedla knjige sv. pisma na staroslovenski jezik. Tako pripravljena sta odšla na Moravsko ter z apostolsko verno širila Kristusovo vero med našimi slovanskimi pradedi.

Toda čakale so ju velike preizkušnje. Nemška duhovščina je bila zavistna zaradi silnega uspeha, ki sta ga žela sveta brata. Zato so ju zatožili v Rim, da ostaneta krivo vero in da se v cerkvi poslužujeta slovanskega jezika. Na papežev poziv sta sveta brata odšla v Rim. Na potu sta povsod, kamor sta prišla, oznanjala sveti evangelij. Že krščene sta utrjevala v veri, a pogane sta vodila v naročje svete Cerkve. Ob tej priliki sta prepovala tudi slovanske dežele. Papež Hadrijan II. ju je slovesno sprejel in jima šel z rimsko duhovščino in ljudstvom nasproti.

Papež se je prepračil o pravovernosti njunega nauka in je oba posvetil v škofa ter jima dovolil, da se pri bogoslužju poslužujeta slovanskega jezika. Ob tej priliki sta sveta brata opravila slovesno sveto mašo v slovanskem jeziku in to na grobu sv. Petra. Sveti daritvi je prisostvovalo mnogo duhovščine in ljudstva. In ko so zaslišali blagovno besedo: »Slava v višnjih Bogu in na zemlji mir človekom blagovolenja« — so bili vsi navdušeni nad univerzalnostjo katoliške Cerkve, kateri ni nihče tujec, ki ga sprejme v svoje naročje in ki objema vse narode sveta. Tudi sveta brata sta bila do solz ginjena nad ljubeznijo in pozornostjo, katero so njima in vsem Slovonom izkazali rimski duhovniki, katoliška Cerkve in njen vrhovni poglavar papež.

Za bivanja svetih bratov v Rimu je obolet Ciril in kmalu nato umrl. Zgodilo se je to 14. februarja 869. leta, ko je bil star komaj 43 let. Umrl je v sluhu svetosti in je bil ob veliki udeležbi ljudstva in rimske duhovščine pokopan v cerkvi sv. Klementa, kjer še do danes počivajo njegovi telesni ostanke. Božja volja je hotela, da kosti svetega Cirila počivajo v Rimu, in to dejstvo spominja Slovence, da, ako hočejo biti združeni v veri s svojim prosvetiteljem in apostolom sv. Cirilom, morajo biti združeni v veri s sv. Petrom in njegovim zakonitim naslednikom, rimskim papežem.

Po bratovi smrti se je Metod vrnil nazaj na Moravsko. Papež ga je postavil za nadškofa srem-sko-panonskega. Njegova nadškofija je obsegala Čehe, Slovence, Hrvate in Srbe. Toda njegovi sovražniki tudi še sedaj niso mirovali. Pogani s svojimi žreči so ga kruto preganjali. Toda Metoda je najbolj bolelo, da so mu tudi kristjani delali silne zapreke in ovirali njegovo apostolsko delo, kjer so le mogli. Nemcem ni bilo prav, da se Metod poslužuje slovanskega jezika pri bogoslužju in so ga neprestano napadali, proti njemu spletkarili in mu podtikali krivostno ter ga končno pozvali pred sodišče. Zastonj se je sv. Metod skliceval na papeža kot edinega pristojnega in zakonitega razsodnika v njegovi stvari. Nemci so ga pahnili z njegovega nadškofijskega mesta, ga sramotili in končno vržli v ječo, iz katere ga je osvobodil papež Janez VIII.

Metod je s sveto potrpečljivostjo in z velikim pogumom prenašal vse krivice in preizkušnje. Ko je prišel iz ječe, je z neumorno delavnostjo nadaljeval svoje apostolsko delo med Slovani. Ni pa svojega delovanja omejil le na svojo nadškofijo, ampak je ustanovil še nove škofijske stolice na Češkem, v Galiciji, na Poljskem in v Rusiji.

Po mnogih trudih in trpljenju, po ječah in zaprtostih je končno oslabele Metodovo telo. Umrl je 6. aprila 885. leta, star skoraj 70 let. Duhovščina in ljudstvo njegove nadškofije so ga z velikim sijajem in neizrečeno bolestjo pokopali, verjetno v cerkvi sv. Marije na Velehradu, kamor še danes Slovani romajo, da se poklonijo svojem največjemu apostolu. Sv. Ciril je bil kmalu po svoji smrti proglašen za svetnika. Prav tako tudi sv. Metod in to kljub preganjanju njegovih učencev po njegovi smrti na Moravskem. Posebno pri Slovanih sta sveta solunskima brata v veliki časti. Zanimivo je, da smo ravno Slovenci zanesli čedenje svetih bratov tudi med Nemce. V prejšnjih stoletjih so Slovenci mnogo romali v nemški Aachen in Kolin ob Renu. Tja so zanesli tudi če-

Molotov želi nova pojasnila

V Londonu govorijo o „znatnem napredku“ pogajanj
Papen ponuja moskovski vladi kredit 10 milijard din?

Pariz, 4. julija. AA. (Havas.) Danes zjutraj je v zunanje ministrstvo prispel odgovor sovjetske vlade glede sklenitve trojnega sporazuma. Odgovor sovjetske vlade na francosko-angelske predloge je bil sredi izročene Naggyaru, Seedsu in Strangu. V francoskih diplomatskih krogih drže vsebinsko odgovora v največji tajnosti. Zunanji minister Bonnet skupaj z višjimi uradniki proučuje noto Molotova ter poročilo veleposlan. Naggyara.

Po poročilih, ki so jih častniki dobili do opoldne, je Molotov zahteval nove točnejše podatke in nova pojasnila o nekaterih točkah francosko-angelskega predloga. Pod takimi predlogi se bodo pogajanja nadaljevala še nekaj časa. Angleška in francoska vlada sta še vedno v tesnem stiku. Popoldne je Bonnet telefonično govoril s francoskim poslanikom v Londonu Corbinom.

Seja angleške vlade

»Pogajanja bodo še dolga«

London, 4. julija. AA. (Reuter.) Iz Moskve poročajo: Tukajšnji uradni krogi izjavljajo, da je bil storjen znaten napredek in da so se izognili vsem težavam z obeh strani. Zaradi tega se je pojavilo spet zaupanje ter upanje, da bo trojni pogodba v kratkem sklenjena.

London, 4. julija. c. Danes popoldne se je stal ožji vladni odbor petih ministrov, ki obravnava vsa vprašanja angleške zunanje politike. Na tej dopoldanski seji so obravnavali odgovor Molotova na nove angleške in francoske predloge. Ta odgovor je Molotov včeraj izročil Strangu na posebnem sestanku v Kremliju. Dopoldanski sestanek še ni izžepal vseh problemov, ki jih načena novi Molotov odgovor. Zato bo danes proti večeru še ena seja ožjega vladnega odbora.

Pač pa uradni krogi poudarjajo, da niso bile splošne vesti listov prav nič točne o tem, kakšna je bila vsebina včerajšnjega odgovora Molotova Strangu in njegovim odposlancem.

Vladni krogi v Londonu poudarjajo, da je bila potrebna velika rezerviranost o novih ruskih pomislekih in predlogih. Sicer nikdo ne mara ničesar razkriti o novih ruskih predlogih, vendar pa poudarjajo, da je ruski odgovor tak, da je načel celo vrsto novih vprašanj. Vse to pa je tako obsežno in zapleteno, da je jasno, da bodo pogajanja v Moskvi trajala še precej časa.

Optimistično razpoloženi so v Londonu samostojni, ki imajo s sovjetskim veleposlaništvom v Londonu dobre zveze. Ti poudarjajo, da je najlepší dokaz za srečen potek pogajanj pač to, da se bodo razgovori v Moskvi nadaljevali.

Današnji tisk pravi, da uradni krogi molče glede zadnjega sovjetskega odgovora.

»Times« poroča iz Moskve, da so pri včerajšnjih razgovorih z Molotovom angleški zastopniki storili vse, da bi pospešili sklenitev sporazuma. Vendar morajo angleški predstavniki voditi računa tudi o stališču drugih članov fronte proti napadalcem.

»Daily Telegraph« poroča iz Moskve: Zadnji sovjetski odgovor je bil v Londonu in Parizu izročen istočasno kakor poslanikoma Anglije in Francije v Moskvi.

»Daily Herald« sporoča, da se prihodnje dni pričakuje nov sestanek v Kremliju. To dejstvo dokazuje, da bodo še novi razgovori. Strang ostane še nekaj časa v Moskvi.

Papenove ponudbe

London, 4. julija. b. Berlinski dopisnik »Daily Mail« potrjuje vesti o potovanju von Papena v Moskvo po nalogu nemške vlade, da se tam pogaja o zaključku kredita v višini 42 milijonov funtov (10 milijard din), ki bi jih Nemčija dala Rusiji. V Berlinu smatrajo, da bo izredno poslanstvo človeka Papenovega odličnih sposobnosti imelo mnogo več izgleda, da se sklene ta sporazum, nego če bi šli v Moskvo navadni strokovnjaki.

Nemce v južni Tirolski bodo vse preselili

Eni poidejo v Nemčijo, drugi v južno Italijo
Senzacionalna novica švicarskega lista

Curih, 4. jul. TG. »Neue Zürcher Zeitung« objavlja z velikimi črkami senzacionalno navico, da sta Italija in Nemčija nedavno v Milanu sklenili pogodbo, na podlagi katere bodo vse prebivalce južnega Tirola, ki so nemškega porekla pozvali, da se preselijo v Nemčijo, med tem, ko bi one, ki v Nemčijo ne bi hoteli, preselili v južno Italijo. Članek v švicarskem listu se glasi dobesedno:

Na južnem Tirolskem, torej v italijanski pokrajini Bolzano, krozi poročila o skorajšnjih ukrepih za preselitev nemškega dela prebivalstva. Te novice so na južnem Tirolskem povsod povzročile veliko razburjenje. Na splošno namreč pripovedujejo, da je nemški generalni konzul v Milanu pretekli teden na nekem posvetovanju v Meranu sporočil prisotnim zastopnikom južnotirolskih Nemcev, da je bil med Italijo in Nemčijo po daljših pogajanjih dosežen sporazum, na podlagi katerega morajo oni nemški prebivalci, ki so nemški (prej avstrijski) državljani, zapustiti deželo in se preseliti v Nemčijo, med tem ko dobijo tudi ostali Nemci, ki so že italijanski državljani, pravico, da se, ali preselijo, ali pa da jih preselijo nekam v južno Italijo. Razna druga poročila pravijo, da bodo morali nemški južni Tirolci, ki niso lastniki zemlje ali hiš, deželo že v dveh mesecih zapustiti, med tem, ko dobijo posestniki rok, da v dveh letih svoje imetje prodajo in se potem odselijo ali v Nemčijo ali v južno Italijo.

Švicarski list potem dodaja: »Kakor smo od merodajne strani izvedeli, zares obstojajo poskusi v navedeni smeri. V načrtu je, da bi se najprej rešilo vprašanje tistih nemških južnih Tirolcev, ki so po svetovni vojni obdržali avstrijsko državljanstvo in so sedaj seveda postali nemški državljani, nadalje bi prišli v poštev Nemci, ki so že od nekdaj nemški državljani, končno pa tisti južnotirolski Nemci, ki so prešli v italijansko podanstvo. Podrobnosti pa do sedaj še niso bile določene, tako, da je treba vsa poročila o preseleljevanju za enkrat brati z največjo previdnostjo.

(Po nemških statistikah živi na južnem Tirolskem še danes 195.000 nemških domačinov, med

tem, ko italijanske statistike iz l. 1932 priznavajo samo še 160.000 Nemcev.)

O istem vprašanju poročajo švicarskemu listu iz Milana:

V italijanskem tisku se ni nobenega sledu o kakršnih posebnih političnih dogodkih na južnem Tirolskem. Potniki, ki prihajajo iz Merana in Bolzana pa pripovedujejo o precejšnjem razburjenju med domačinskimi prebivalstvom. Razburjenje si azlagajo tako,

da je verjetno v zvezi z nedavnimi italijansko-nemškimi pogajanj, ki so se zaključila z nekimi sklepi glede bodoče

ureditve nemških in mešanih okrajev na južnem Tirolskem. Zelo verjetno je, da obstojajo glede tega že končnoveljavni obvezni italijansko-nemški dogovori, ki se oslanjajo na razumevanje, ki ga je Italija že večkrat pokazala za nemške zunanje politične podvige, ter da dejansko predstavljajo nemške protiusluge.

Ni več dvoma, da niso določene samo podrobnosti o rešitvi tega vprašanja, marveč, da je določen tudi čas, ko se bodo načrti začeli izvajati. Podrobnosti še niso znane, toda razburjenje južnih Tirolcev je razumljivo že zaradi tega, ker stoji pred njimi bližajoča se izbira, da se ali preselijo v Nemčijo ali pa nekam v južno Italijo.

Se že selijo v Nemčijo

London, 4. julija. TG. Glede vprašanja preselitve nemških južnih Tirolcev je izvedel Reuterjev dopisnik v Berlinu, da že obstoja dokončen sporazum med Italijo in Nemčijo glede izvedbe tega načrta in da je do sedaj preslo v Nemčijo že pet do šest tisoč Nemcev.

Dvojezična uprava na Češko-Moravskem

Občinski odbori v petih mestih razpuščeni

Češka fašistična stranka, ki jo vodi general Gajda, je izdala proglas na narod, v katerem pravi, da je »usoda češkega naroda življenjsko povezana z usodo nemškega naroda in nemške države. Med nemško in češko dušo obstojajo mnoge podobnosti in sorodnosti. Nemci so se od lažidemokracije in od judovstva že osvobodili. Čehi so šele v začetku osvobodilnega boja« Proglas končuje s pozivom, da je treba izriniti zadnje ostanke judovstva in svobodomiselstva, ker šele potem bo miren razvoj protektorata zajamčen.

Praga, 4. julija. TG. Na merodajnih češko-moravskih kakor tudi nemških mestih so mnenja, da bo protektor Češko-Moravske baron Neurath na podlagi pooblastil, ki jih je nedavno dobil od Hitlerja, da izdaja uredbe z zakonsko močjo, predpisal dvojezičnost državnih uprav po vsem češko-moravskem protektoratu. Nemški list »Nationalzeitung«, ki ga v praškem tisku navajajo, se bavi z istim vprašanjem ter pravi: »Uvedba dvojezičnosti v deželno upravo je potrebna, kajti od češke strani do danes niso nič storili, da bi jezikovnemu vprašanju dali takšno rešitev, ki bi odgovarjala koristim vsega prebivalstva. Ker so Čehi očitno sklenili, da sami ne bodo ničesar podvzeli, kar bi moglo pospeševati soživiljenje obeh narodnosti, je s tem nastala za protektorsko oblast dolžnost, da ona ukrene to, kar bi bili Čehi že zdavnaj morali ukreniti.

Praga, 4. jul. TG. Državni protektor je izdal naredbu, s katero so imenovani nemški vladni komisari na mesto dosedanjih županov v mestnih občinah Brno, Morav. Ostrava, Ihlava, Olomouc in Budějovice. Za Brno je imenovan Oskar Judetz, za Ihlavo Leo Engelmann, za Moravsko Ostravo

Hinner, za Olomouc Tschermack, za Budějovice pa Joseph David. V imenovanih občinah bodo razpisane občinske volitve s posebnim dovoljenjem protektorja Neuratha. Novoimenovani komisari imajo vse pravice, kakor prejšnji izvoljeni župani. Istečasno so odstavljani tudi vsi mestni občinski odbori v imenovanih občinah.

Boji na mandžurski meji

Šenghaj, 4. julija. b. Položaj na mongolsko-mandžurski meji še vedno v prvi vrsti zainteresuje tukajšnje vojaške kroge. Nocoj so dospeli ruske informacije o zmagah, ki so jih izvajale mongolsko-sovjetske čete. Na mongolsko-mandžurski meji se nabaja toliko dobro oboroženih čet, da bodo mogle odbiti vsak napad Japoncev. Z japonske strani se pa zopet zatruje, da so Japonci obkolili 4000 mongolsko-sovjetskih vojakov na reki Kalaba in da so razrušeni vsi mostovi čez to reko po japonski avijatici.

Gibanje francoskih čet ob italijanski meji

Rim, 4. julija. b. Pretekle dni se opaža pojačeno gibanje francoskih čet na italijanski meji. V soboto in nedeljo so bili na vseh cestah od Pariza do Marseille neprestani transporti čet, orožja in municije in to vse proti italijanski meji. Iz tega sledi, da hoče Francija podvzeti vse potrebno, da bo francoska vojska lahko postavljena takoj v vojno stanje, ako se za to pokaže potreba.

Zagrebska vremenska napoved. Jasno in toplo. Zemunska vremenska napoved. Pretežno vedro v vsej državi. Nekoliko oblačno utegne biti na skrajnem jugu in jugovzhodu. Dunajska vremenska napoved. Brez bistvenih sprememb.

Politični zapiski

Grol zopet na pozornici

V Zagreb je prispel znani prvak srbske demokratske ali Davidovičeve stranke dr. Milan Grol, ki se pogovarja s prvaki prečasnih demokratov skupine ravnega Pribičevića, ki so, kakor znano, združeni z dr. Mačkom, oziroma HSS v borbi za rešitev hrvatskega vprašanja. Dr. Milan Grol se bo potem razgovarjal tudi z dr. Mačkom.

Ljudje se seveda vprašujejo, čemu je dr. Grol prišel v Zagreb. Kakor izvezo iz »Obzora«, je Grol bil pooblaščen od srbske združene opozicije ali UO (Aca Stanojević + Davidović + Zemljoradniki) in od JNS, da zopet naveže stike z dr. Mačkom in Pribičevićem, oziroma Vilderom, ki le-te predstavlja. Kakor znano, sta tako UO kakor JNS pustila dr. Mačka na cedilu, ko je šlo za konkretno podporo njegovim zahtevam v hrvatskem vprašanju. Kakor izvezo iz »Obzora«, se UO takrat ni postavila samo na stališče, da ne bo pri tem delu sodelovala, če se prej ne sestavi neka nova koncentracijska vlada, ki bi upoštevala demokracijo ali, kar si UO pod tem imenom predstavlja, ampak tudi z dr. Mačkom ni soglašala glede razmejitve hrvatskega in srbskega teritorija. Kakšne pomisleke je imela JNS, ne izvezo; nekaj tudi živkovih skupini ni bilo prav, četudi v odločitvi dr. Mačkovih skupin ni slo tako daleč, kakor UO, ki obstoji izključno iz srbskih elementov. Zdjaj pa, ko sta se dr. Maček in predsednik vlade že precej zblizala in je volja po sporazumu po vsi državi čim dalje bolj močna in odločna, je začela UO naenkrat zopet iskati stikov z dr. Mačkom, kakor vidimo iz Grolovega romanja v Zagreb. Zdi se, da tudi »Obzor«, ki sicer ne goji nobenih simpatij do te gospode, polaga precejšnjo važnost na to, da bi se UO in JNS zopet povezali z dr. Mačkom, oziroma s tako zvano SDK (sejalsko demokratska koalicija), v kateri se približevalec skupaj z dr. Mačkom zavzemajo za sporazum v smislu bolj ali manj samostojne Hrvatske. »Obzor« namreč pravi, da bi v takem primeru bilo nemogoče dr. Stojadinoviču in njegovim prijateljem, da v srbski javnosti agitirajo zoper prizadevanje sedanje vlade, da sklene s Hrvati sporazum, ker bi mogel Cvetković na tako agitacijo kaj lahko odgovoriti, da je ves srbski narod v zahtevi po spravi s Hrvati.

Nato bi se moglo reči samo to, da eta tako UO kakor JNS najnezaželjivejša činitelja našega političnega življenja, ne glede na to, da bi se bilo dr. Mačku v taki zvezi zopet treba bati, da ga v odločilnem trenutku zapustita, ker je obema tena skupinama več na njihovi, za demokracijo zakritih strankarskih interesih, kakor na resnični in trajni spravi v državi. Razen tega pa bi vsi ti razgovori in dogovori ter kombinacije uresničenje sporazuma samo zavlačevali in ga zapletli z drugimi vprašanji, ki nimajo z njim nič opraviti, tako da bi v takem primeru vprašanje sporazuma postalo podobno morski kači, ki ji nikoli ni konca. In mislimo da za sporazum ali za spravo nobena stvar ne bi bila bolj nevarna kakor to, da se vleče v brezkončnost.

Koliko potrebuje zagrebska univerza

Uprava zagrebskega vseučilišča je izdelala končni gradbeni program vseh svojih fakultet, muzejev in knjižnic ter je izračunala, da bi bila za to potrebna imopaznata vsota 270 milijonov 969.508 ali nad en četrt milijarde dinarjev! Fizičnega fakulteta, ki ima šestkrat več slušateljev kakor leta 1914, rabi en paviljon, nov botanični zavod, muzej za prirodoslovje in druge »manjške stvari. Pravna fakulteta, ki je dvakrat večja kakor pred vojno, rabi novo zgradbo, prav tako bogoslovna fakulteta. Medicinska fakulteta tudi rabi novo zgradbo, ki bi sama etala nad 68 milijonov dinarjev. Gre predvsem za namestitve očne klinike, živčne klinike in kirurške klinike. Tudi veterinarska fakulteta pravi, da rabi več kot 30 milijonov, dasi se ravno sedaj gradi zanjo veliko poslopje. Tehnična fakulteta potrebuje prav tako nad 50 milijonov dinarjev, isto tako kmetijsko-gozdna. Treba je pa tudi upravne zgradbe za rektorat, avlo in kvesturo, kar bi etalo 10 milijonov dinarjev, in tako dalje.

Mnenje dr. Mačkovega glasila

Glasi dr. Mačka, »Hrvatski dnevniki«, se poslužuje članka nekega budimpeštanskega dopisnika v znani »Neue Zürcher Zeitung«, da o stanju hrvatskega vprašanja, kakršno je v luči Hrvatske seljaške stranke, objavi naslednje mnenje: »Glasovi in domneve, ki se v Belgradu širijo v zvezi z vprašanjem sporazuma med Hrvati in Srbi in o možnosti prenevanja vlade, so dale Mačkovi seljaški stranki povod za službeno izjavo, v kateri je rečeno, da se niso zgodila nobena določena dejstva, iz katerih bi se moglo upravičeno sklepati, da se ima sestaviti nova vlada, kateri bi se zaupalo uresničenje sporazuma. Hrvatska seljaška stranka tudi nima namena, da bi vstopila v kakršno koli vlado, preden se ne sklene sporazum. Sicer pa je stanje pogajanj s Hrvati točno tako, kakor je bilo tistega dne, ko je bil dogovorjen sporazum, pod katerim pa manjkajo podpisi. Ni se zgodilo še ničesar, na podlagi česar bi se smelo sklepati, da se bo sporazum podpisal še v kratkem, kakor vedo nekateri ljudje v Belgradu povedati.«

»Hrvatski dnevniki« podčrtuje to stanje tudi v svojem uvodniku od torka 4. t. m. in meni, da se veliko piše o sporazumu, da pa so vse to samo domnevanja, ki se naslanjajo na obče razpoloženje, da se sporazum v tako resnem času, kakor je današnji, doseže. Kaj gotovega pa zaenkrat po mnenju glasila dr. Mačka še ni. Kar se tiče hrvatskega naroda, bo sledil neomajno po svoji ravni poti. »On je prežet ideje svojega svobodnega razvoja in napredka, ideje svobode in pravice. Tak bo ostal, naj pridejo kakršni koli že časi. Hrvatski narod je organiziran in se ne da uspavati. On hoče dejanja in jih bo ustvaril.«

Muslimani ostanejo zvesti dosedanjim politikim

V soboto je bila v Sarajevu širša konferenca muslimanskih političnih prvakov, o kateri smo že poročali, da je za naslednika pokojnemu dr. Mehmedu Spahi postavila dr. Džafer Kulušević. Pri tej priliki so tudi sklenili politično resolucijo, v kateri je med drugim rečeno: »Senatorji in poslanci muslimani, ki so včlanjeni v JRZ, so sklenili, da bodo nadaljevali politiko in delo dr. Spahije in da bodo pomagali vladi Dragice Cvetkovića ter jo podpirali v vseh njenih prizadevanjih, zlasti pa pri velikem delu narodnega sporazuma.«

Belgrad, 4. julija. m. Z jutranjim brzovlakom sta se vrnila v Belgrad dva slovenska ministra, gradbeni minister dr. Krek in minister Snaj, ki sta z ostalimi člani kraljeve prisostvovala nedeljskim prireditvam na nedeljskem mladinskem taboru v Mariboru. V Belgrad se je vrnil tudi senator g. Smodej.

Kongres Kristusa Kralja

od 25. do 30. julija 1939

Darujte denarne prispevke

Kongres še pedno potrebuje denarja za kritje velikih stroškov. Zato lepo prosimo, da se vsi, ki smo Vam dostavili položnice za 300 dinarsko akcijo, teh tudi dejansko poslužite in naprošeni znesek nakažete na napisani naslov.

Stanovanj še vedno manjka

Stanovanj za KKK še vedno manjka. Z domačimi ljudmi bo že še kako šlo. Toda gledati moramo na tujce. Tem moramo nuditi vse udobnosti, da bodo lahko odnesli čim ugodnejši vtis od našega kongresa. Zato stanovanjski odsek zopet in zopet lepo prosi, da javite vse sobe, ki jih za kongres utrpeti morete, z razpoložljivimi posteljami (tudi otomani so dobri!) Putniku! Pokažimo pred tujci, da smo narod, ki zna velike stvari, kakršne bo letošnji kongres, dobro in temeljito pripraviti!

Zanimanje za kongres raste po vsem svetu

Veliki katoliški list »Kultura«, ki izhaja v Poznaju na Poljskem, kjer je bil predlanski V. svetovni kongres KKK, prinaša v svoji zadnji številki velik članek o letošnjem kongresu KKK v Ljubljani. Onem s člankom objavlja sliko kongresnega znaka. Na Poljskem se torej živo zanimajo za naš kongres.

Največji italijanski katoliški dnevnik »L'Ave-

nire d'Italia« je že 24. junija prinesel krasen članek o ljubljanskem kongresu KKK. Zelo lepo piše tudi o Ljubljani kot kongresnem mestu.

Se trije jugoslovanski škofje na kongresu! — Prezvisešni gg. škofje iz Dubrovnika, Sibenika in Banjaluke so najavili svoj prihod na kongres.

Slovniško prostorno društvo v Zagrebu je ustanovilo svoj pripravljalni odbor za KKK. Kongresa se bo udeležilo njegovo članstvo v številu kakih 100 oseb. Prišli bodo v Ljubljano na zadnji dan kongresa, t. j. v nedeljo, 30. julija.

Kongresna pisarna sporoča

Glavna kongresna pisarna se je preselila. Ker smo potrebovali obširnejših prostorov, smo se preselili iz dosedanjih prostorov na Tyrševi cesti 31 v poslopje Gospodarske zveze v Ljubljani, Tyrševa cesta 29-I — levo, hodnik. Prosimo vse, ki imajo kakršen koli opravke v glavni kongresni pisarni, da se obračajo na novi naslov!

Seja glavnega pripravljalnega odbora za kongres KKK bo danes popoldne ob 5. v običajnih prostorih.

Vsem č. gospodom, ki žele »Praedicare«, sporočamo, naj se obračajo na upravo tega lista: Maribor, Koroška cesta 5, Cirilova tiskarna.

Tistim, ki osebno prinašajo prispevke za kongres Kristusa Kralja, sporočamo, naj istih ne nosijo v glavno kongresno pisarno, ampak naravnost do blagajnika finančnega oddelka gosp. Avgusta Kalana, uradnika v Ljudski posojilnici, Ljubljana, Miklošičeva cesta. S tem si prihranijo dvojno pot.

Vsem gg. župnikom! Te dni so vsi župni uradi ljubljanske in lavantinske škofije prejeli okrožnico, v kateri stanovanjski odsek prosi, da bi mu

krajevni pripravljalni odbori ali župni uradi poslali prijave udeležencev, ki žele, da jim stanovanjski odsek preskrbi prenočišča. Okrožnici smo priložili dopisnico, katero naj župni uradi izpolnijo in najkasneje do 10. julija vrnejo. Na poznejše prijave ne bomo gledali. Pišite tudi, če stanovanj ne potrebujete.

Vsem, ki žele prenočiti! Vse izvenljubljanske udeležence kongresa, ki žele, da jim stanovanjski odsek preskrbi prenočišča, prosimo, naj se takoj javijo pri svojem krajevnem pripravljalnem odboru ali župnem uradu in mu sporoče svoje želje glede na prenočišča. Prenosišča bo dobili pri zasebnikih, v zavodih in šolah, ter jim bodo cene: pri zasebnikih za osebo in noč 30 din, v zavodih 20 din, skupno ležišče na slamnaji 10 din in skupno ležišče na slami 3 din.

Gg. akademike in višješolce, ki so zmožni tujih jezikov, prosimo, da stavijo svoje znanje na razpolago kongresnemu odboru. Nujno potrebujemo za vodstvo tujcev po Ljubljani ljudi, ki so vešči kakega tujega jezika.

Ali ste že ... ?

Ali ste že kupili kongresno razglednico, ki ji je cena le droben 1 dinar?

Ali ste že poslali svoj prispevek za velike stroške letošnjega kongresa?

Ali ste se že vsi stanovni in vsi poklici tudi v dejanju odzvali vabilu na 300 dinarsko akcijo?

Ali ste že vsi, ki od vas kongres zaradi vaših zmožnosti veliko pričakuje, agitali zanj?

Ali v svoji družini ustvarjate dobro razpoloženje za kongres?

Ali po družinah molite vsak večer za uspeh kongresa?

Ali v svoji okolici ustvarjate dobro mnenje o kongresu?

Ali ste, g. župnik, že priglasili kongresnemu odboru število udeležencev na kongres?

Ali ste, g. katehet, že odposlali dopisnico modre barve, ki vam jo je poslal pripravljalni odbor in na kateri ste javili število otrok, ki se bodo kongresa udeležili?

Ali že vadite pesmi, ki se bodo pele ob kongresu?

Storil, delaj, ne odlašaj!

Mrzlična potovanja poslanikov

Znamenje mednarodne napetosti

Tokio, 4. julija. AA. Japonski veleposlanik v Moskvi, Togo, je protestiral pri sovjetski vladi zaradi stalnih kršitev pogodb, s katerimi so zavezane pravice Japoncev glede premogovnikov, petrolejskih vrelcev in ribolova na Daljnem vzhodu. Japonski veleposlanik je dejal, da se lahko položaj poostri, ako Moskva v bodoče ne bi priznala japonskih interesov na severnem delu otoka Sahalina.

Tokio, 4. julija. AA. Reuter. Angleški veleposlanik Craigies je na vprašanje časnikarjev o izgleh angleško-japonskih pogajanj dejal: Nisem niti optimist niti pesimist. Pri vsem tem lahko rečem, da se ne udeležim, da bomo pogajanja pripeljali do zadovoljivega zaključka. Poslanik je nato dejal, da se v pogajanjih v Tokiu ne bodo dotaknili splošnih mednarodnopolitičnih vprašanj, ker bi to lahko škodilo namenu pogajanj za ureditev tjencinskega spora.

Pariz, 4. julija. AA. Havas. Bonnet je danes zjutraj sprejel francoskega veleposlanika v Bukarestu, Thierija.

Berlin, 4. julija. AA. Havas. Danes ob 13.40 je z letalom odpotoval iz Berlina v London angleški veleposlanik Neville Henderson. Veleposlanik bo v Londonu ostal teden dni.

London, 4. julija. AA. Havas. Današnji seji zunanjepolitičnega ministrskega odbora je prisostvoval tudi angl. veleposlanik v Varšavi, Cunard, ki ga je prej sprejel v posebni avdienci kralj Jurij.

Haag, 4. julija. AA. Reuter. Kakor se izve, sta preteklo soboto nizozemska poslanika v Londonu in Parizu sporočila angleški in francoski vladi, da Nizozemska odklanja jamstva Velike Britanije, Francije in Rusije ter poudarila, da vodi nevtralnopolitično.

London, 4. julija. b. Po razgovoru z lordom Halifaxom je poljski poslanik grof Racinski odpotoval z letalom v Varšavo, da poda poročilo svoji vladi. Na podlagi svojih dosedanjih razgovorov mora potrditi svoje poročilo, ki ga je že prej odpotoval v Varšavo, da je Angleška trdno odločena, da bo nudila Poljski brezpogojno pomoč.

Chamberlain pri kralju

Slovesna obljuba Anglije poljski vladi

London, 4. julija. c. Danes vsi zelo izčrpna opisujejo včerajšnji potek dogodkov v zvezi z mednarodno politiko. S tem v zvezi namreč poudarjajo, da je bila najbolj važna tole:

1. Lord Halifax je sprejel poljskega veleposlanika grofa Racinskega in mu čisto določno in jasno izjavil, da naj sporoči poljski vladi, da bo Anglija prav z vsilo silo nastopila ob Poljski, če bi Poljska menila, da so njene življenjske pravice v nevarnosti in bi si jih morala zavarovati;

2. Za to izjavo je angleška vlada zaprosila za dovoljenje na najvišjem mestu in je Chamberlain odšel v avdienco k kralju Juriju VI. in mu povedal, kako daleč misli iti angleška vlada. Razgovor s kraljem je trajal eno uro in je nato lord Halifax dal poljskemu diplomatu izjavo, kakor jo omenjamo zgoraj.

Poljski veleposlanik grof Racinski je danes popoldne odpotoval v Varšavo in ponese s seboj to izjavo. V London se bo vrnil konec tedna.

Snoči je lord Halifax po tem razgovoru še sprejel francoskega veleposlanika Corbina in ga obvestil o tem, kakšno izjavo je podal poljskemu veleposlaniku. Obvestil ga je tudi o poteku Chamberlainove avdiencie pri kralju.

Kako se je potopila angleška podmornica »Thetis« z 99 mornarji

London, 4. julija. AA. Reuter: Danes se je začela sodna preiskava o katastrofi podmornice »Thetis«, ki je zahtevala 99 človeških žrtv. Državni tožilec Sommerwell in kapetan Oran, ki je eden izmed starih, ki so se rešili, eta dala popolno poročilo o tem, kar se je dogodilo, ko se je podmornica »Thetis« v liverpoolskem zalivu začela potapljati. Državni tožilec Sommerwell je opazil, kako je voda vtrla v srednji oddelek, v katerem so se nahajali torpedi ter kako se je podmornica potopila nagnjena 40 stopinj. Nato opisuje Sommerwell dramatičen in brezuspešen trud dveh poročnikov, da bi zaprla vrata med oddelkom, v katerega je udarila voda, in srednjim oddelkom podmornice. Poročnik Woods, ki se nahaja tudi med rešenci ter poročnik Chatman, ki je našel smrt eta izvršila ta poizkus, toda ni se jima posrečilo zapreti vrata. Sommerwell je nato dejal, da se je hrana nahajala v oddelku, v kateri je prodrla voda, tako da ni bilo mogoče misliti na to, da bi se hrana rešila. Okoli polnoči je zrak postajal vedno slabši ter se je pri posadki opazila splošna slabost. Nihče ni poskušal rešiti se v teku noči, ker bi plima pomenila izgurno smrt. Trije moške so našli smrt v reševalnem oddelku. Kapetan Oran smatra, da so utonili zaradi tega, ker niso pravilno postopali z aparati, ki jih zaradi teme niso videli. Na vprašanje, zakaj se je štirim možem posrečilo rešiti se, je kapetan Oran odgovoril: Smatram, da se je morala dogoditi večja nesreča potem, ko sem zapustil podmornico.

Nemško mnenje:

»Izbruh vojne v juliju in avgustu — nemogoč«

Dunaj, 4. jul. b. Nemški politični krogi etrajo, da je napetost v mednarodnem položaju danes mnogo popustila in da vojna nevarnost v sedanjem trenutku ni velika, čeprav se to v zapadnih državah drugače tolmači. Nemški politični krogi so mnenja, da je izbruh vojske v juliju in avgustu nemogoč in to:

1. radi žetve v Nemčiji;
2. ker je Hess izjavil, da more Nemčija čakati;
3. ker je nemška vlada sporočila Poljski, da bo nemška križarka »Königsberg« prišla v času od 26. do 28. avgusta v Gdansk in Poljska proti temu ni protestirala in končno
4. ker se Nemčija še ni odločila za noben nastop, ker se mora najprej razčistiti vprašanje spora med Veliko Britanijo in Japonsko in ker se mora najprej razjasniti, kaj je s sporazumom med Londonom in Mosko.

Sam sem zapustil podmornico zato, da pojasnim reševalcem, kako naj postopajo pri reševanju. Kapetan Oran je nato naglasil junaško zdržanje vse posadke. V nobenem trenutku ni bilo opaziti znaka zbeganih ali strahu. Nihče ni mislil na sebe, temveč je vsakdo mislil samo na svoje tovariše. V trenutku največje nevarnosti sem slišal junaške mornarje je dejal Oran, kako se med seboj šaljijo. Dokler bom živ mi bo to ostalo v spominu.

Drobne novice

Jeruzalem, 4. julija. AA. (Reuter.) Kot kažen za zadnje krvave spopade, ki so zahtevali 4 žrtve med Arabci, je poveljnik mesta do nadaljnjega zapovedal, da se Judom ne izdajajo dovoljenja za izhod iz mesta in za prihod v Jeruzalem.

Pariz, 4. julija. AA. (Stefani.) Iz Saigona poročajo, da so se s sodelovanjem ladij ameriške vojne mornarice začela dela za dviganje podmornice »Phoenix«. Dela pa napredujejo počasi, pa tudi uspeh je negotov.

Bagdad, 4. julija. AA. (Havas.) Iraška vlada je izbrala Libanon za letno prestolnico mladega kralja Fejzala in njegove matere, kraljeva družina bo zapustila Bagdad za dobo najhujše vročine.

Torin, 4. julija. AA. (Stefani.) Na gori Cervino v višini 3500 m so začeli graditi najmodernejšo restavracijo na svetu. Hotel bo zgrajen v obliki krogle ter bo visok 10 m. Restavracija bo lahko sprejela 100 ljudi. Dela bodo končana čez dva meseca.

Z Bleda

Bled, 4. junija.

Predsednik vlade in notranji minister gosp. Dragiša Cvetković se je danes popoldne odpeljal z avtomobilom proti Bohinju. V njegovim spremstvu sta bila tudi poštni minister g. Altiparmaković in minister za telesno vzgojo ljudstva gosp. Cvetković. Ministrski predsednik kakor tudi oba ministra so obedovali v hotelu Bellevue. Popoldne se je predsednik vlade in notranji minister zopet vrnil na Bled, kjer je sprejel tudi francoskega poslanika na našem dvoru g. Brugera, ki je danes dospel semkaj. Poštni minister in minister za telesno vzgojo ljudstva se danes zvečer vrneta v Belgrad, ministrski predsednik Cvetković pa ostane še dalje na Bledu.

Danes popoldne je z belgradskim brzovlakom dopolnil na Bled francoski poslanik Brugera s svojo družino. G. Brugera je že lansko leto prebil na Bledu vse svoje počitnice in bo tudi letos porabil tukaj vse svoj letni dopust.

Zbor združenja gledaliških igralcev

Belgrad, 4. julija. m. V Nišu je prišel danes jubilejni kongres Združenja gledaliških igralcev kraljevine Jugoslavije, kateremu so prisostvovali delegati posameznih sekcij. Vseh delegatov je bilo nad 200. Ljubljansko sekcijo vodi Lojze Drenovec, mariborsko Pavel Razberger. Kongres je prišel z žalno službo božjo za pokojnim kraljem Aleksandrom I., ki je bil pokrovnitelj Združenja. Po službi božji so vsi udeleženci kongresa odšli pred spomenik osvobodilcem Niša ter so položili lovorjev venec. Ob 11 popoldne je bila v dvorani Narodnega gledališča slavnostna seja, pri kateri so bili navzoči zastopnik kralja, ban moravske banovine Krasojević, soproga predsednika vlade Katarina Cvetković in drugi. Po govoru predsednika združenja, Mikolića, je društveni tajnik podal pregled 20 letnega delovanja Združenja. Za tem je imel predsednik Stojković predavanje o vlogi gledaliških igralcev v našem družabnem življenju. S tem predavanjem je bila slovesna seja zaključena ter so gledališki igralci v glavnem razpravlali o svojih stanovskih zadevah.

Plezalni tečaj v Kamniških planinah

Belgrad, 4. julija. AA. Ministrstvo za telesno vzgojo ljudstva prireja zaradi propagande in napredka planinstva v dneh od 25. avgusta do 4. septembra v Kamniških planinah tečaj za plezanje, reševanje in vodstvo po planinah. Na tečaj bo sprejetih 20 udeležencev, ki morajo izpolniti sledeče pogoje: 1) biti morajo državljani kraljevine Jugoslavije; 2) neoporečnega vedenja ter ne smejo biti niti sodno niti policijsko kaznovani; 3) ne smejo biti starejši od 35 let in ne mlajši od 18 let; 4) da so organizirani planinci in znajo plezati. Te podatke mora potrditi planinska organizacija, katere člani so, obenem pa morajo razpolagati z ustrežajočo opremo za plezanje po planinah. Prošnje je treba poslati pravilno kolkovane z 10 din preko planinskih društev Zvezi planinskih društev kraljevine Jugoslavije do 10. avgusta letos.

Osebnosti

Belgrad, 4. julija. m. Poštni minister razpisuje natečaj za sprejem v službo 12 honorarnih zdravnikov. Od teh odpadeta na področje ljubljanskega poštnega ravnateljstva dva. Prošnje s potrebnimi listinami je treba vložiti do 31. julija na poštno ravnateljstvo v Ljubljani.

Belgrad, 4. julija m. Za okrajna šolska nadzornika sta postavljena: Ožbe Lodran, učitelj na Prevaljah, za okraj Dravograd, in Volavšek Anton, učitelj v Teharjah, za okraj Brežice I.

Tenis

Wimbledon, 4. julija. AA. Reuter. V četrtfinalu damskega tekmovalja je Alice Marble premagala Poljakinjo Jedreževsko s 6:1, 6:4.

Wimbledon, 4. julija. AA. Reuter: V četrtfinalu teniških tekem je danes Spering premagala Hardwigovo s 6:4, 6:0. V dublu sta Jugoslovana Mitić in Punčec premagala Kumba in Malfroyda v štirih setih.

Anglija—Turčija

Ankara, 3. julija. AA. Reuter: Predsednik republike Ismet Ineni je sprejel včeraj šefa angleškega vojaškega odposlanstva generala Lenda. Lenda je spremljal angleški veleposlanik v Ankari. Angleško vojaško odposlanstvo, ki se je mudilo dalje časa v Ankari, odpotuje danes. Vojni minister je priredil snoči na čast generala Lende in angleškega veleposlanika slavnostno večerjo.

Dve leti vojne na Kitajskem

Japonci obvladajo vse železniške zveze z morjem — Proti sebi pa imajo nezlomljen kitajski narod in štiri svetovne velesile

Dne 6. julija 1937 je prišlo pri mostu Marco Polo, kakšnih 14 km južno od Pekinga do prvega streljanja med japonskimi in kitajskimi vojskami. Nikdo ni dognal in nikoli ne bo dognano, kdo je oddal prvi strel in kdo je sprožil boj, ki traja sedaj že polni dve leti. Poznejši dogodki in izjave japonskih državnikov govorijo za to, da so prvi strel padli po japonskem naročilu, da bi japonska vojska oblast imela v rokah povod, da začne vojno, ki je davno dobro premišljen in pripravljen pohod na Kitajsko.

Vojna v l. 1937

Zasedba severnih pokrajin

Kitajska vlada je v pravilnem pričakovanju nadaljnjih dogodkov hotela preprečiti vpad Japoncev na kitajsko tla in je vrgla na prostor med Peipingom in Tjenckom 30 dobrih divizij, toda kitajska armada, vsa prepletena z vohuni in izdajalci, japonskega udara, ki je zares prišel v avgustu, ni mogla zadržati. Pod poveljstvom generala Teraučija se je začela japonska armada valiti vzdolž železniških prog proti zahodu in proti jugu. Dne 10. oktobra je pri Sikjčangu prišlo do odločilne bitke, ki je Kitajce vrgla nazaj do Cange na progi Peiping—Hankav. Druga skupina armade Teraučija je zasedla do konca leta glavne točke žantunškega polotoka s Tsinanom, med tem ko je tretja skupina prodirala proti zahodu, zasedla Kalgan in Suijuan ter dne 14. oktobra že vkorakala v Pautu. Za tem se je obrnila proti jugu, sledila železniški progi in je že dne 9. novembra dosegla Taijijan, ki ga je zasedla.

Istočasno z nastopom Japoncev na severnem Kitajskem so dne 12. avgusta Japonci sprožili malenkosten spor tudi pri Sanghaju, kar jim je nudilo povod za obsežen vojaški nastop. Pri Sanghaju se je začela srdita bitka, ki je skoraj nepretrgano trajala 82 dni. Končala se je z umikom Kitajcev, nakar so Japonci pritiskali takoj nadaljevali in so dne 13. decembra že prodrli do Nankinga, med tem ko se je maršal Čangkaikšek umaknil do Hankava. Naslednje zimske mesece so Japonci vporabili za to, da so svoje postojanke ob železniških progah utrdili.

Vojna v l. 1938

Zasedba vseh železniških prog, ki vodijo do obale

Spomladi l. 1938. si je japonsko vojaško poveljstvo stavilo nalogo, da zasede sploh vse železnice, ki vodijo do obale v notranjosti Kitajske ali ki vodoravne proge med seboj vežejo s progami od severa proti jugu. S tem so hoteli Kitajcem odrezati vsak dovoz vojaškega materiala, ki jim je prihajal ali iz Sovjetske Rusije ali od evropskih velesil po morju. Že v februarju so zasedli prometne ceste v pokrajini Šansi ter prodrli do reke Hoangho, kjer leži važno železniško križišče Puičav, od koder gre ena proga proti severu v Kalgan, druga pa proti vzhodu v Čengčav in Hankav. Prav tako so se z veliko ofenzivno močjo vrgli na zavzetje železniške proge, ki pelje od luke Hsičav proti vzhodu do Čenčava in je znana pod imenom lunghajške železnice. Razvili so se srditi boji, ki so trajali od januarja do maja, ko se je morala japonska ofenziva nekaj kilometrov pred Čenčavom zaradi nenadnih poplav reke Hoango ustaviti.

S tem so v začetku junija 1938 Japonci imeli v svojih rokah vse železniške proge na na severnem Kitajskem, toda odpor Kitajcev še daleč ni bil zlomljen, ker so se mogli zalagati z vojnimi potrebščinami še po drugih železnicah, predvsem po veliki progi, ki vodi od Kantona na jugu skozi vso srednjo Kitajsko v Hankav. Japonci so si naložili nalogo, da tudi to zvezo presekajo. Njihova ofenziva od Nankinga proti Hankavu je bila uspešna in že 27. julija so bili pri Kjukjangu na reki Jangee, dne 27. oktobra pa so dosegli Hankav in kitajsko vlado pregnali dalje proti vzhodu v Čun-king. Da bi pa Kitajcem vzeli zadnjo možnost posluževati se železniške proge od Kantona do Hankava, so dne 14. oktobra izrekli čete v zalivu Bias pri Honkongu, od koder so v bliskoviti ofenzivi že dne 24. oktobra zasedli tudi mesto Kanton. S tem so imeli Japonci v svojih rokah vse železnice, ki kakorkoli vodijo do obale, a tudi vsa obalna pristanišča, od koder peljejo železnice v notranjost.

Med tem ko je kopenska vojska, v stremljenju, da Kitajcem onemogoči dobave orožja iz inozemstva, zaseda pristanišča in železniške proge, je vojna mornarica zasedla nekaj važnih otokov, od koder so letala mogla ogrožati prometne zveze od manjših pristanišč, ki so z notranjostjo zvezane samo s cestami. Tako so bili zasedeni otoki Kve-moj pri Amuju, Tajkam, ki leži pred Honkongom in druge male otoke v bližini francoskega Tonkinga.

Vojna v l. 1939

Borba proti velesilam, ki Kitajce zalagajo z orožjem

V februarju 1939 je vojna mornarica nadaljevala izvajanje svojega načrta in je zasedla veliki otok Hajnan v tonkinškem zalivu ter par tednov pozneje, dne 18. aprila, tudi otočje Spartley, ki leži pred obalo francoske Indokine. Vsi protesti velesil so bili brezuspešni.

V marcu 1939 so Japonci začeli z ofenzivo še na železniški progi, ki vodi od Hankava južno do Sanghaja proti Pojanskim jezerom in dalje proti mestu Čanča na južno-severni železniški progi Kanton Hankav. To je bil še edini košek železnice, ki ga Japonci še niso imeli pod nadzorstvom. Ofenziva je bila uspešna in že dne 27. marca so vtikorali v Nanchang, južno od Pojanskih jezer. S tem so Japonci zaustavili prodiranje svoje kopenske vojske v notranjost Kitajske. Dosegli so

svoj cilj, ker so obvladali vse železnice, ki vodijo do obale.

Sledila je doba večjih in manjših protiofenziv in srditih četinskih borb v zaledju, toda Japonci so svojo položaje v glavnem ohranili.

Vojna proti evropskim velesilam

Japonsko vojaško vodstvo je po doseg svojih ciljev — da namreč Kitajce odreže od vseh železniških zvez z obalo — sklenilo, da novih ozemelj ne bo zavajalo, ampak, da je treba s primernimi sredstvi prisiliti evropske velesile, da nehajo podpirati Kitajce z orožjem in denarjem po drugih poteh, kjer Japonska tega ne more ovirati, namreč skozi francosko Indokino, skozi angleško Birma, skozi polangleški Tibet, skozi sovjetski Sinkjan in skozi sovjetsko znanjo Mongolijo. Temu cilju je bilo posvečeno najnovejšo japonsko udejstvovanje po raznih velikih kitajskih pristaniščih, kjer imajo evropske velesile dragocene trgovske naložbe. Japonska je začela osparovati evropskim velesilam te pravice. Napovedala je blokado angleških in francoskih naselbin. Prepoveduje evropskim ladjam vstop v kitajska pristanišča. Japonska ve, da so evropske velesile prepozne v Evropi, in sicer z Nemčijo in Italijo, da bi se mogle postaviti po robu na Kitajskem, in da bodo le priznale znova japonski red na Kitajskem, kakor da bi izgubile svoje milijarde, naložene v kitajski trgovini. Tako so nastali zadnji spori med Japonsko in Anglijo v Amuju (Kulengu), v Tjenčinu, v Sanghaju, Fučevu, Ventuvu in ni izgleda, da bi Japonska odnehala.

Proti Japonci je že pri dveh priložnostih vstal sovjetski nasprotnik, in sicer v avgustu 1938 pri Čankufengu na mandžurski meji, kjer se je po dolgem lažnjem poročanju izkazalo, da so Sovjeti obdržali pridobljeno postojanko, in sedaj dne 11. maja 1939, ko je pri Buirskem jezeru na drugem koncu mandžurske meje spet prišlo do bojev s Sovjeti. Ti boji še trajajo, in sicer že na mandžurskih tleh. Ozadja teh borb še niso jasna.

Po dveh letih vojskovanja na kitajskih tleh je položaj danes takšen, da je Japonska stvarno presegla vse zveze Kitajske z morjem, da ima v rokah močno orožje, da prisili evropske velesile, da prenehajo podpirati Kitajce po kopenskih poteh skozi Azijo, da si je osvojila številne otoke vzdolž kitajske obale uprav do območja angleških singapurskih utrd, a da etoji sredi svojih dragocenih pridobitev denarno in moralno izžerpana, med tem ko nedosegljivi Kitajci še vedno ni smrtno prizadet, marveč je le ranjen, a mu rane hitro celijo.

Iz malenkostnega streljanja na mostu Marko Polo pri Pekingu pred dvema leti je sedaj nastal položaj, ki je v kitajski sporn poglavitni vse vesile na svetu. Izida nikdo ne more predvideti.

Kjuseivanov v Berlinu

Med potjo se je pol ure ustavil v Beogradu

Beograd, 4. julija. m. Vee nemško časopisje objavlja daljše članke o predsedniku bolgarske vlade Kjuseivanovu, ki bo prišel v Berlin na obisk k nemškemu državnemu kanclerju Hitlerju. Časopis podrobno opisuje velike priprave v nemški prestolnici za sprejem predsednika bolgarske vlade. Postaja, kakor tudi posamezne ulice, so okrašene z nemškimi in bolgarskimi zastavami. Ob tej priliki nemško časopisje tudi razčlenjuje politične, gospodarske in kulturne odnose, ki vladajo med Nemčijo in Bolgarijo. Predsednik bolgarske vlade Kjuseivanov bo v Berlinu z gospo in hčerko stanoval v dvorcu Bellevue.

Beograd, 4. julija. m. Z jutranjim brzovlakom je potoval skozi Beograd na uradni obisk v Nemčijo predsednik bolgarske vlade Kjuseivanov z gospo, hčerko, višjimi uradniki bolgarskega zunanjega ministristva in skupino bolgarskih časnika. Njegov salonski voz so na topičerski postaji odpeli, malo pred odhodom jesijskega brzovlaka pa so ga pripeljali na glavno železniško postajo, kjer je Kjuseivanova pozdravil v imenu vlade zunanji minister dr. Cincar Markovič. Gosp. Kjuseivanova je pozdravilo tudi osebje bolgarskega poslanstva na čelu s poslanikom dr. Popovom ter nemški poslanik Viktor von Heeren. Medtem se je vrnila na železniško postajo tudi ga. Kjuseivanova, ki se je na topičerske postaje odpeljala na bolgarsko poslanstvo, kjer je bil za vse prirejen zajtrk. Na postaji je zunanji minister dr. Cincar Markovič povabil bolgarskega predsednika vlade in njegovo ožje spremstvo v dvorno čakalnico, kjer so ostali do odhoda vlaka. Gosp. Kjuseivanova je spremljal gosp. dr. Cincar Markovič do Sremske Mitrovice. Med potjo sta izmenjala misli o vseh aktualnih zunanje-političnih vprašanjih, ki interesirajo prijateljski bratski državi.

V Sremski Mitrovi se je g. dr. Cincar Markovič poslovil od g. Kjuseivanova, njegove gospe in hčerke ter ostalega spremstva ter se je z avtom vrnil v Beograd.

London, 4. julija. TG. Reuter poroča, da je angleški kralj sprejel povabilo belgijskega kralja, naj obišče Belgijo med 24. in 27. oktobrom tekočega leta.

Revija „Rim-Berlin-Tokio“ o zunanji politiki Jugoslavije

Dne 15. junija je izšla že druga številka elegantne in odlično opremljene revije »Berlin-Rim-Tokio«, ki je mesečno glasilo za poglobitev kulturnih stikov med narodi velikega svetovnega trikotja. Revija izhaja pod pokroviteljstvom nemškega zunanjega ministra Joachima von Ribbentropa, ureja jo pa dr. Paul Schmidt.

Pri reviji sodelujejo najodličnejši predstavniki treh prijateljskih držav. V prvi številki je napisal uvodni članek sam Adolf Hitler in je na prvi strani natisnjen v nemščini, italijanski in japonski. V istih treh jezikih je tudi natisnjen nato članek zunanjega ministra von Ribbentropa. Ostali članki pa izhajajo obenem v nemščini in italijanski in so v prvi številki članki kulturne vsebine proti kominterni, o nemški zunanji politiki, o nemških električnih centralah, o italijanski umetnosti je objavljenih več člankov, o japonskem poljedelstvu, o japonski razstavi starinske umetnosti v Berlinu. Vsaka številka objavlja hkrati na treh velikih straneh krasne slike o dogodkih v Nemčiji, Italiji in na Japonskem.

V drugi številki je napisal uvodni članek Benito Mussolini, nato sledi članek italijanskega zunanjega ministra grofa Ciana o poslanstvu mladih narodov, nato pa sledi članek o jugoslovanski zunanji politiki.

Članek nosi naslov »Jugoslavien steht zur Achse — La Jugoslavie e con l'Asse« in člankar poudarja med drugim o naši zunanji politiki:

»V času, ko so se nekatere države odločile zato, da povzročajo na sistematičen način nemir in neupanje v evropskem prostoru in pod pritiskom umetno izzvane vojne psihore uvajajo politiko obkoljevanja, je odločitev Jugoslavije za politiko resničnosti in obnove resničnega velikega pomena. Čim bolj se obkoljevalni politiki trudijo, da bi narode izrabljali za samoljubno in negativno politiko zatiranja, tem bolj tesno se združuje fronta držav, ki so za red; poleg držav svetovnega trikotja Berlin-Rim-Tokio moramo po zmagi Španije nad razdiralci pritevati Madžarsko in Mandžukuo. Svežna pogodba med Italijo in Nemčijo je v vsaki svoji obliki oblik dokaz zato, da se bodo države osi s sodelovanjem prijateljskih in zavezniških narodov z vso odločnostjo postavile proti vsakemu poskusu, ki bi hotel motiti red in mir v Evropi in ki bi hotel zatirati upravičene zahteve narodov in njihove življenske pravice.

Obisk jugoslovanskega kneza-naměstnika v Nemčiji, ki je dal priliko za obsežno izmenjavo misli, moramo v celoti vzeto smatrati kot priznanje k mirovni politiki držav, ki so za red. Razgovori, ki so potekali v prijateljskem duhu, so dokazali, da je zaupno prijateljstvo in tesno sodelovanje, ki veže Jugoslavijo na osrčje evropskega elementa za pomirjenje Evrope in ki ima za cilj resnično obnovitveno delo.

Proti notranjemu sovražniku

»Catholic Times« poroča o evharističnem kongresu v Birminghamu, kjer se je po protestantovski »reformaciji« najprej začelo zopet razcvitati katoliško življenje.

Na tem kongresu je nadškof Williams dejal med drugim: »Narodi bi ne mogli živeti brez Boga, kakor tudi oblastniki ne bi imeli oblasti brez Njega. Tudi bogati se imajo zahvaliti Bogu za dobrine, ki so jim dane, da služijo vsem. Toda, ali narodi, vlade in imoviti sloji izdajajo za vse hvalo Bogu in rabijo svojo oblast, premoženje in moč za to, da služijo Bogu, to je bližnjemu in dostojnemu ter dobremu življenju vsega občestva? Ali rabijo svetske, politične, civilizatorne in snovne dobrine, da bi občestvo pravno napredovalo, se socialno pravično uredilo in živelo v pravi vzajemnosti? Narobe — večina govori o gospodarskih in socialnih vprašanjih ter jih »rešuje«, kakor da Boga in njegovih pravstvenih zapovedi sploh ni. Drugi pa pravijo, da je »Bog morebiti važen« v bogoslužju, v zasebni in javni pobožnosti, v realnem življenju pa da nima mesta. Pravijo tudi, da je »Bog v preteklosti družbi izkazoval velike usluge v njenem pokulturnjenju«, danes pa da se je človek tako osamosvojil, da te pomoči ne rabi več in da lahko sam iz sebe rešuje vse probleme. Saj vidimo — je vzklilnil mons. Williams — kako rešuje te probleme prav te dni — ne kakor duhovno bitje, ampak kakor volkovi v gozdu! Tudi nekatera naša posebna vprašanja v Angliji, je nadaljeval nadškof, rešuje čisto po svoje, tako na primer po neomejeni dovolitvi razporeke za vsako malenkost in samovoljnost, pa po omejitvi potomstva in preprečevanju spočetja, tako da bo angleško otočje v doglednem času izumrlo, če bo človek ta vprašanja še nadalje reševal brez vrhovne božje norme po svoji lastni volji in nagonih... »Zelo je nadškof tudi žigosal znano angleško pretirano ljubezen do živali, ki je naravnost znamenje neke degeneracije. »Z živalmi ravnamo kot z ljudmi — je dejal mons. Williams — »s človeškimi bitji pa kakor z živaljo! Če vidijo, da pes trpi, mu pripravijo posebno posteljo v sobi, da bi lepo poginil in preveč ne trpel. Toda so ljudje, ki upravičeno pravijo, da imajo tudi oni to pravico, saj vemo, koliko pri nas umre ljudi po cestah ali v kanalih, ne da bi se kdo zanje zmenil!« Bridke besede, ki pa povedo golo resnico.

Kongres je sklenil med drugimi resolucijo, ki pozivlja premijera Chamberlaina, naj vlada ukrene primerne zakonske odredbe, da se odstranijo vzroki čedalje večjega padanja števila angleškega prebivalstva, da se prepovejo vsa sredstva in metode ter propagandna umetne regulacije porodov, da se ozdravi zakon, ki se naj zaščiti pred neomejeno samovoljnostjo in lahkom razporeko, da se dvignejo delavske mezde, dajo družinske doklade in pomoč materam ter sklenejo globokosežne socialne reforme sploh. To je prava in najuspešnejša obramba domovine proti glavnemu, to je notranjemu sovražniku!

V Gdansk „kratek odmor“

Jasna poljska sporočila nemški vladi

Pariz, 4. julija. b. V merodajnih francoskih političnih krogih smatrajo, da bo po napetosti zadnjih dni sledil samo kratek odmor. Smatrajo, da Hitler ne bo načel vprašanja Gdanska, dokler se z drugih strani Evrope ne pojavijo kakšni novi zapletljaji. Zadnja kriza Gdanskega da je bila v glavnem uprizorjena v nameni, da se dožene moč protiukrepov Anglije in Francije.

Varšava, 4. julija. b. Po informacijah dobro poučenih krogov namerava poljska vlada preko svojega poslanika v Berlinu podvzeti demaršo v Wilhelmstrasse, pri kateri priliki bi se imelo nemški vladi službeno obrazložiti stališče Poljske proti vojaškim akcijam v Gdanskem. V zvezi s tem je sredi prišlo v Varšavi do razgovora med nemškim poslanikom von Molkejem in državnim podtajnikom v zunanjem ministristvu grofom Szembekom.

Varšava, 4. julija. b. Na merodajnem mestu se zanikujejo vesti, da je poljska vlada poslala, ali da hoče poslati gdanskemu senatu protestno noto. Za sedaj še tudi niso izdane odkrite smernice o protiukrepih, ki jih namerava poljska vlada podvzeti proti dogodkom v Gdanskem. Naglašajo edino to, da je brez vsakega dvoma, da je poljska vlada trdno odločena najbolj odločno nastopiti proti vsakemu poskusu kršenja pravic Poljske v Gdanskem in podvzeti proti temu najenergičnejše korake.

Gdansk, 4. julija. AA. Reuter: Poljski generalni komisar v Gdanku Hodacki, ki se je minuli teden mudil v Varšavi, kjer je poročal o položaju, se je vrnil sredi v Gdansk. Pričakuje se izjava Hodackega o kršitvi sporazuma med Gdanskim in Poljsko s strani oblasti mesta Gdanska. Vendar pa se zdi, da bo namesto Hodackega tako izjavo dala neposredno varšavska vlada. V Varšavi krožijo vesti, da bo poljska vlada zahtevala od senata mesta Gdanska, naj pojasni prihod tako velikega števila »turistov« v Gdansk. V Gdanku vlada za zdaj mir. Komisar Zveze narodov Burghardt je izjavil dopisniku Reuterja, da dela z vsemi silami na to, da bi ohranil mir. Naglasil je nevarnost širjenja lažnjivih poročil, ki dajejo popolnoma napačno sliko o dogodkih v Gdanku.

Tukaj krožijo glasovi, ki jih beležijo tudi poljski pokrajinski listi, da Poljska namerava ustanoviti prostovoljne čete, ki naj bi nastopile proti Gdanku. Niti nemški niti poljski uradni krogi ne potrjujejo teh novic. Poluradni »Danziger Vorposten« ponovno naglašajo, da Gdansk zvišuje število stražnikov samo iz varnostnih ozirov.

Nemški radio ...

Berlin, 4. julija. AA. Nemški radio je sprejel v svoj program oddaje v polščini in ukrajinščini. Oddaja v polščini se prične v aredo ob 20.15.

Jahia pašerel v Sofijo — ko je odpoval Kjuseivanov

Sofija, 4. julija. AA. Bolgarska telegrafska agencija: Egiptovski zunanji minister Jahia paša je prispel na Bolgarsko iz Bukareste. Na bolgarska tla je Jahia paša stopil v Ruščuku, kjer ga je pozdravil egiptovski poslanik v Sofiji v družbi ravnatelja bolgarskih železnic, zastopnikov zunanjega ministristva in krajevni oblasti. Jahia paša je prišel v Sofijo s posebnim vlakom, kjer ga je na postaji sprejel eden zjutraj namestnik predsednika vlade notranji minister Nedev, odposlanec kralja Borisa, člani vlade, višji častniki, višji uradniki zunanjega ministristva, diplomatski predstavniki Turčije, Grčije, Jugoslavije, Velike Britanije in Romunije, osebje egiptovskega poslanstva in druge ugledne osebnosti. Oddelek sofijske garnizije je z godbo izkazal ministru čast. Ko se je vpisal v dvorske knjige je Jahia paša izmenjal protokolarni obisk z zastopnikom predsednika vlade Nedevom, nato pa je bilo v egiptovskem poslanstvu servirano intimno kosilo. Danes zvečer prireja Nedev egiptovskemu ministru na čast gala-večerjo in svečan sprejem.

Danes premiera. Film o treh zaljubljenih, ki se borijo proti laži. Miriam Hopkins, Marie Oberen, Joel McCrea — (Imfania)

NESRAMNA LAŽ

KINO UNION
Telefon 22 21
Predstavi ob 19. in 21. uri

Gospodarstvo

Gospodarsko pismo s Slovaškega

Bratislava, začetek julija 1939.

Proglasitev samostojne slovaške države je postavila njeno vladno tudi pred nove in izrazito težave naloge predvsem na gospodarskem polju. 20 let skupnega življenja s Čehi je bilo čisti republiko zgradilo v gospodarsko posrečeno celoto, pri kateri je Slovaška na račun gospodarske skupnosti, udobja in napredka doprinesla pomemben, ponekod zlasti v dajatvah surovin celo glavni del a vendar je bila klub temu pri samem vodstvu celotnega narodnega gospodarstva vidno zapostavljena. Ne da bi se spuščali v politične težave slovaške države, je proglasitev njene samostojnosti prinesla v narodnem gospodarstvu tako občuten prevrat, da bo šele ob združenih naporih vsega naroda lahko zagotovljena gospodarska bodočnost nove države. Tako se v notranjem pogledu pretrgava ekoro vso prometne zveze, zaradi novega zaledja uničena stara in uvedena trgovska eredišča, a posebej je povdariti občutno izgubo, ki jo je Slovaška utrpela z odstopom najplodnejših pokrajin Madžarske (Zitni otok), kjer se nahajale tudi one industrije in surovine, ki bi danes izvrednotile kot nujno dopolnilo k gospodarski celoti. V zunanjem pogledu mora odelj Slovaška sama skrbeti za prodajo vseh svojih izdelkov in surovin. To nalogo je za bive republike opravljala češkoslovaška vlada v Pragi, kar so izvajali za vso državo domala izključno Čehi. Slovaška vlada išče nova pota z novimi, trgovskimi pogodbami in sama sklepa ter podpisuje mednarodne pogodbe. In tu je viden velik nedostatek — znana bolelost vseh malih narodov — strokovnjakov za vprašanje narodnega in mednarodnega gospodarstva, finančnih izvedencev in strokovnih sil pri gradbi socialne politike.

Najbolj točna označitev Slovaške je kmetijska država z rastočo industrializacijsko tendenco. Zaradi odstopa svojih bogatih žitornih pokrajin ob Donavi je Slovaška sicer pasivna v produkciji pšenice, ječmena in koruze, toda visoko aktivna v vseh ostalih življenjskih potrebah tako, da je računati pri večini poljedelskih pridelkov celo na izvoz: do 100.000 komadov goveje živine, par tisoč vagonov sladkorja, krompirja, lanu, zdravilnih zelišč in semen. Neprerivnega pomena so pa naravna bogastva, ki jih Slovaška poseduje za srednjeevropske razmere v razkošni meri. Na prvem mestu je imenovati les in po cenitvi slovaškega gospodarskega ministra bo letna produkcija brez škode za bodočnost 5 milijonov kub. metrov v ceni ene milijarde slovaških kron, od tega je skoraj polovica namenjena izvozu, preostanek po domači v potrebi, predvsem za industrijo močno razvitega ogljarstva ter za tovarne papirja in celuloze. Slovaška lesna industrija ima že ustaljeno mednarodno tradicijo, kar javno dokazuje zlasti žilinska celuloza, ki se v glavnem izvažajo v Anglijo, kjer ji je v konkurenčnem boju zaradi boljše kakovosti uspelo izpodrinuti doslej evetavno znano skandinavsko celulozo. Druga važna postavka v možnosti izvoza je v bogastvu danes tako iskanih in dragocenih rudnin, ki so raztresene po vsej Slovaški: veliki premagovni rudniki vseh vrst, bogata ležišča železne rude (letna produkcija do milijona ton) dalje svinca, mangana, antimona, pirita, zlata, srebra, apnenca in cementa dajejo široko možnost tako izvozu kot tudi vse predpogoje za gradbo lastne industrije. Pri tem je zlasti omeniti dejstvo, da je Slovaška znanstveno le delno in splošno jako površno pregledana in se zato z vso upravičenostjo predpostavljamo, da je naravno bogastvo še mnogo večje. Zlasti so strokovnjaki misljenja, da so na obronkih Karpatov v vzhodnem Slovaškem še mnogi neznani skladi nafte, ki da so geološko v neposredni zvezi z znanimi ležišči petroleja na južnem Poljem in v Rumuniji.

Nešteta bogastva omogočajo Slovaški, da si zaenkrat z velikim izvozom surovin uravnoteži svoj letni preračun, kar seveda predpostavlja vstopelavitev dobrih trgovskih pogodb z državami svobodne trgovine. Slovaška je bila v začetku misljenja, da bo vse odlične trgovske zveze podelovala po češkoslovaški republiki, toda kmalu se je pokazalo, da baš države svobodne valute za ta načrt nimajo razumevanja, celo več, postavile so se k prevratnim dogodkom letošnjega marca na italijšču, ki nikakor ni v prilogi novi državi. Iz nekaterih pojavov, ki se v poslednji dobi v Evropi odigravajo, je itak dobro razvidno, da se države svobodne valute pri sklepanju novih trgovskih pogodb ne ozirajo nič več na kakovost izdelkov in bogastvo surovin, temveč je edino vodilno dejstvo, kateremu taboru vesele pripada izvor blaga. Tudi razdelitev premoženja bivše čsl. republike ni daleč dala Slovaški prav ničesar in z vso upravičenostjo ugotavljajo v Bratislavi, da je Slovaška dolejš izpolnjevala le dolžnosti in sprejemala obveznosti. Zlasti zaled bivše republike, ki je še vedno v Londonu, ni Slovaškom vrnil doslej prav ničesar in devizno gospodarstvo, ki je cenjeno na dobro poldrugo milijardo čsl. kron, je ob prevratnih dneih prevzela Nemčija z zagotovilom, da preda Slovaški 18%, kar pa še do danes ni bilo izvršeno in v Bratislavi vladajo domneve, da pri teh obljubah tudi ostane. Na osnovi teh dejstev je bila Slovaška primorana, da podpiše s svojo zaščitnico Veliko Nemčijo široko zasnovano trgovsko pogodbo za menjavo blaga na osnovi največjih medsebojnih ugodnosti. To bo imelo za posledico, da bo Slovaška dajala Nemčiji vse svoje surovine in odvise življenjske potrebe in za nje dobivala veako-

vratne industrijske potrebe. In pri velikem obsegu te pogodbe Slovaška niti ne bo mogla več priti v stik z državami svobodne valute.

Naravno je povsem razumljiva želja in volja odločujočih krogov na Slovaškem, da si za takih okoliščin dograde za svoje potrebe svojo industrijo, ki ne bo odvisna od tujine. Prvi korak k temu načrtu je splošna elektrifikacija države in gradba večjih vodnih central. Pri velikem bogastvu slovaških rek je ta načrt lahko izvedljiv, a električna energija je danes najpripravnejša in tudi najbolj cenena oblika pogonske energije. To je zlasti velikega pomena baš na Slovaškem, kajti električna energija daje možnost, da se na različnih krajih grade eicer manjša podjetja, zato pa v večjem številu. Vlada ima tako možnost, da naleti industrijo tam, kjer je prebivalstvo v najtežjem socialnem položaju in kjer je naseljeno jako močno in številno. Načrt za industrializacijo slovaške države je jako ugoden in so zanj dani vsi predpogoji: vodno bogastvo je izrabljeno le s 4%, med tem, ko je v sosednem protektoratu pri manjši vodni močnatosti izrabljenih 19% vodne energije, dalje, malokatera država je tako bogata na surovinah vseh vrst, tako, da je v tem pogledu Slovaška

Naše delniške družbe

Iz podatkov g. Vladimíra Rosenberga v »Jugoslovanskem ekonomistu« posnemamo, da so lastna sredstva 1418 delniških družb v naši državi znašala na koncu 1937 12.343,5 milij., bilančna vsota pa 32.810 milij. din. Pregled obsega i banke i industrijo. Od skupne bilančne vsote odpade na industrijo 16.405 milij. din, banka 12.708,5, prometna podjetja 1.338,8, zavarovalnice 1.276,0, trgovino 863,6 in ostala podjetja 223,5 milij. din.

Posebno zanimiva je razpredelnica, ki kaže dobičke in izgube posameznih vrst delniških družb v zadnjih letih (v milij. din):

	Industrija		Banke	
	dobički	izgube	dobički	izgube
1934	231,3	359,3	100,3	54,0
1935	317,6	293,6	115,4	50,6
1936	438,9	232,9	98,3	69,3
1937	632,8	199,4	135,8	72,4

Vidimo, da se je donosnost industrijskih podjetij povečala znatno v zadnjih letih ter da so dobički stalno naraščali, dočim so se izgube postopno manjšale. Pri bankah pa so se dobički le malo povečali, nasprotno pa so izgube še narasle in dosegajo skoro polovico dobička.

Po posameznih industrijskih strokah je znašal dobiček (v milij. din): rudarstvo in topništvo 244,0, hranilna industrija 35,0, tekstilna 30,3, kemična 28,6 milij. din. Na 10% obrestovanje glavnice izkazujejo: rudarstvo 33,7, kemična 11,53, hranilna 10, papirna 10,16 in vžigalica industrija 24,47%. Najmanjši so dobički v stavbarstvu: 2,94% in v proizvodnji električnega toka 3,21 ter v lesni industriji 4,77%.

Avtentični tolmačenji uredbe o likvidaciji kmetijskih dolgov

Na podlagi čl. 56, točka 2, uredbe o likvidaciji kmetijskih dolgov, je pravosodni minister v sporazumu s finančnim, kmetijskim in trgovskim ministrom izdal avtentično tolmačenje čl. 3, točka 7, omenjene uredbe. Določbe čl. 3, točka 2, uredbe o likvidaciji kmetijskih dolgov, se nanašajo na vse menične terjatve Narodne banke kraljevine Jugoslavije brez ozira na to, ali je menico Narodna banka prejela v eskont ali reeskont. Za te dolgove velja odlok Narodne banke, ki je bil sporodčen pravosodnemu ministru 9. junija 1939, da se po menicah, eskontiranih ali reeskontiranih pri Narodni banki s podpisom kmetov, menica, po katerih je dolg nastal pred 20. aprilom 1932, odpusti 25% glavnega dolga in da se obrestna mera od preteklih rokov zmanjša na 3% vsake dolžnosti, na katere bi se uredba o likvidaciji kmetijskih dolgov nanašala, če menice niso eskontirane ali reeskontirane pri Narodni banki. Tako zmanjšani dolg morajo dolžniki plačati Narodni banki v mesečnih ali letnih obrokih v roku 5 let, računajoč od 1. septembra 1939. Eksekutivno vplačilo po tem načrtu se bo zahtevalo od dolžnikov-kmetov samo v primeru, če se pokaže, da podpisniki na menicah, ki niso zaščiteni z uredbo, ne bi mogli plačati. — Na podlagi čl. 56, točka 2, uredbe o likvidaciji kmetijskih dolgov in v sporazumu s finančnim, kmetijskim in trgovskim ministrom je pravosodni minister izdal tole avtentično tolmačenje čl. 36, točka 2, omenjene uredbe: Materialni položaj dolžnikov in upnikov se oceni po njihovem premoženjskem stanju na dan 26. septembra 1936.

Kuponi vojne škode

Začeni s 1. avgustom t. l. bodo Poštna hranilnica po svojih podružnicah v Zagrebu, Ljubljani, Sarajevu, Skoplju, Podgorici in Sušaku, ter vse pošte v državi izplačevale kupone št. 21 obvezne dva in pol odstotne vojne škode. Da ne bi običajno preveč čakalo pri blagajnah Poštnih hranilnic in njenih filijalah pri izplačevanju kuponov in da bi se pospešilo delo, se opozarja vsi tisti, ki imajo nad 200 kuponov, naj isto pošljejo po pošti

povsem neodvisna od tujine, in končno, izredno nizke delovne sile omogočajo razvoj industrije. Za industrializacijo manjka Slovaški samo kapitala, kar je bolesten problem tako vsega naroda kot posameznika. Slovaški narod, ki je večinoma reven, večje mobilizacije kapitala stvarno ni zmožen, kar najlepše dokazuje razpis »posojila narodne obnove«, katerega je slovaška vlada pred pol letom razpisala pod jako ugodnimi pogoji, z velikim naporom propagande razširila do poslednje vasi, njegov končni termin dvakrat podaljšala a kljub vsemu temu je posojilo dalo le do 170 milijonov kron, kar je za predvidena velika investicijska dela vsekakor premajhen znesek. Zato prihaja v poštev le inozemski kapital, ki bi za normalnih okolnosti gotovo rad na Slovaškem investirjal. Vendar pa nekateri učinkoviti ukrepi slovaške vlade docela onemogočujejo dohod tujemu kapitalu, tako predvsem strogi judovski zakon, ki je v svojem bistvu sličen onemu iz Rajha in pa uredba o konskripciji imetja vseh tujcev, ki stalno žive na Slovaškem. Ze ta dva zloga podčrtujeta, da tuji kapital v državo ne pride, pridruži se mu je tretji: njegova politična občutljivost in nezaupljivost do napetega evropskega položaja, pri katerem tvori Slovaška z bližnjo okolico eno izmed najvidnejših območij.

In tako bo čas, ki bo brezdvoma razčistil danes zatemnelo evropsko obzorje in prinesel v vladajoče razmere novega, zdravega duha, oni činitelj, ki bo povrnil zaupanje mednarodnemu kapitalu in ki edini lahko Slovaško industrijsko poži ter v prijateljskem sodelovanju z odgovornimi vladnimi krogi napravi iz Slovaške — državo blagostanja.

z vrednostnim pismom poštni hranilnici ali njeni najbližji podružnici. Poštna hranilnica in njene podružnice bodo te kupone po vrsti, kakor bodo prihajali, pregledale in njihovo vrednost izplačale na pošiljateljev naslov ali odobrile v njegovem čekovnem ali hranilničnem računu. Kupone je treba izročiti s spiskom serij in števil in s točnim naslovom pošiljatelja.

Cestna dela v Italiji

Pristojne oblasti v Italiji so odobrile zakon o financiranju novih cestnih del avtonomne cestne družbe v Italiji. Gre za vsoto 500 milij. din lir, ki se bo razdelila na 5 let. Gre za delno novogradnjo in popravila okoli 2000 km cest.

V Julijski Benečiji bodo popravljenе naslednje ceste: Gorica—Ajdovščina (vključno varianto Ajdovščina—Prevalje), del državne ceste od Matulj do Učke, do raše in Opatije, kompletirana bo cesta v traktu Kobarič—Trbič.

Javna licitacija na carinarnici na Vilharjevi cesti

V četrtek 6. julija bo ob 9 dopoldne javna prodaja in sicer:

- 1 avto Fiat, 6 cil., 27 HP, z izključno ceno 5000 dnm.
- 1 volnena preproga z izključno ceno 300 din.
- 2 pregrinjali za postelje z izključno ceno 400 dinarjev.

Is pisarne Glavne carinarnice v Ljubljani št. 13.361.

Prodaja naše železne rude. Iz Belgrada poročajo, da je družba Jugoslovanska jeklo, ki je kot znano lastnik rudnika železne rude v Ljubli, podpisala pogodbo za dobavo ljubljanske železne rude Nemčiji, Komuniji, Madžarski in češko-moravskemu protektoratu ter domačim toplotnicam: Kranjski industrijski družbi na Jesenicah in Topilnici železa v Capragu. Po tej pogodbi bo Jugosloko dobavil v teku 5 let 3 milij. ton železne rude. Od tega bi se dobavilo Nemčiji 1 milij. ton, kar je Nemčija zaključila na račun bivših čeških vitkovskih železaren. Cena znaša 120 din za tono franko vagon Prijedor, dočim je znašala prejšnja cena naše železne rude 93 in znaša torej povečanje 27 dinarjev ali 29,03%, kar da na vso količino okoli 80 milij. din. To je obenem zadnja večja dobava Jugosloka iz Ljubije, ker bo po poteku 5 let družba sama potrebovala vso železno rudo iz Ljubije.

Združenje izvoznikov kraljevine Jugoslavije, ki je poslalo delno poluradna ustanova s tem, da razdeljuje svojim članom kontingente za izvoz, ima svojo skupščino v Belgradu dne 16. julija ob 10 dopoldne v dvorani Belgrajske trgovske omladine. Opozarjamo na ta občni zbor naše interese, da ne bo kasneje pritožb, da so zastopljeni pri delitvi kontingentov.

Prekategorizacija ceste. Na osnovi čl. 4. zakona o nedržavnih cestah je ministrstvo za gradbe proglasilo občinsko cesto Čeršaška tovarna-zveza z banovinsko cesto št. 222 II. vrste pod nazivom št. IIj-Velka-Cmurek s krakom za Čeršaško tovarno v banovinsko cesto II. reda št. 222.

Izprememba imena. Banska uprava savske banovine je dovolila Kleinu Antonu iz Zagreba izpremembo družinskega imena v Strmac, Neumanu Hermanu iz Zagreba pa v Novak.

Dobave. Štab za utrjevanje v Ljubljani sprejema do 6. julija ponudbe za dobavo katrana, karbolineja, krovne lepenke; do 7. julija za dobavo jute; do 14. julija za dobavo lopat in krampov.

Licitacije. Pri ravnanstvu drž. železnice v Ljubljani bodo naslednje licitacije: 18. julija za dobavo cilindričnega olja za pregreto paro; 21. julija za dobavo aparata za merjenje temperature (pirometrov); 22. julija za dobavo elektromotorjev na izmenični tofrazni tok; 24. julija za dobavo transformatorjev in transformatorske pločevine; 25. julija za dobavo teles križnih glav za lokomotive; 26. julija pa za dobavo pnevmatičnega orodja. — Pri štabu dravske divizijske oblasti v Ljubljani bo dne 7. julija licitacija za oddajo del vojaške kopalnice v popravilo. — Pri štabu za utrjevanje v Ljubljani bodo tele ofertalne licitacije: Dne 18. julija za dobavo ognjeasnih pump, konopljenih ognjeasnih črev, ročnih aparatov za gašenje požara; dne 19. in 20. julija za dobavo bakrene žice in vrvi; dne 21. julija za dobavo elektro-linijskega materiala; dne 22. julija za dobavo linijskega materiala (izolatorjev itd.); dne 27. julija pa za dobavo elektro-inštalacijskega materiala.

Prodaje. Dravski orožniški polk v Ljubljani razpisuje za dan 18. julija licitacijo za prodajo raznih starih krp in ponošenih vojaških čevljev. — Prometno-komercialni oddelek ravnanstva drž. železnice v Ljubljani sprejema do 8. julija ponudbe za oddajo kožuhov v popravilo.

Borze

Dne 4. julija.

Denar

Angleški funt 258.—
Nemški čeki 14.30

V zasebnem kliringu so stali tečaji nemških čekov neizpremenjeni na 14.30. Nadalje je bila ponudba čekov za konec julija in avgusta na zagrebški borzi po 14.30.

Praga je beležila v Zagrebu 150.50 blago, v Belgradu srednji tečaj 150.75.

Devizni promet je znašal v Zagrebu 4.301.711, v Belgradu 3.400.000 din. V efektih je bilo v Belgradu prometa 163.000 din.

Ljubljana — Uradni tečaji:

London 1 funt	206.02—209.22
Pariz 100 frankov	116.35—118.65
Newyork 100 dolarjev	4383.00—4443.00
Zeneva 100 frankov	995.00—1005.00
Milan-Trst 100 lir	231.75—234.85
Praga 100 kron	149.75—151.25
Amsterdam 100 gold.	2336.00—2374.00
Berlin 100 mark	1771.12—1788.88
Bruselj 100 belg	748.25—760.25

Ljubljana — Zasebni kliring:

Berlin 1 marka	14.20—14.40
Zagreb — Zasebni kliring:	
Praga 100 kron	150.50 blago
Solun 1 drahma	31.50 blago

Belgrad — Zasebni kliring:

Praga 100 kron	149.55—151.95
Solun 1 drahma	30.65—31.35

Ljubljana — Svobodno tržišče:

London 1 funt	256.40—259.60
Pariz 100 frankov	144.85—147.15
Newyork 100 dolarjev	5450.01—5519.01
Zeneva 100 frankov	1237.62—1247.62
Amsterdam 100 gold.	2907.37—2945.37
Bruselj 100 belg	931.24—943.24

Curih. Belgrad 10, Pariz 11.7575, London 20.76, Newyork 443.50, Bruselj 75.375, Milan 23.33, Amsterdam 235.35, Berlin 178, Stockholm 106.87, Oslo 104.30, Kopenhagen 92.675, Sofija 540, Praga 15.05, Varšava 83.50, Budimpešta 87, Atene 3.90, Carigrad 3.60, Bukarešta 3.35, Helsingfors 9.155, Buenos Aires 102.875.

Vrednostni papirji

Vojna škoda:

v Ljubljani 462.50—464
v Zagrebu 463 —465
v Belgradu 464.50—466

Ljubljana. Državni papirji: 7% inv. pos. 99 —100, agrarji 60—61, vojna škoda promptna 462.50 —464, begl. obv. 86.50—87.50, dalm. agrarji 84—85, 8% Bler. pos. 100—101, 7% Bler. pos. 92.50—94, 7% pos. DHB 99—101, 7% stab. pos. 99—100, — Delnice: Narodna banka 7400—7500, Trboveljska 174—178.

Zagreb. Državni papirji: 7% inv. pos. 99 denar, agrarji 59 denar, vojna škoda promptna 463 —465 (464), za konec julija 462 denar, begl. obv. 87 blago, dalm. agrarji 82—84, 4% sev. agrarji 58—60, 6% šumske obv. 78—79, 8% Bler. pos. 99.50—100 (100), 7% Bler. pos. 90—94, 7% pos. DHB 99.50—100.50, 7% stab. pos. 100 blago. — Delnice: Narodna banka 7400 denar, PAB 212 denar, Trboveljska 171—172 (170, 173), Gutmann 39.50—50, Sladk. tov. Osijek 80 denar, Jadranska plova 320 denar.

Belgrad. vojna škoda promptna 464.50—466 (464), begl. obv. 87.50—87.50, dalm. agrarji 84.25 —84.50, 4% sev. agrarji 59—58.25, 6% šumske obv. 80—80.50, 8% Bler. pos. 100 denar, 7% Bler. pos. 92.25 denar (92.50), 7% pos. DHB 100 denar. — Delnice: Narodna banka 7375—7427, PAB 210 denar (drobni komadi).

Žitni trg

Novi Sad. Koruza: bač., bač. pariteta Indijja 123—124. Tend. neizpremen. Promet srednji.

Sombor. Pšenica: bač., ared. bač., bač. okolica Sombor, okolica Novi Sad, vagona, 152—154, gornja bač. kasa duplikat 151—153, srem, kasa dupl. 152—154, slav. kasa dupl. 153—155, južna bau., gornja bau., vagona, 151—153, bač. ladja kanal in Tisa 153—155, bač. ladja Begej 153—155, bač. Tisa 154—156, — Oves: bač., srem., slav. 144—146. — Rž: bač. 135—137.50. — Ječmen: bač. okolica Sombor 147.50—150, srem. 148.50—150. — Koruza: bač. promptna 123—125. — Tend. neizpremenjena. Promet 35 vagonov.

Živinski sejmi

Svinjski sejem v Ptuju dne 28. junija 1939. Dogon: 36 svinj in 86 prascev. Cene naslednje: pršutarji 7.50—8, plemenske svinje 6.50—7 din kg žive teže, Mladi pujski 6—12 tednov stari 90 —130 din glava.

Zivinski sejem v Šmartnem pri Litiji dne 27. junija 1939. Cene: voli 4—5, teleta 6—7, krave za plemo 3.50—4, krave za meso 2.50—3.50, telice za plemo 4—4.50, telice za meso 4.50—5 din kilogram žive teže.

Zivinski sejem v Zagorju ob Savi dne 30. junija 1939. Cene: voli 4—5.50, glavne krave 2—3.50, glavne telice 3—4.50 kg žive teže. Krave za plemo po 2000 in telice za plemo po 1800 din glava.

Cene živini in kmetijskim pridelkom v okraju Krško 2. julija: Voli I. 4.50, II. 4—4.75, III. 3.50 do 3.75; telice I. 4, II. 3.50—4.75, III. 3—3.75; krave I. 3.50—4, II. 3—4, III. 2.50; teleta I. 5 do 5.50, II. 4—5; prašiči špeharji 8, pršutarji 6—11 dinarjev za 1 kg žive teže. — Goveje meso I. 10, II. 10, III. 8, svinjina 14, svinjska mast 18, čisti med 16—20; surove kože goveje 9.50—10, telečje 10.50—12, evinjske 4 din za 1 kg. — Pšenica 175 do 200, ječmen 150, rž 175, oves 150—200, koruza 150, fižol 300—350, krompir 80—125, seno 70, slama 25; moka pšenična 250—325, koruzna 175 do 200, ajdova 400 din za 100 kg. — Drva 60 din za kub. meter, jajea 50—75 par 1 komad, mleko 1—2 din liter, surovo maslo 24—28 din za 1 kg. Vino navdano mešane pri vinogradnikih 4—4.50, finejšo sortirano pri vinogradnikih 5 din za 1 liter.

Cene živini in kmetijskim pridelkom v okraju Litija 1. julija: Voli I. 5—5.25, II. 4.75, III. 4.50; telice I. 5, II. 4.50, III. 4; krave I. 4.50, II. 3.50, III. 2.50—3; teleta I. 5.50, II. 5; prašiči pršutarji 8 din za 1 kg žive teže. — Goveje meso I. 10 do 12, svinjina 14—16, slanina 17, svinjska mast 20; surove kože goveje 9—10, telečje 12, evinjske 6 din za 1 kg. — Koruza 150, fižol 400, krompir 75; moka pšenična 300, koruzna 200, ajdova 400 dinarjev za 100 kg. — Drva 65 din za kub. meter, jajea 0.75 din za 1 komad, mleko 1.25—2 din za 1 l, surovo maslo 28 din za 1 kg. Navadno mešano vino pri vinogradnikih 3—5 din za 1 l.

PESEM REKE

Velikašvena muzikalna drama po slavni noveli Edne Ferber
»Show Boate« V glavni vlogi: Irene Duane in Allan Jones
Globoka in ganljiva pesem ljubezni, trpljenja in sreče
mizna kot življenje samo — Muzika: Jerome Kern. — Režija: James Whale

Premiera danes!

Kino Sloga, tel. 27-30
ob 19. in 21. uri

Poletne znižane cene!

Izvoz lesa v Italijo

Iz Belgrada poročajo, da je Italija od naše države zahtevala, da bi se že ta ali pri prihodnji mesec sestali stalni jugoslovansko-italijanski mešani odbor. Italija namreč želi znatno povečati svoj uvoz iz Jugoslavije. Prav posebej pa želi povečati svoj uvoz lesa iz Jugoslavije za 100%.

Kot znano, je znašala polletna vrednost kontingenta lesa iz naše države v Italijo okoli 60 milij. lir. Sedaj predl

Župnija se pripravlja na kongres Kristusa Kralja

Leto dni minevo od 34. svetovnega evharističnega kongresa v Budimpešti. Ob zaključku kongresa se je razlila veličastna reka ljudstva od bazilike sv. Stefana na Trg junakov. Kardinal Pacelli — sedanjí sveti oči Pij XII. — je z angeliško pobožnostjo nosil presveto Rešno Telo. Tisoči duhovnikov skupaj z ljudstvom so peli zmagovalno pesem: Christus vincit, Christus regnat, Christus imperat — Kristus zmaga, Kristus kraljuje, Kristus ukazuje. V tem svetem razpoloženju smo po radiu zaslišali novico: Prihodnje leto bo v Ljubljani VI. mednarodni kongres Kristusa Kralja. Tuji duhovniki so silili v nas in izpraševali o Ljubljani. — V teh dneh papežev list »Osservatore Romano« prinaša celo slike o Ljubljani; slovenski narod pa omenja kot »piccola ma eminentemente cattolica nazione — slovena — majhen pa odlični katoliški slovenski narod« (»Oss. Rom.« 17. maja 1939). V času, ko se veliki narodi v Evropi in po vsem svetu upirajo sladkemu kraljestvu Kristusa Kralja, si je Bog izvolil to, kar ni nič (pr. 1 Kor 1, 27. 28.), majhen slovenski narod, med najmanjšimi na svetu, da pripravi veličastno proslavo Kristusu Kralju.

Kdor se je temeljito seznanil z okoliščino Pija XI., v kateri razglasa praznik Kristusa Kralja, kdor razume njegovo zamisel KA, kdor je z dobrim namenom prebral knjigo: Kristus kralj, kdor je premislil pastirsko pismo za mednarodni kongres Kristusa Kralja, ki ga je za novo leto ljubljanski škof poslal svojim vernikom, bo šel z vsem ognjem na delo, ker gre za velike reči.

Prav nekaj zelo skromnih misli bi rad izrazil, kako naj se po župnijah pripravljamo na kongres.

Kakor pri vsakem podjetju, kjer gre za rast božjega kraljestva, imamo tudi tu duhovniki in laiki tri sredstva na razpolago: žrtev, molitev in delo.

Ni glavna stvar, da spravimo na kongres velike množice ljudstva. Samo zunanja proslava bo prav kmalu izginila v pozabo. Treba je vse te dneve velikih milosti uporabiti za prenovljenje srca. Saj je to glavni namen kongresa: Omnia instaurare in Christo — vse prenoviti v Kristusu.

Največ božjega blagoslova bomo priklicali na kongres z žrtvami. Duhovniki jih imamo vsak dan čez mero na razpolago. Spovednica in šola, bolniki in prižnica, verske in katoliške organizacije, trud pri KA, zapuščanost in razočaranje pri dušnem pastirstvu nam nalagajo težki križ. Kristus je tudi s križem svet odrešil. Če torej hočemo, da se bodo vse družine narodov podvrgele njegovemu sladkemu kraljestvu, bo treba seči po tem sredstvu.

Cim bolj se širi tudi med našimi katoličani neka plitkost in hlantanje za zunanjimi uspehi, tem bolj je potrebno, da tudi med verniki širimo smisel za žrtev, ter tako pomagamo Kristusu svet soddreševati.

Prav primerno je, da sedaj pred kongresom zlasti pri nedolžnih otrocih v šoli in pri Marijinih vrtcih delamo v tem smislu. Vsa veri in Cerkev nasprotna mladinska gibanja v sedanjem svetu mladini vse dovoljujejo. Katoliška mladina naj s trpljenjem rešuje svoje odrešene brate! — Saj so prav otroci za majhne žrtvice zelo dovzetni.

V vsaki fari je veliko bolnih trpinov priklenjenih na posteljo. Pridobivajmo jih zlasti letos za apostolstvo bolnikov. Razložimo jim, koliko morejo kot trpečí udje skrivnostnega Telesa Kristusovega storiti za rast božjega kraljestva!

Zdi se, da bomo kraljevskemu Srcu napravili veliko veselje, če mu v letu kongresa pridobimo veliko število duš-žrtev. V župniji, ki šteje 2400 duš, so se ponudile Srcu Kristusa Kralja tri duše v popolno žrtev za grehe brezbožnega sveta. Priporočamo zlasti članom molitvene pomoči in jedrini skupin KA to odlično sredstvo, ki bo v njih najbolj budilo apostolsko gorečnost!

Hvala Bogu, za kongres ljudje veliko molijo! Dajmo jim duhovniki sami lep zgled! Pri duhovnih dnevnih vsak dan napravimo splošni namen, da hočemo moliti tudi za kongres. Isto moremo storiti vselej pri memento vivorum. Ob četrtkih, petkih in sobotah nas itak oratio imperata k temu sili. Kadar rubrike dovoljujejo, lahko opravimo votivno mašo v čast Kristusu Kralju. Z otroki smo začeli moliti za uspeh kongresa takoj po prejemu pastirskega pisma. Pri vsaki veroučni uri smo odšli molili. V veliko družinah molijo vsak večer to molitvico. V cerkvi je molimo z verniki skupaj. Molitev za kongres moremo duhovniki zelo priporočati v spovednici in na prižnici. Prav je, da jo nalagamo tudi za pokoro.

Z zunanjo pripravo na kongres smo pri nas začeli takole: Z idejo kongresa so se ljudje prvokrat seznanili, ko je bil V. kongres KK v Poznaju. Takrat smo po naročilu škof. ordinariata o kongresu pridigali in za uspeh molili. Fantom pri KA, FO in kongregaciji sem večkrat pokazal list »Regnum Christie« ter navajal iz njega spodbudne zglede odličnih laikov in duhovnikov, ki se z nekim nadnaravnim ognjem žrtvujejo za zmago Kristusovega kraljestva. Eden od fantov si je na tihem kupil knjigo »Kristus kralj« in jo temeljito premislil. S tem budimo apostolskega duha. Taki fantje bodo odlični borci KA.

Od leta 1936 dalje smo vsako leto priredili skromno akademijo v čast Kristusu Kralju na praznik Kristusa Kralja. Lansko leto pa smo že ves mesec oktober porabili kot pripravo na kongres. Pri molitveni pomoči KA smo molili od oktobra dalje predvsem za to, da bi KA v letu kongresa v domači fari, zlasti med delavci, ki so najbolj zapuščeni, v vsej škofiji in po katoliškem svetu doživela večji razmah in poglavitost. Za praznik Kristusa Kralja so bili povabljeni vsi člani Molitvene pomoči in lastnih organizacij KA — saj je to glavni praznik KA! — ter člani ver-

skih in katoliških organizacij k svetim zakramentom. Popoldne pa smo priredili farno akademijo v čast Kristusu Kralju, kjer so sodelovale vse organizacije.

Ob priliki brezbožniškega kongresa v Londonu so prišli možje in fantje zvečer v cerkev — kakih 50 udeležencev — k zadostilni pobožnosti. Tedaj je bila pač najlepša prilika govoriti o kongresu Kristusa Kralja, ki ima namen boriti se proti prodirajočemu brezbožstvu. Pri molitveni pomoči KA, kjer se shajamo tedensko, posamezne stanove opozarjamo vedno na kongres.

Z novim cerkvenim letom smo začeli s podrobnejšo pripravo. Verniki so že prej večkrat slišali o pobožnosti prvih petkov v mesecu. Zadostilno sveto obhajilo in zadostilne žrtve na prvi petek v mesecu pač vernim srcem vzbujajo zavest, da se je treba ustaviti naraščajoči hudobiji. Zato so bili verniki v več pridigah povabljeni, naj letos na prvi petek v adventu začno v obilnem številu opravljati pobožnost prvih petkov v mesecu kot zadostilno pripravo na kongres. Če verniki ne bodo imeli drugega spomina na kongres, se bodo vsaj tega zavedali, da so si takrat z opravljanjem te pobožnosti zagotovili srečno smrt. Posebno primerno je, da za to misel pridobivamo ljudi v mesecu Srca Jezusovega.

Najbolj kriče po obnovi naše obupno razdejane družine, KA in verske organizacije naj pridobivajo družine za posvetitev presv. Srcu Jezusovemu. Skušnja učí, da se je v tistih družinah, kjer so se dobro pripravljali posvetili, začelo globoko versko življenje. Zelo prav bi bilo, da bi se sedaj zganile tudi verske in prosvetne organizacije po naših župnijah ter se javno posvetile Srcu Kristusa Kralja.

Skušajmo o kongresu veliko govoriti. Vse kaže, da so pridige od nedeljah in praznikov za to posebno primerne. Duhovniki imamo sedaj priliko, da se sami z nameni kongresov Kristusa Kralja temeljito poučimo, ko moramo drugim te stvari razlagati. Posebno vpliva na ljudi, če zvedo, kako se v daljnem svetu pripravljajo na kongres: na pr. da se kitajski škof že pelje na kongres Kristusa Kralja itd.

Prav posebno dobro delo za kongres opravi v tem času naše katoliško časopisje, zlasti »Slo-

venec in »Domoljub«. Pripravljalni odbor prosimo, naj nam zelo veliko poroča o pripravi in navdušenju.

Sedaj o počitnicah, ko so se dijaki vrnili domov na počitnice, bomo začeli tudi z recitirano sv. mašo kot pripravo na kongres. Nekateri dobri verniki so duhovnikom sami prinesli dar, da opravijo sv. mašo za namene kongresa. Ali ni to najbolj izvrstno sredstvo za pripravo?

Ce ljudem razložimo vse velike namene kongresa, bodo pripravljani tudi na denarne žrtve. Po prvi pridigi je na pr. neimenovana oseba prinesla 100 din, 9. maja druga oseba 500 din. Dekliška kongregacija je tudi zbrala 300 din. Sedaj so se zganili fantje. Bog daj, da ne bi bili zadnji! Na dan sprejema v Marijin vrtce bo otroško darovanje za kongres.

Najlepša priprava in tudi uspeh kongresa pa bo, če prav sedaj točno po navodilih svete stolice, svojih škofov in nar. odbora KA začnemo s trdim in podrobnim delom pri izvedbi KA po naših župnijah. Kongres nam bo pokazal veliko novih potov.

Z vso vestnostjo skušajmo spraviti končno v življenje vsa navodila, ki jih prejemamo od pripravljalnega odbora. Zavedajmo pa se tudi tu, da ni nič tisti, kateri sadi, in nič, kateri zaliva, ampak, kateri daje rast — Bog (1 Kor 3, 7).

Naj živi Kristus Kralj!

Biserna verižica in njena zgodba

Darilo hvaležnega Arabca

Iz Pariza poročajo: V tvornici v Rionu se začela zgodba te ogrlice. Neki nadkurjač je imel za pomočnika Arabca, ki se dobro razumel z njim. Preden se je Arabec vrnil v svojo domovino, je prišel k nadkurjaču in se mu je zahvalil za dobro ravnanje z njim, česar od belih ljudi dosej še ni bil doživel. Slednji je vzel nekaj iz žepa, rekoč: »Ti si bil zmeraj tako dober z menoj, zato podarim tvoji mali hčerki Pavlini tole darilo, da bo kdaj imela ime.« Bila je biserna verižica, ki jo je Arabec izročil nadkurjaču za njegovo hčerko. Njegova žena pa je mislila, da je verižica pač navadna, samo steklena, in jo je brezbrizno spravila v skatlico, saj je bila Pavlina še premajhna, da bi nosila verižico.

Čez tri leta nato je dobil nadkurjač službo v St. Nazairu. Ko so pospravljali stvari za selitev, so našli tudi skatlico z verižico. Deklici je bila jako všeč, vendar ji je bila predolga. Mati je odnesla verižico k draguljarju, edinemu v mestecu, rekoč, naj verižico skrajša. Komaj jo je draguljar zagledal, je brž dejal, da jo odkupi za 3000 frankov. Taka ponudba, ki se ji še sanjalo ni nikoli o njej, je ženo jako osupnila, pa je previdno odvrnila, da mora se prej moža vprašati. A odpeljala se je v Nantes, kjer so ji povedali, da je verižica vredna najmanj 30.000 frankov! Zaklad v hiši! Kako je bila družina zdaj vesela.

Toda — ker so tudi sosede na avetu, je policija zvedela za biserno verižico. Seveda je hotela vedeti, kako in kaj, kako da ima delavska družina tako dragocenost v hiši! Zgodbe z Arabcem ni nihče verjel, čeprav so dognali, da je zares delal v Rionu in bil z nadkurjačem v prijateljskih zvezah. Toda — kam pa je tisti Arabec izginil? Ne sluha ne duha ni bilo za njim. Policija je biserno verižico lepo zasegla, jo fotografirala in razpolo- lala »italico« za lastnikom.

Presojajoč sodobne razmere je primarij dr. Dergane z boljšim gledanjem gledal v prihodnost, tudi v prihodnost tega sveta in sedanjega rodu. Imel je topele in intuitivne čut za usodo narodov in posameznikov, zlasti za usodo slovenskega ljudstva, saj ga je ljubil v veliki meri. To videnje ga je nagibalo tudi k svarjenju svojega naroda. Govoril je pogostokrat v letih 1932, 1933, zlasti pa 1934 o sporih in nevarnostih, ki groze narodom.

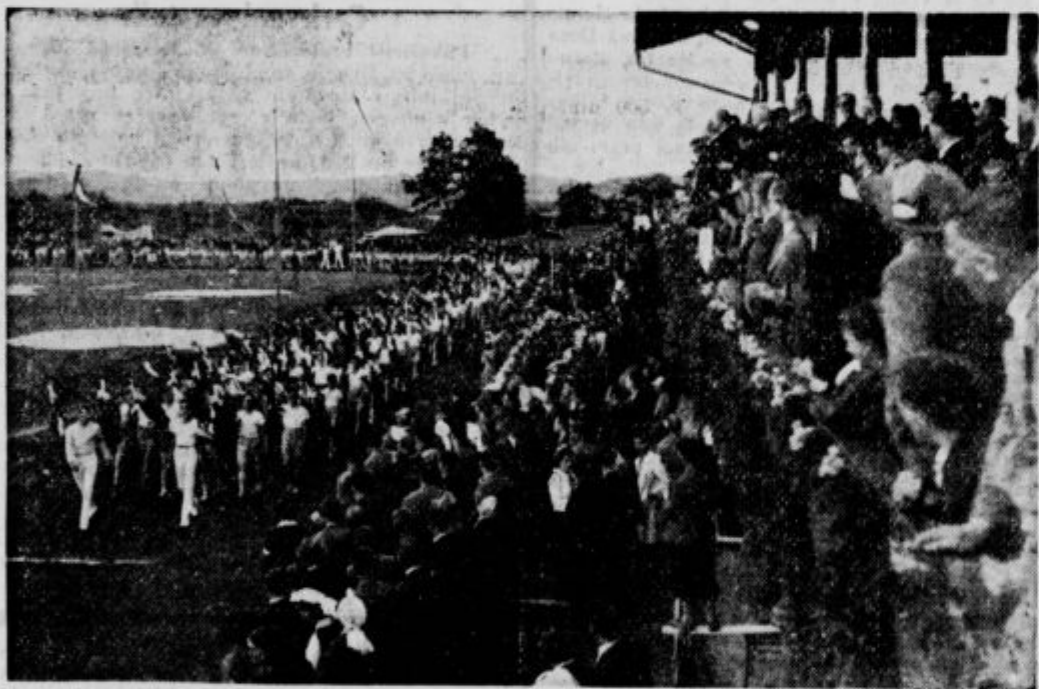
Dr. Dergane je bil dober zdravnik in mislec. Ker je vestno iskal Boga, ga je tudi našel, in sicer tam, kjer Bog sam hoče, da ga iščemo in najdemo, namreč v bližnjem, predvsem v ubogih, bolnikih in trpinih. Človekoljubno je bilo njegovo srce; saj je čutilo s trpečimi; človekoljubna je bila njegova roka, kolikim je pomagala iz stiske; človekoljubna pa je bilo tudi njegovo pero, kar bi nam mogel na mnogih straneh pokazati list »Samaritan«, saj ga je v zadnjih petih letih podpiral s poljudnimi zdravstvenimi članki. Pokojni dr. Dergane je bil rahločuten prijatelj bolnikov.

Na dan svoje smrti, dragi prijatelj, naj se v živem in vernem spominu zopet razgovarjam s teboj, smo šli zopet, kakor svoj čas ob tvojem gostovanju, iz Rogaške Slatine na sprehod proti Cerovcu. Zopet zelene vinogradi, ki si jih s tolikim veseljem opazoval in se spominjal svojih v Beli Krajini. Zopet dehte borova drevesa in napajajo zrak z zdravim vonjem, in mimogrede še vedno slišimo tvoje navodilo: »Ob tem borovem vzduhu in zraku vsak dan nekajkrat globoko vdihnite, pa se boste že v dveh tednih čutili poživljene.« Zopet smo šli trije proti Cerovcu, tja do križa, ob katerem je včasih postajal Strossmayer kot slatinski gost. Visoko si cenil njegovo slovan- sko dušo in delo in ves prevzet od istega duha ni navajal Strossmayerjevo prošnjo:

»Vsemogočni, prosim, z ognjem vas prešini za ljubezen, slogo in edinstvo; ohranite domovini vdanih sre detinstvo!«

Ali ne boš sedaj, ko si sproščen vseh zemeljskih okov, še iskreneje in topleje ponavljal v Bogu iste prošnje? Svetozar, saj vidiš danes še jasneje, česa je treba domovini.

A. M.

Mladinski tabor v Mariboru: Mimohod mladev pred tribuno na stadionu

Zdravniku dr. Dergancu - spomin iz zdravilišča

Na tistem kraju zdravilnih vrelcev, kjer avsa se v zadnjih letih večkrat srečala in sešla kot prijatelja iz davnih let, sem ga tudi letos pričakoval, da pride na okrepčenje svojega zdravja v Rogaško Slatino. To svidenje sem pričakoval toliko bolj, ker sem pred nekaj tedni v časopisih bral: »Primarij dr. Franc Dergane ne ordinira do preklica.« Toda prav tisti dan, ko smo se ga v Rogaški Slatini toplo spominjali v prijateljskem krogu, je izdihnil svojo blago, po vedno večji spopolniti hrepenelo dušo. Vse njegovo delo in prizadevanje je razodevalo osnovno zdravstveno načelo: Zdrava duša v zdravem telesu. Za binkošti 1925 je organiziral poučen izlet slovenskih zdravnikov v Rogaško Slatino. Na tem sestanku se je pod njegovim vodstvom kot predsedništvo Ljubljanskega zdravniškega društva razmotrivalo vprašanje o ustanovitvi Zveze vseh slovenskih zdravniških društev. Ze samo ta smotrna namera priča, kaj je primarij dr. Dergane pomenil kot zdravnik v zboru tovarišev zdravnikov. Pa dr. Dergane ni znal samo zdraviti teles, on je znal umevati tudi dušo. In le o tem umevanju in prizadevanju naj nekaj povedo te spominke vrste.

Dergane je bil filozof. Že kot srednješolec je bil nenavadno resnega govorenja in vedenja in zelo marljiv v raziskavanju vseh vprašanj, ki morejo zanimati mladega človeka. Kot visokošolec je ustanovil list »Jug«, da bi v njem in ob njem zbral vse mlade slovenske talente, zlasti tiste, ki so ljubili vedo in umetnost. Dunaj in drugo, kar je tedaj moglo poleg Dunaja, Gradca in Prage vplivati na ukaželnega visokošola, je tudi Derganca oviralo na poti duhovne spopolnitve. Še pred petimi leti mi je pisal: »Jaz sem si moral vero in Boga priboriti sam. Saj veš, da sem bil pri vsem delu vedno vreden, marljiv in vztrajen. Tako tudi pri poglabljanju v verske resnice. Danes sva si v verskem mišljenju mnogo, mnogo bližja kot tedaj, ko si na gimnaziji ti mislil na teologijo in jaz na medicino ali filozofijo. Mnogo bližja kot tedaj, ko sem te iz Ljubljane

vabil na Dunaj in te prosil za prispevke v »Jug«. Danes se o prostem času najraje razgovarjam o verskih rečeh, kakor sem ti pokazal tudi ob svojem zadnjem obisku v Rogaški Slatini.«

Ta obisk in razgovor v Rogaški Slatini je bil zares »kakor nekaka duhovna obnova zanj in zamej, kakor se je izrazil njegov prijatelj, ravnatelj K. H., tedaj z njim vred kot slatinski gost in udeležnik naših razgovorov. Dergancu si moral zaupati tudi marsikatero zadevo svoje duše. Kar je bil nemškimi vzgojiteljem dr. Bergmann in jim je še sedaj dr. Liertz, to je skušal biti v zadnjih letih tudi dr. Dergane slovenskim duhovnikom in drugim vzgojiteljem. V tem pogledu se je pripravil na večje delo, ki bi se tikalo morale in medicine. Zadnji sestavki, ki mi jih je poslal, prepričevalno govorijo o njegovi duhovni rasti.

Skrb za družino se je vedno tesneje oklepala njegove duše, posebno, ko je opazal, da mu zdravniška praksa ne odpira baš najboljših pogledov v bodočnost. Videl je tudi, da rastejo krog in krog po Ljubljani drugi zdravniki... Spopolnitev bodi moj vzor, je mislil dr. Dergane, in se je lepo udal v tisto usodo, ki v slehernem stanu polagoma postavlja mlajše pred starejšimi, četudi ne vselej s srečnim uspehom. Ob takih pogledih plemenito čutečemu primariju dr. Dergancu ni bilo ravno težko zamisliti se v Krstnikovno geslo: »On mora rasti, jaz pa se manjšati.« Toda prav tem se je pokazala moč Dergancovega svetovnega nazora. Njegovo zaupanje je bilo zasidrano v lepšo prihodnost...

Do njegove telesne nezgode v domači hiši, torej prav skoraj do zadnjih dni, ni pojemale njegova duševna moč in svežost, nasprotno, celo povečala se je, kar je pričel tudi izraz v njegovem obrazu. To sem mu povedal, ko sem ga gledal še živega pred seboj; to sem zopet videl, ko je ležal na smrtni postelji pred menoj. »Zakaj naša sedanja, kratka in lahka nadloga nam pripravlja neizmerno visoko večno čast, ki vse preseže; kar ne gledamo na to, kar se vidi, ampak na to, kar se ne vidi. Kar se namreč vidi, je časno; kar pa se ne vidi, je večno.« Beseda sv. Pavla, na čigar godovni dan je umrl dr. Dergane,

Drugi od leve je Jeseničan Frie Natlačen, ki je pri teknuh v Mariboru odnesel kar 4 pokale, ki stojijo pred njim.

Droline novice

Koledar

Sreda, 5. julija: Ciril in Metod, slovanska apostola.
Četrtek, 6. julija: Izaija, prerok; Bogomila; Dominika.

Novi grobovi

Nenadna smrt Ivana Mlinariča

V nedeljo so na Viču pokopali Ivana Mlinariča, uradnika pri tehničnem oddelku dravske banke uprave. Pokojnik je bil star šele 27 let in je bil ravno pred letom dni premeščen v Ormož, kjer si je pridobil vse simpatije svojih tovarišev in znancev kot nadzorne vesten, reden in vzoren človek in uradnik. Zadovoljen v Ormožu je pridno pisal svojim domov in nikdar ni potožil o kakšnem bolehanju. Veselil se je kongresa Kristusa Kralja in se v zadnjem pismu, ki ga je pisal zaročniku Zalki nekaj ur pred smrtjo, se zrcalil njegova po- božna in čista duša. Zvečer ob sedmih je pismo oddal, jutraj pa so ga našli mrtvega, ponoči ga je zadela srčna kap. Pokojni zapuščala poleg potrtih staršev tudi brata, salez, klerika, s katerim sta se priručno ljubila. Vsem ostalim iskreno so- žalje!

Umrli je po kratki boleznj gđ. Marija Černotova, sestra gđ. Josipine Černotove, blagajničarke v Jugoslovanski tiskarni. Pogreb bo danes ob 17 iz mrtvašnice Leonišča. Naj počiva v miru!

G. Eric Burger je dne 3. julija zaspal v Go- spodu v Hrastniku, v visoki starosti 87 let. Pogreb bo dne 5. julija na farno pokopališče v Dolu, kjer bo njegovo truplo položeno v rodbinsko grobnico. Naj počiva v miru. Zaljubljenim svojim naše sožalje!

V Gornjem gradu je izdihnil svojo dušo g. Franjo Kranjc, davčni upravitelj v pokopju. Pogreb bo v četrtek ob 10. Naj mu sveti večna luč!

Osebnosti

Promocija. V četrtek 6. t. m. ob 12 bodo v zborniški dvorani univerze v Ljubljani promovirani za doktorje prava gg. Jože Dobovšek iz Ljubljane, Marijan Ogrizek iz Celja in Edvard Valen- čič iz Zaleca. Čestitamo!

Promocija. Dne 30. junija je bil promo- viran na zagrebški univerzi g. Julij Matzele za doktorja univ. med. Čestitamo!

Diplomirani so bili na filozofski fakulteti v Ljubljani v letošnjem junijem terminu ti- le kandidatje in kandidatkinje: Berger Branka (roman- ska skupina); Bonačič Milena (germanska skupi- na); Burger Ivan (matematična skupina); Čeladn Stanislav (pedagoška skupina); Dolenc Marija (ma- tematična skupina); Ferfolja Jarmila (romanska skupina); Högnigmann Adolfina (germanska skupi- na); Kaki Amalija (germanska skupina); Klemenc Marijana (germanska skupina); Kociper Stanislav (pedagoška skupina); Križnar Nikolaj (matematič- na skupina); Kugler Dana (skupina za nar. jezik in književnost); Moder Janez (skupina za nar. je- zik in književnost); Potokar Margareta (german- ska skupina); Poženel Helena (germanska skupi- na); Prekoršek Branko (biološka skupina); Rankel Josipina (romanska skupina); Rarat Jožef (biolo- ška skupina); Rudolf Ivan (klasična skupina); Sla- dič Viljem (matematična skupina); Stadler Eda (skupina za umetn. zgodovino); Stojković Frideri- ka (biološka skupina); Šertel Franc (skupina za občo zgodovino); Vidmar Viktor (pedagoška sku- pina); Vjvod Friderik (romanska skupina).

Poroča. V nedeljo, dne 2. t. m. sta se poročila v cerkvi sv. Petra v Ljubljani, g. Alojzij Tičar, banovinski zdravnik in Sodrčič z gđ. Heleno Erker iz Ljubljane. Priči sta bila ženinov stric g. dr. Josip Tičar in nevestin oče g. Martin Erker, trgovec v Ljubljani.

Ne hodite na **Slamičevih konzerv** počitnice brez okusne so in izdatne

Slovenskemu izobraženstvu

Vsako leto v Franciji pa tudi drugod prirejajo znanje socialne tedne, na katerih se sistematično raz- pravlja o važnih sodobnih vprašanjih. Izkazalo se je, da je tak način obravnavanja najprimernejša oblika in da udeležencem, ki sodelujejo v debati, prinaša naj- več jasnosti.

Kaj pravite?

Bil sem na Gorenjskem. Pa zgledam nekje velik lepak z velikim rdečim kragom, kakom protituberkulozne lige. In na tem lepaku berem: »Protituberkulozna liga v Križah priredi v nede- ljo 2. julija na Golniku ljudsko veselico s ple- som.« Svojim očkom nisem mogel verjeti in sem prebral še enkrat. Res, ljudska veselica z raznimi zabavnimi točkami in s plesom na sporedu. In to v neposredni bližini zdravilišča na Golniku. Tedaj sem pomislil: Morda je to nov način pobijanja tuberkuloze? Ali je morda Vam, g. urednik, zna- no, da se na najbolj uspešno pobija tuberkuloza z veseliciami in plesi? Meni se zdi to tako, kakor da bi gasil ogenj z oljem. In podobno, če bi ne- kega dne brali lepak, da prireja protituberkulo- zna liga veselico, na kateri se bodo točila najboljša vina, pivo, likerji itd. Čudim se, da pride liga do tega načina, da dobi gmočin sredstva za svoj fond. Saj je prav in kvečredno, da pomaga jeličnim siromakom. Toda način, s katerim hoče priti do sredstev, se mi pa zdi tukaj popolnoma zgrešen in ne odgovarja resnemu in plemenitemu delu, ki ga ima protituberkulozna liga. Ali liga res ne more najti bolj primerne načina in poti do gmočnih sredstev, s katerimi hoče pomagati za- zdravljeno tuberkuloznih bolnikov, kakor s tem, da daje ljudem priliko za veseljačenje, popivanje in ples? Mislim, da bi se tak način z dobro voljo mogel najti. — Kaj pravite?

Po tem vzoru bo Slovensko kat. akad. društvo »Zarja« priredilo v dne 7. do 13. avg. v Bohinju akademski kulturno-socialni teden. Predavatelji bodo izbrani iz vrst najboljših katoliških kulturnih delav- cev. Po vsakem predavanju bo debata.

Poglabljen predmet obravnav bo vprašanje osebe in njene svobode v duhovnem in družabnem življenju. Drugi del programa zavzemajo slovenski problemi, zadnji dan pa je posvečen vprašanju slovenske narod- ne obrambe. Na programu so tudi pestrí večeri ob kresnem ognju. Točen program bomo v kratkem ja- vili v časopisu.

Vabljeni so kat. akad. starešine, kat. akademiki in akademice, abiturienti ter vse kat. izobražen- stvo. Navzoči bodo tudi češki, slovaški, poljski in bol- garski akademiki ter zastopniki vseh treh univerz. Celotedska oskrba za akademike, abituriente in brezposelne izobražence 25 din, za ostale 50 din. Vložena je prošnja za četrtinsko vožnjo.

Prijave do 25. jul. na naslov: Slov. kat. akad. društvo »Zarja«, Ljubljana, Miklošičeva c. 5.

Slov. kat. akad. društvo »Zarja«.

Kongres železničarjev

Vlakospremno in premikalno osebje je iz vse države poslalo delegate v Ljubljano

Ljubljana, 4. julija. Danes se je začel v veliki dvorani hotela Mi- kliž kongres Zdrženja vlakospremnega in premi- kalnega osebja. Kongresa se je udeležilo nad 200 delegatov iz vse države. Na kongres so poslali svoje zastopnike: med drugimi tudi generalno ravnateljstvo državnih železnic iz Beograda, železni- ško ravnateljstvo iz Ljubljane, Jugoslovanska ra- dikalna zajednica itd. Razpravljali bodo pereča vprašanja vlakospremnega in premikalnega osebja. Na sporedu je več referatov. S kongresa so posla- ne vdanostne in pozdravne brožavke zastopniku prometnega ministra g. Kulenoviču in generalnemu ravnatelju državnih železnic g. Džuricu. Udeleženci kongresa iz južnih krajev so prišli že večeraj in so si z zanimanjem ogledali Ljubljano in okra- jico.

M. DRENIK Kongresni trg št. 7
Zaube Ljubljana
in zavijačke

zlate niti, luskinice, rožnati trakovi i. t. d.

Vodstvo banovinskega tajništva JRZ v Ljubljani je na mesto umrlega tajnika g. Mateja Tomazina začasno prevzel narodni poslanec gosp. Rudolf Smersu.

Občni zbor KTD. Odbor Katol. tisk. dru- štva v Ljubljani naznanja, da bo društveni redni občni zbor v ponedeljek, dne 10. julija 1939 ob desetih dopoldne v dvorani bogoslovnega semenišča. Ta čas je določen zato, da bo omogočena čim večja udeležba, ker bo isti dan mnogo članov prišlo v duhovnih vajah. Odbor opozarja na važne referate dnevnega razporeda: 1. Poročilo odbora; 2. referat o katoliškem tisku; 3. referat o verskem tisku; 4. sprememba društvenih pravil; 5. volitve tretjine odbornikov; 6. slučajnosti.

RADENSKO KOPALIŠČE

po naravni ogljikovi kislini najmočnejše kopališče v Jugoslaviji
zdravi z uspehom bolezni srca, ledvic, živcev, želodca, notranjih žlez.

Julij, avgust penzion 10 dni Din 750.—. Vračunano: stanovanje (izvzemši sobe Terapije), hrana, zdraviliške takse, sobna postrežba ter pitna kura. — Zdravnik ter zdravilne kopelji je plačati posebej. Obširne prospekte dobite na zahtevo pri Putniku ali pa naravnost od uprave kopališča

SLATINA RADENCI

Duhovne vaje KA za učiteljske s tečajem ZKU bodo neprekidno od 9. do 15. julija v uršulinskem samostanu. Ne zamenjavajte duh. vaj KA z duhovnimi vajami, ki jih prireja vodstvo uršulinskega samostana!

Da boste stalno zdravi, je potrebno, da redno pijete Radensko, ki deluje proti boleznim ledvic, srca, proti kamnom, sklerozni, sečni kislini in sileno. Radenska vam ohrani zdravje in mila- dostno svežost.

Pogreb rajnega Burgerja Frica, bivšega člana upravnega sveta in ravnatelja v pokopju bo danes v sredo ob 16 iz hiše žalosti v Hrastniku na pokopališču v Dolu.

Pri zaprtju, motnih v prebavi vzemite jutraj še na prazen želodec en kozarec naravnega »Franz-Josefa grenčice«.

Iz Legije koroskih borcev. Dne 9. julija bo na Vrhniku v prostorih Narodne šole ustanovni občni zbor krajevne organizacije Legije koroskih borcev. Naprosamo vse one, ki so se udeležili v letih 1918—1919 bojev na sovetni meji, da se polnoštevilno udeležijo tega zbora, na katerem bo po- ročal delegat glavnega odbora in na katerem se bomo po dolgih 20 letih sestali, da si izvolimo upravni odbor nove krajevne postojanke bivših ko- roskih borcev. Občni zbor bo ob 15 popoldne. Pri- dite točno in zanesljivo!

Rok prijave za izlet planincev v bolgarske planine, ki ga priredi SPD v Ljubljani v času od 17. do 31. avgusta, je podaljšan do 15. julija t. l., ker je veliko zanimanja in nekateri še niso mogli do 30. junija t. l. urediti svojih dopustov. Kdor se želi udeležiti navedenega izleta, naj se nemudoma prijavi v pisarni SPD, Ljubljana, Ale- ksandrova cesta 4-1.

Pri sončenju uporabljajte Tschamba Fil. Kr. dvorni dobavitelj, DROGERIJA GREGORIČ, Ljubljana, Prešernova 5.

Imetniki vodnih naprav do učinka 15 KS, ki še niso pridobili oblatvenega dovoljenja za svoje naprave, se opozarjajo, da do 10. julija 1939 poteče zadnji rok, do katerega morejo vložiti prošnje za oblatveno odobritev svojih naprav brez kazenskih posledic. Kdor torej oblatvene odobritve za obratovanje vodne naprave (vodno kolo, turbina itd.) do učinka 15 KS še nima, pa naj je napravo zgradil kadarkoli, naj do 10. julija t. l. vloži prošnjo pri pristojnem okrajnem načel- stvu ali mestnem poglavarstvu, ker bo sicer kazno- van po predpisih § 71, zakona o izkoriščanju vod- nih sil.

— Usnje, šamske torbice, nudi po ugodni ceni Erjavec, Stari trg.

— Dama! Za vroče dni si lahko kupite že iz- gotovljene obleke v krasnih živobarvnih vzorcih iz prave tobralka, krepa evile in delena od 65 din naprej pri trvdki F. I. Goričar, Ljubljana, Sv. Pe- tra cesta.

— V Kaštelu Stafilju, v banovinski Mladinski dom, odidejo dečki 10. julija. Zbirališče v Ljub- ljani na dvorišču palače Vzajemne zavarovalnice na Masarykovi cesti ob 12.30.

— Ljudska samopomoč v Mariboru je ime- la v nedeljo 2. t. m. svoj redni občni zbor, na ka- terem so se sprejela nova pravila, po katerih se je pretvorila iz registrirane pomožne blagajne v zavarovalno zadrugo z omejenim jamstvom. Novi zakon o gospodarskih združenjih z dne 24. sept. 1937 vsebuje določbo, s katero se ukine zakon o registriranih pomožnih blagajnah in se morajo te v štirih letih pretvoriti po določbah zakona. Odbor je smatral po posvetovalju s strokovnjaki za naj- primernejšo obliko zadruge z omejenim jamstvom, kar je sedaj občni zbor sprejel. — Iz poročil bla- gajniških funkcionarjev posnemamo, da je imela Ljudska samopomoč koncem lanskega leta (1938) 8107 članov, prometa čez 36 milijonov, a mate- matične rezerve in varnostni sklad sta dosegla 7.807.161.93 din. Na predlog zavarovalnega tehni- ka je občni zbor sklenil, da se dajave (pogreb- nine) članov, pristopivših do 1. nov. 1933, do nadaljnjega zmanjšajo za 18 odstotkov.

Po državi

* Potres v Banjaluki v Bosni so čutili v noči na 3. julija. Potres ni napravil sicer nobene škode, pač pa je povzročil mnogo strahu.

* Drugi hrvatski liturgijski kongres se je 3. ju- lija začel v Djakovem. Poleg zastopnika zagreb- skega nadškofa dr. Stepinca, ki je zadržan, se ude- ležuje kongresa 6 hrvatskih škofov.

* Strahna nevihta med konjskimi dirkami. V nedeljo popoldne so imeli v Brčkem in v Bjelini v Bosni strašno nevihto. Toča je bila težka ter je na gosto padala. Kakor poročajo, je toča pobila več glav živine, ki se je pasla na prostem. Isto- časno so v Bjelini imeli konjske dirke. Takrat pa je prihrumela nevihta. Ljudje so se razbežali, od- delek vojakov je zbežal pod košato drevo. V ti- stem hipu pa je v tiesto drevo udarila strela ter na mestu ubila enega vojaka, dva so prepeljali v bol- nišnico, kjer je eden takoj nato umrl, tretji pa se še bori s smrtjo. Ko je nevihta šla mimo, so se dirke začele. Takoj pa se je zgodila nova nesre- ča. En jezdec je s konjem padel, nani pa so po- padali dirke. En jezdec je hudo poškodovan. Na koncu pa je še tovorni avto povozil dva moža, ki sta hudo poškodovana.

* Mačka se drži hiše, ne človeka. Dne 5. maj- nika letos se je iz Brčkega v Banjaluko preselil Alija Januševski, ki je vzel s seboj tudi mačko in njenega mladiča. Od tedaj je minilo domala že me- seec dni. Preteklo nedeljo pa se je mačka, vsa se- stradana in ahujšana, vrnila v Brčko, in sicer v tiesto hišo, kjer je poprej stanoval Januševski. Mač- ka je torej iz Banjaluke prehodila vso Bosno po- čez, da se je vrnila v hišo, kjer je doma.

* Kroglja jo je zadel. V ponedeljek je šla po cesti v Gornjem Bukocu pri Zagrebu 56-letna Dora Gezin. Zenska je naskrat padla na tla ter glasno zavpila. Ljudje so ji prihiteli na pomoč ter so vi- deli, da je ranjena od kroglje v nogo. Ker ni nikjer nič počilo, je verjetno, da jo je zadela kdo večje izstreljena kroglja, ki pa je zgrešila svoj pravi cilj ter se zaletela v Dorino nogo.

* Divjad je zelo trpela zaradi povodnji v lo- viščih okoli Siska. Poleg uničenih njiv je decela iztrebljena divjad. Pravijo, da v tamkašnjih lovi- ščih ni nobene divjadi več. Zaradi tega so se lov- ci iz Siska obrnili na svojo lovsko zvezo za pomoč. Ta je odgovorila, da nima denarja za pomoč, pač pa pripravlja, naj lovci na svoje stroške drugje na- kupijo dovolj divjadi ter jo spuste v izpraznjeno lovišče.

* Hotel kjer so ljudje lahko zastoj jedli in pili. V Križevci, kjer so doma eloviti »križevački statuti«, je tamkašnji veliki hotel Grand Hotel prevzel nov najemnik Krešimir Heruc, ki je znan športnik. Preteklo soboto je odprl svoj hotel ter razglasil, da bodo tega dne do večera njegovi go- sti v njegovem hotelu lahko zastoj jedli in pili. Napekel je celo goro jagnjetine in potočil mnogo vina. Ljudi se je kar trlo v restavraciji in pred njo, kjer so bile tudi postavljenе mize. Tako je šlo do 8 zvečer, ko se je gospod Zastoj umaknil. Ljudje pa so ostali še dolgo v noč, sedaj seveda za denar. Tako je gostilničar vendar le prišel na svoj račun.

* Zaradi pozdrava pred sodišče. Iz Šibenika poročajo hrvatski listi, da je bil lanskega leta v Benkovcu sement. Občinski tajnik Mato Vrčelj je tega dne v občinskem uradu sejmarijem delal ži- vineke polne liste ter je imel polne roke dela. V tem je stopil v pisarno okrajni načelnik Zoković, katerega Vrčelj ni pozdravil, ker je bil ves v svo- jemu računu.

Kranj je navdušeno sprejel mariborske zmagovalce

Kranj, 4. julija. Ze pri zadnjih orodnih tekmah, ki so jih v Ljudskem domu priredili naši fantje, je bilo pričakovati, da bodo v Mariboru dobro zastopali našo gorenjsko prestolnico. Res so se fantje v Mari- boru poživljeno borili in naredili na vse občin- stvo in na sodnijski zbor najboljši vtis. Naši mali Grmek je bil sploh senzacija tabora. Še glavni zmagovalce Jeseničan Natlačen je izjavil, da ga za- vida za njegovo krasno gibe v prosti vaji. Grmek je žele zaslužen priznanje in odobravanje občin- stva. Tudi vrsta fantov se je dobro odrezala. Od 1080 dosegljivih točk jih je dosegla 904 in se trdno usidrala na čelo tabele za višji oddelek. S tem so si naši vrli fantje zaslužili najlepše darilo, bronastega orla, ki ga je daroval za lanski tabor naš narodni voditelj g. dr. Anton Korosec.

Snohli se je Kranj oddolžil poživljanim fan- tom. Ob njihovem povratku iz Maribora ob pol sedmih se je zbrala na ostaji množica njihovih prijateljev, ki so navdušeno pozdravili zmagovalce. Godba kranjskega glasbenega društva je zaigrala v pozdrav. Nato se je takoj formalni mogočen spreved z godbo in praporom na čelu. V spre- vodu je fant nesel bronastega orla, za njim pa je korakala zmagovalna vrsta v belih telovadnih oblekah: Ciglič, Gogala, Kermavner, Okorn, Ra- movš in Vovk. Za temi je bilo v sprevodu kakih 60 krojev, zadaj pa še dolga vrsta ljudi. Edin- stven je bil pogled na krasni spreved, ki je krenil čez savski most, po Jelenovem plancu in po Glav- nem trgu do Ljudskega doma. Ljudje, ki so bili presenečeni, so hiteli na cesto in pozdravljali.

Ne pozabi, da bo kongres Kristusa Kralja že konec julija. — Le žrtve bodo kongresu pomogle do uspeha!

Ljubljana, 5. julija

Radio Ljubljana

Sreda, 5. julija: Naše pevke, naši pevec (plo- šče) — 12.45 Poročila — 13. Napovedi — 13.20 Sa- lonski kvartet — 14. Napovedi — 18.30 Mladinska ura: Ročna dela: Bumerang in laso (g. Miroslav Zor) — 18.45 Bajke (plošče) — 19. Napovedi, po- ročila — 19.30 Prirodopisni kotiček (g. prof. Fr. Pengov) — 19.40 Nac. ura — 20. Weniawski: Faust, fantazija za gosli in orkester (plošče) — 20.10 Kulturne in prosvetne razmere v Slovenski kraljini (g. prof. Jože Mavšec) — 20.30 Koncert zbora »Ljubljanski zvon« — 21.15 Tamburaški or- kester (A. Karmelj) — 22. Napovedi — 22.15 Po- skočni napevi, veseli odmevi (plošče).

Drugi programi

Sreda, 5. julija: Beograd: 20. Plošče — Zagreb: 20. Ljubljana — Praga: 20.10 Koncert v čast sv. Cirilu in Metodu — 21.10 Janačkova »Glagolska mašac« — Bratislava: 19.30 Slovaške narodne — Sofija: 19.30 Bizetova opera »Carmen« — Varša- va: 19.30 Orkester in solisti — 21. Chopinove skladbe — Budimpešta: 20.40 Operni orkester — 22. Plošče — 23. Ciganski orkester — Trst-Milan: 17.15 Vokalni koncert — 21. Igra — 22.25 Violina — Rim-Bari: 21.30 Madrigalisti — 22.30 Orke- stralni koncert — Florencia: 21. Puccinijeva opera »Tosca« — Berlin: 20.30 Simfonični koncert — Frankfurt-Monakovo: 20.15 Plesni večer — Ber- munster: 21.20 Mozartov koncert — Strassbourg: 20.30 Simfonični koncert.

Prireditve in zabave

Zenski APZ — Koncert umetne in narodne pesmi bo ženski akademski pevski zbor priredil v petek 7. t. m. ob pol 21 v veliki filharmonični dvorani. Vstopnice, ki so v predprodaji na univer- zi v vratarstvu luži, so še na razpolago od 20 din navzdol. Preskrbite si jih takoj. Sporočamo tudi, da so programi že dotiskani in se dobe pri blaga- jni, Cena 2 din.

Ribarsko društvo v Ljubljani priredi dne 9. ju- lija izlet v Radovljico in Kamno gorico. Odhodi iz Ljubljane gl. kol. ob 5.40. Vabimo članstvo, da se izleta udeleži s svojimi prijatelji.

Sestanki

O kolesarskem vprašanju priredi Zdrženje jugoslovanskih inženjerjev in arhitektov — sekcia Ljubljana debatni večer v petek 7. julija ob 20 v društveni predavalnici na Kongresnem trgu 1/1 (v poslopju Kazine). Kratak referat o tem vpra- šanju bo podal inž. Lapašne Svetko. Vabljeni vsi člani Zdrženja in inženjerji sploh pa tudi drugi, ki se za stvar zanimajo.

Vojnim dobrovoljcem! V društveni sobi Sreške organizacije vojnih dobrovoljcev v Ljubljani (Franci- skanska ul. 10) se bo v mesecih juliju in avgustu poslovalo le v ponedeljkih, sredah in petkih od 18—19, nato pa zopet vsak dan v istem času. — Uprava.

Pevsko društvo »Ljubljanski zvon« ima red- ni občni zbor v ponedeljek 10. julija ob 20 v dru- štvinih prostorih — Mestni dom.

Cerkveni vestnik

Pobožnost bratovščine sv. Rešnjega Telesa s sv. mašo za žive in rajne brane bratovščine bo za mesec julij v sledečem redu: jutri, t. j. prvi če- trtek v mesecu, bodo v uršulinski cerkvi 3 svete maše: prva ob 5 s petjem, druga namesto običaj- ne pridige ob 5.30, tretja z blagoslovom in petjem uršulinskega pevskega zbora ob 6. Vabimo vse častilce sv. Rešnjega Telesa, da se v obilnem šte- vilu udeležijo evharistične pobožnosti v uršulin- ski cerkvi.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: mr. Leustek, Resljeva cesta 1; mr. Bahovec, Kongresni trg 12, in mr. Komotar, Vič, Tržaška cesta.

Poizvedovanja

Izgubila se je damska zlata zapestnica ob 12 od Delavske zbornice po Wolfovi ulici do Gradi- šča. Ker mi je dragocen spomin, prosim najdite- lja, da jo proti visoki nagradi odda v Gradišču šte. 13, I. nadstropje.

Ušel je tišek lišek-stigle Ivo Petriču v Go- sposki ulici 10, kamor se zaleti, naj se ga pri- nesne nazaj.

Jem delu. Zoković je zaradi tega Vreclja takoj dal aretirati ter zapreti. Šele po ukazu banke uprave so ga izpustili. Potem pa je občinski tajnik tožil okrajnega načelnika, ker ga je protipostavno dal zapreti. Okrajna sodišče v Benkovu je okrajnega načelnika opustilo, Vreclj pa se je prišložilo na okrajno sodišče v Šibeniku, ki je s 3. t. m. obsodilo okrajnega načelnika na 15 dni zapora pogojno za tri leta.

Drogovor v sten. Zgornji: »Slišim, da si se preselil, zakaj pa?« Spodnji: »Ker pri hiši ni bilo dvigala. Pa člo- vek ne more tekati gori in doli po stopnjah.«

LJUBLJANA

Koroški bojevnik - Ljubljčan, odlikovan s Karadžordževo zvezdo

Ljubljana, 30. junija.

Ko so pred 20 leti vihrali boji na naši severni meji, so se mnogi izmed takratnih borcev, večinoma prostovoljci, prav junaško ponašali pred sovražnikom.

Zaradi izredne hrabrosti so bili mnogi odlikovani s zlatimi in srebrnimi kolajnami ter celo z najvišjim odlikovanjem: Karadžordževa zvezda z meči.

Eden izmed odlikovancev je tudi redni član Legije koroških borcev v Ljubljani, tovariš Ivan Brinskele, čevljarški mojster, stanujoč v Florjanski ulici v Ljubljani, ki se je pred 20 leti prav posebej odlikoval v borbi za Črno, Kotlje in Guštanj. — V dokaz priznanja mu je bila z ukazom Nj. Vel. kralja Petra I. podeljena Karadžordževa zvezda z meči.

To visoko odlikovanje je prispelo te dni po mestnem županstvu na glavni odbor Legije, ki je odlikovancu priredil skromen, toda prisrčen večer. V društveni pisarni Legije so se zbrali člani glavnega odbora s odborom krajevnega orga-

nizacije v Ljubljani, da prisostvujejo slovesni izročitvi visokega odlikovanja tovarišu Brinskeletu.

Predsednik Legije, polkovnik v pok. g. Viktor Andrejka, je z izbranimi besedami pozdravil visokega odlikovanca ter mu v dokaz najvišjega priznanja pripel na prvi red Karadžordževa zvezda z meči in mu obenem izročil tudi diplomu, ki je prispela z redom. V kratkih potezah je očrtal nadalje junaštvo odlikovancev, pomen tedanjih dogodkov in pa skromnost našega današnjega slavljenja, ki se ni boril za visoko odlikovanje, temveč za to, da bi živeli bratje po srcu in krvi v svoji lastni, močni, narodni državi.

Besede predsednika so globoko pretresle srca navzočih bivših borcev, ki so nato z res tovariško iskrenostjo čestitali tov. Brinskeletu kot vitezu Karadžordževi zvezde. Poudaril je nadalje ljubezen bivših borcev do svoje domovine ter izrazil tudi upanje, da domovina ne bo pozabila svojih zaslužnih sinov.

Prisrčna slovesnost se je končala z zagotovilo, da bodo bivši borci kot nekdanji, tudi v bodoče čuvali svojo zemljo.

Jubilej 90 letnega Ljubljčana v Sibiriji

Komu ni znana ljubljanska Sibirija v Mestnem logu, kjer so si postavili celo kolonijo hiše skromni, a pridni delavci s pomočjo ljubljanske občine!

Danes obhajajo v tej koloniji na št. 113 redni jubilej. Lastnik skromne hišice, Aleš Požar, obhaja 90 letnico rojstva. Kljub devetim križem in dolgoletnemu napornemu delu je jubilar še krepak. Preživel je vseh svojih pet otrok, od katerih mu je najmlajši sin Lojze umrl v ruskem ujetništvu, star 24 let. Sin Valentin je bil knjigovez in je po prevaru umrl v Trstu, star 29 let. 55 letni sin Franc pa je bil zaposlen polnih 38 let v knjižničarstvu Jugoslovanske tiskarne, ko ga je letos spomlad moral oče pospremiti kot zadnjega svojega otroka na pokopališče. Prva žena Alojzija mu je umrla pred 19. leti, 17 let pa je že poročen z drugo, sedaj 57 letno ženo Marijo, upokojenko tobačne tovarne.

Jubilar se je rodil v Prevojah v župniji Brdo pri Kamniku in se je izučil krojaške obrti. V prejšnjem stoletju je dolga desetletja hodil po Koroški in Stajarski in delal pri različnih krojaških mojstrih. V sedanjem stoletju pa je živel le v Ljubljani ter je skoraj 30 let delal za enega samega mojstra. Zadnjih deset let ne šiva več, ker mu oči ne zmorejo več tako natančnega dela, kakor je opravek s šivanko. Ker so mu pomrli vsi otroci, ki so sicer skrbeli za svojega očeta, živita z ženo skromno, a pridno življenje. Želimo obema, da bi še dolgo časa živela srečno zdrava in zadovoljna!

— Pri zlati žili, bolečinah v križu, zastojem krvotoka jeter in nezadostnem izločevanju želodca, nastalih vsled zapeke, se dosežejo vedno odlični uspehi z naravnim »Franz-Josefov« grenko vodo. Bolniki radi jemljejo preizkušeno »Franz-Josefov« grenko vodo in jo dobro preneso tudi pri večkratni porabi.

Ogl. reg. S. br. 30474/35.

1 Ljubljanski pevci vseh zborov bomo nocoj, v sredo, 5. t. m. zvečer imeli skupno vajo za kongres Kristusa Kralja v Rokodelskem domu kakor ponavadi ob 8 zvečer. — Vsi, ki ste že doslej hodili, in vsi drugi, ki pridete zdaj, po končanih praznikih — pri srčno pozdravljeni! Pečovodja.

1 Proslava sv. Cirila in Metoda v slovenskem Velehradu v Bežigradu v Ljubljani je danes ob 9 s slovesno novo mašo. Celodnevno čestčenje. Zvečer ob pol 9 ves Bežigrad zažari v razsvetljavi. Procesija z baklami. Pred cerkvijo pridiga. Nato blagoslov novega tabernaklja, prave mojstrovine sodobne cerkvene umetnosti. Darovanje za nov tabernakelj, ko si ga gre vsakdo od blizu ogledat.

1 Za izlet na soška bojišča, Sv. Višarje, Sv. Goro, Garico, na Doberdobsko planoto in v Trst v dnevi 15., 16. in 17. julija 1939, ki ga priredi Zveza bojevnikov v Ljubljani, je še 12 mest na avtobusih prostih. Kdor se namerava izleta še udeležiti, naj se prijavi v pisarni Zveze bojevnikov v Ljubljani na Maesarykovi cesti, hotel Miklič-Metropol, vsaj do srede 5. julija t. l. Prijavi se priložiti dovoljenje okrajnega načelstva za potovanje v inozemstvo, in 2 sliki.

1 25 ameriških rojakov bo prispelo danes z gorenskimi brzovlakom ob tridesetih na 9 dopoldne v Ljubljano, Skupino, v kateri je okrog 20 Slovencev, vodi lastnik potovalne pisarne v New Yorku g. Leon Zakrajšek. Družba sv. Rafaela, izseljenska zbornica in Francoska linija bodo priredili rojakom na ljubljanski postaji prirečen sprejem, katerega naj se udeleži tudi čim več Ljubljčanov.

1 Za kongres Kristusa Kralja potrebuje stanovanjski odsek še mnogo prenočišč. Pripravljalni odbor vladno prosi vse ljubljanske prebivalce, da

srečnica napravila samoumor. Poklicana je bila policija in kmalu je prišla na mesto policijska komisija, v kateri so bili policijski zdravnik dr. Lutar, dežurni uradnik Florijan in policijski uradnik Lovrečič. Komisija je ugotovila, da je modistinja prinesla s seboj vrečko oglja in steklenico spirita. Polica je oglašila spirito, tako da je začelo oglaševanje, nato pa pustila, da se je pri popolnoma zaprti sobi začel razvijati ogljikov monoksid. Strupeni plin je med spanjem dekle usmrtil. Vzroka za ta obupni korak doslej policija ni mogla ugotoviti.

1 Tiralica za dragoceno sliko. »Slovenec« je že poročal o velikanskem razburjenju v Parizu, ko so opazili, da je 11. junija letos prevejan neznanec ukrajal v muzeju v Louvreu dragoceno Watteaujevo sliko, ki je bila znana pod imenom »Brezbrizne«. Ker francoski policiji ni uspelo, da bi našla sliko in storila, je obvestila vse policije evropskih držav. Tudi belgijska policija je bila opozorjena na to tatvino in te dni je dobila tudi uprava ljubljanske policije radiogram, v katerem je prava tiralica za sliko. Iz nje posnemamo, da je slika velikanske vrednosti. Slika je napravljena na les in je bila odnešana v pozlačenem okvirju. Zdi se nam, da te slike v Ljubljani ne bodo našli.

1 Maturanti drž. klas. gimnazije (8a razred), ki smo maturirali 1. 1929, se za desetletnico zbiramo v gostilni Keršič v soboto 8. t. m. ob 20. Vsi prisrčno vabljeni!

1 Igro na prostem prirede člani Prosvetnega društva pri Sv. Krištofu v Ljubljani dne 8. in 9. julija t. l. zvečer. Igrali bodo igro »Pri belem konjikut. Začetek ob osmih zvečer. Čisti dobiček je namenjen za novo dvorano.

Kamen do kamna palača!

Kamne za osrednje prosvetno oglišče »Slovenski dom« so darovali:

Po 3000 din: dr. Marko Natlačen, ban draveke banovine, Podružnica Slomškove družbe za radovljski okraj.

Po 2000 din: Rigler Alojzij, narodni poslanec; Olup Jože, trgovec; inž. Likar Boleslav, Mavrič Anton, stavbenik; dr. Kulovec Franc, minister v pokloju in senator; Battelino Vinko, tovarnar; Uradništvo tovarne »Sesir«.

Po 1000 din: dr. Kožuh Ludvik, zdravnik; dr. Simoniti Lojze, primarij; M. H.; M. C.; Mozetič Jože, zidarski mojster; dr. Ferlan Vladimir, upravni bolnišničar; inž. Oskar Loeser; Josipina Ham; Josipina Zipki; H. S.; dr. Janex Schrott, šef-zdravnik; Golobič Rudolf, prometni uradnik; R. Anton; Ravnar Franc, industrijalec; I. S.; Fuchs Anton, klepar; Mihelič Jože, klepar; I. V.; Umek Ivan, mizarski mojster; dr. Anton Dolinar, profesor; Mrak Stanko, soboslikar; Pollak Jurij, mizar; dr. Janko Kalan, zdravnik; Upraviteljstvo »Vetrinjski dvor« v Mariboru; Ivan Černe, podjetnik; dr. Lovro Sušnik; Janex Pintar, katehet; Milan Kolar, trgovec; dr. Adolf Ramšak, zdravnik; Morelj Anton, carinik; Brodar Janex, narodni poslanec; dr. Golja Adolf, narodni poslanec; Gabrovšek Franc, narodni poslanec; Mihor Robert, tesarski mojster; Cedilnik Valentin, tesarski mojster; Nemec Franc, tesarski mojster; Janex Strcin; B. Fr., trgovka; G. A.; Simenc Josip, etolni kanonik; dr. Ivan Oblak, zobozdravnik; Franc Pretnar, direktor Mestne hranilnice.

Vsem plemenitim darovalcem se akcijski odbor za zgradbo »Slovenskega doma« iskreno zahvaljuje in upa, da bodo našli še mnogo posnomovalcev.

MARIBOR

Zahvala pripravljalnega odbora za mladinski tabor v Mariboru

V imenu slovenske katoliške mladine izreka Pripravljalni odbor za Mladinski tabor v Mariboru najtoplejšo zahvalo vsem, ki so pripomogli, da je letošnji mladinski tabor v Mariboru tako lepo uspel.

V prvi vrsti izreka najudanejšo zahvalo visokemu pokrovitelju tabora, Nj. Vel. kralju Petru II. in njegovemu zastopniku brigadnemu generalu Cedi Stanojloviču.

Iскreno se zahvaljujemo častnemu predsedniku tabora predsedniku senata g. dr. Antonu Korošcu in vsem članom častnega odbora: ministrom dr. M. Kreku in Francu Snoju, banu draveke banovine dr. M. Natlačenju, prevzvišenima gospodoma škofoma dr. I. J. Tomažiču in dr. Gr. Rožmanu ter mariborskemu županu dr. A. Juvanu.

Prisrčna zahvala gg. ministrom Altiparmakoviču, dr. Ružiču, Cejoviču in Pantiču za udeležbo na taboru.

Nadalje izrekamo zahvalo vsem državnim uradom in oblastvom, ki so nadvse uslužno pomagali Pripravljalnemu odboru. Zlasti se maramo toplo zahvaliti naši železniški upravi, direkciji v Ljubljani, uradništvu mariborskih in vseh drugih postaj ter vsemu prometnemu osebju.

Vso svojo pomoč so nudili: mariborska mestna občina, mestni šolski odbor in vodstva vseh mariborskih srednjih ljudskih šol. Vsem tem naša topla zahvala. Prav tako se zahvaljujemo za požrtvovalno pomoč častitim šolskim sestram, vodstvu dijaškega seimenišča, vojaškim oblastem, ki so uslužno pomagali in šli na roko pripravljalnemu odboru.

Dolžni smo zahvalo vsemu mariborskemu prebivalstvu, ki je gostoljubno sprejelo taborjane, hiš-

nin posestnikom, ki so izobesili zastave.

Mnogi iz Maribora in izven njega so za potrebe tabora prispevali denarne zneske, za katere izreka odbor prično zahvalo.

S hvaležnostjo ugotavljamo požrtvovalno delo naših godb, rediteljev, samarijanov, članov informacijske službe, gospodarstevnikov, ki so se radevolje stavili na razpolago. Zahvala tudi vsem tvečkam in zasebnikom, ki so dali na razpolago svoje avtomobile.

Za veliko uslužnost in postrežljivost smo dolžni izreči zahvalo SK Železničarju in njegovemu tajniku g. Jenku ter njegovi gospej soprogji, ki sta vse dni priprav na telovadišču izkazala vodstvu nešteto uslug.

Končno topla zahvala vsem, ki so se tabora udeležili in na ta ali drugačin pripomogli k njegovemu uspehu. — Bog živil!

★

m Skrivnostna smrt. V Ormožu so našli tehnika okrajnega cestnega odbora Ivana Milariča v njegovem stanovanju v postelji mrtvega. Nagla smrt je povzročila številne govorice ugotovilo pa se je, da je umrl zaradi srčne kapi. Bolehal je že več let na srčni hibi.

m V Zgor. Novi vasi pri St. Bistrici je uničil požar hišo posestnice Cecilije Motani. Hiša, ki je bila lesena, je svinjaki vred do tal pogorela.

m Tuje v Mariboru. V juniju se je mudilo v Mariboru 1485 tujcev, ki so imeli v hotelih in prenočiščih skupno 4050 nočnin. Jugoslovani so bili 750, Nemci 612, Čehi 24, Angleži 7, ostane pa od odpade na razne druge narodnosti.

m Za doktorja medicine je 30. junija promoviral na univerzi v Zagrebu gđ. Marga Walland iz Slov. Bistrice. Čestitamo.

m Pravici je bilo zadoščeno. Včeraj zjutraj ob 6 je končal svoje življenje na krvnikovi vrvi Silvester Kranjc iz Zorjave pri Črni. Zadnji noč je prebil brez spanja, vendar miren. Lepo se je spovedal ter končal svoje pozemske račune, od domačih pa se je poslovil s pismom. Zjutraj ob 6 so ga pazniki v spremstvu orožnikov in pod vodstvom poveljnika paznikov Sanda pripeljali na dvorišče jetnišnice, kjer ga je sodnik dr. Kejžar izročil krvniku. Smrtni boj je bil v 11 minutah končan ter je sodni zdravnik dr. Pogurje konstatiral smrt. Truplo ob večer popoldne pokopali na Pobrežu.

Justifikaciji so prisostvovali samo sodniki, osebe jetnišnice, nekaj orožnikov in policistov. Pred jetnišnico pa se je zbralo zjutraj več sto ljudi, ki pa niso imeli vstopa v postopje.

m Nevaren padee z žične železnice. Na tovarniški žični železnici ki vodi od sladkorske tovarne lepenske na železniško postajo v St. Ilju se je ponesrečil v tork popoldne 42 letni delavec Anton Pukl. Peljal se je po železnici v majhnem vagončku iz St. Ilja na Sladki vrh, pa je zaradi nepaznje udaril med vožnjo z glavo ob nosilni drog ter padel 8 metrov globoko. Pri padcu je zadobil zelo hude poškodbe. Reševalci so ga prepeljali v mariborsko bolnišnico.

m Šahovske novice. V tork zvečer se je odigrala I. kolo turnirja za prvenstvo Maribora, ki ga prireja šah. sekcija SK Železničarja. Turnirja se udeležuje 17 igralcev. Rezultati I. kola so: Mohorčič (Z) je premagal Marvina (UJNZB), Lukeš

jun. (UJNZB) dr. Krulca (MSK), Regoršek (Z) Šumenjaka (Z), Kotič (Z) Petka (ni včlanjen v nobenem klubu), remis pa so bile partije Vidovič (Z): Nosan (UJNZB), Babič (Z): Lukeš sen. (UJNZB), Čertalič (UJNZB): Knechtli (Z), dočim je bil Gerželj (MSK) prost. Turnir vodi Fišer, namestnik je Steinbicher, v razsodišču pa so prof. Sila, mag. ph. Albaneže in inž. Uran. Turnir se igra v kavarni Bristol vsak ponedeljek, torek, četrtek in petek zvečer, v nedeljo pa se igrajo prekinjene partije.

m Zdravniški prazniško službo ima na današnji državni praznik OUZD zdravnik dr. Teobald Zingmaš. Kralja Petra trg 2.

m Obrtno gibanje. V juniju je izdalo mestno poglavarstvo 14 novih obrtnih pravic. Istočasno je bilo črtanih iz obrtnega registra 11 starih obrti.

m Iz kaznišniške službe. V mariborski jetnišnici je nastavljena za jetniško paznico Zalar Alojzija.

m Likvidacija računov Mladinskega tabora. Finančni odbor likvidira račune za Mladinski tabor dnevno od četrta na 4 do 6 v mali dvorani na Aleksandrovi cesti 6.

m Dekliški krožek Maribor I. vabi vse svoje članice, da se udeležijo sestanka danes ob 8 zvečer v običajnih prostorih. Pridite vse!

m Smrt značajnega moža. V ponedeljek so pokopali na pokopališču v Razvanju g. Antona Petka, delavca v tovarni Texta d. d. na Tezmem. V 37. letu starosti je zapustil ženo in tri nedorasle in nepreskrbljene sinove. Pokojnik je vedno nemajno stal v katoliških vrstah. Med vsemi, ki so ga poznali, je bil priljubljen kot značajen, odkrit in požrtvovalen tovariš in prijatelj. Vodstvo tovarne in delavstvo je nesrečni vdovi priskočilo na pomoč s podporo. Rajnemu bodi Bog večni plačnik, žalujočim pa naše sožalje.

Pristopajte k 300 dinarski akciji za VI. mednar. kongres Kristusa Kralja.

Celje

c Sestanek celjskih gospa bo v nedeljo, 9. julija ob 6 zvečer pri čč. šolskih sestrah. Nujno vabljenje! Voditelj.

c Nevaren vlomilec. Košak Albin aretiran. Šentpavelski orožniki so pri zasledovanju sumljivih ljudi zaradi dvojnega umora v Medlogu pri Celju aretirali brezposelnega rudarja Albina Košaka, pristojnega v Griže pri Zalcu. Košaka so 30. aprila izpustili iz mariborske kaznišnice, kjer je sedel tri leta zaradi številnih vlovov. Komaj je Košak prišel na svobodo, je dobil tovariša — nekega Jožeta Pečovnika iz St. Janža pri Slovenjgradcu. Tudi tega so pred kratkim izpustili iz mariborske kaznišnice. Košak in Pečovnik sta osumljena številnih vlovov in tatvin v celjski okolici in celjem okraju. Orožništvo ju je dalje časa zasledovalo, sta pa zelo rafinirana in ju je bilo težko zaslediti. Ko so orožniki aretirali Košaka, je Pečovnik ušel in izginil v šentpavelske gozdove, kjer se morda še sedaj skriva. Pri Košaku so našli precej zlatine in srebrnine, več zlatih poročnih prstanov, srebrno žensko uro, zlato moško uro, pištolo pištolo in okrog 350 din. Pečovnika se vedno zasledujejo. Košak in Pečovnik, prvi je zaprt v zaporih okrožnega sodišča, sta nevarna kriminalna tipa. Košak je trdovraten in prizna le toliko, kolikor mu dokažejo. Ker se danes tokrat ponavlja, da zločinci, ki pridejo iz zaporov na svobodo, zopet prično svoje staro kriminalno delo, samo, da se hušje, kot pred zaporom, prosijo obistnovo, naj se v bodoče na take zločince bolj pazi in ima pod nadzorstvom. Kaj pomaga kazni, ki jo odsluži, ko pa pride na svobodo, prične zopet staro pustolovsko življenje. Tudi za take zločince je nujno potrebno, da se ustanovi društvo, ki bo mislilo na to, kam s takimi zločinci po odsluženju kazni. Najbolje bi bilo, da bi se za take ljudi razpisalo javna dela, kjer bi bili zaposleni pod nadzorstvom. Na ta način bi bilo veliko manj tatvin in vlovov ter zločinov.

Podružnica »Slovenca« v CELJU

je v palači Mestne hranilnice nasproti kolodvora.

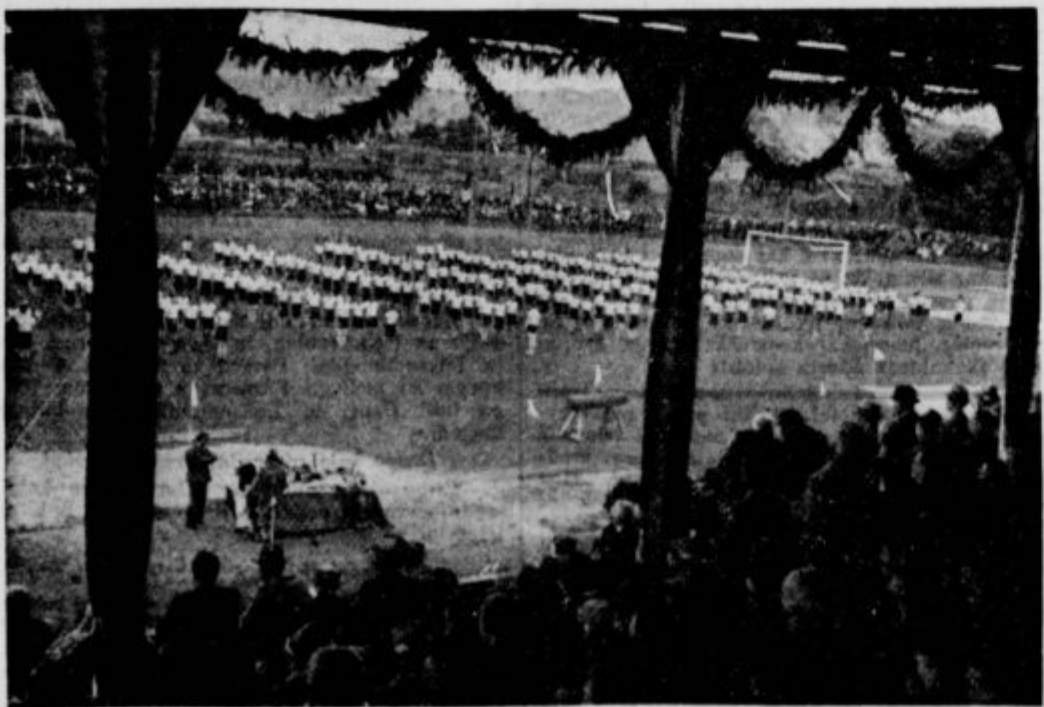
c Nove uradniške prostore išče v odgovarjajoči hiši celjska žandarmerijska četa, vod in postaja. Kolkovane ponudbe je vložiti do 10. julija v Celju.

c Obodbe po čl. 3. zakona o zaščiti države. Pred malim senatom okrožnega sodišča, kateremu je predsedoval s. o. a. g. Božič, sta bila obsojena po čl. 3. zakona o zaščiti države zaradi znane propagande za odcepitve dela naše krajevine k tuji državi 35-letni sin pokojnega zdravnika v Slovenj Gradcu Harpi Hartmund na 6 mesecev in 10 dni strogega zaporu, 60 letni premožni posestnik Pušnik Jakob iz Velikih Grahov pri Laškem pa na 4 mesece strogega zaporu, oba pa na izgubo častnih državljanov pravic za dobo 2 let Harpi je bil kaznovan tudi zaradi žalitve bogočastja.

c Na Lopati pri Celju je umrla 61 letna žena posestnica Antonija Kranjc. Naj v miru počiva, svojem izrekamo naše iskreno sožalje!

c Smrtna nesreča 2 leti starega otroka. Včeraj zjutraj je zadela Divjakovo družino v Ostriški vasi pri St. Jurju ob Taboru težka nesreča. Divjak Ivanček, 2 letni sinček posestnika, je jedel na vse zgodaj česnje. Česnja se je otroku zataknila v sapniku, da se je začel fant daviti. Pripeljali so ga v celjsko bolnišnico, kjer pa je takoj po prevozu izdihnil. Naj v miru počiva!

c 7 letni otrok — živa plamenica. Na Malem vrhu pri Šmartnem ob Paki se je vnela pri štedilniku obleka 7 letnemu otroku Oselič Jožici, Jožica je bila takoj v plamenih in je bila prava živa plamenica. Dobila je težke opekline po prsih in rokah. Pripeljali so jo v celjsko bolnišnico.

Mladinski tabor v Mariboru: Pogled s tribune na stadion med vajo članov

Angleški tečaj v Mariboru

Angleške udeležence je navdušil nedeljski mladinski nastop

Maribor, 4. julija.

Včeraj se je pričel v Mariboru angleški tečaj. Udeleženci tečaja, med katerimi je 30 Angležev, 105 pa iz naše države, so prispeli v Maribor že deloma v soboto, deloma pa v nedeljo. Iz Anglije je prispelo v soboto 20 oseb, med temi 6 dam, večina dijakov, pa tudi profesorjev in profesorice iz najstarejših angleških univerz Oxford, Cambridge, Durham, London in Liverpool; med njimi so filozofi, juristi, inženirji itd. Angleži so nastanjeni v Di-jaskem domu, Angležinke pa v »Vesni«, dočim stanojujejo drugi udeleženci večinoma pri zasebnikih. Udeleženci tečaja so iz vseh delov naše države, precej jih je zlasti iz Hrvaškega in iz Srbije, iz Maribora samega pa 10. Tečaj je namenjen tistim, ki angleščino že dobro obvladajo, drugače bi bila seveda udeležba še veliko večja.

Direktor tečaja je Mr. Frodsham, dalje se ga udeležujejo lektor angleškega jezika na zagrebški univerzi Mr. Chissold, predstavnik B. C. v Zagrebu Mr. Baker, od B. C. v Nisu Mr. Roberts, lektorica

angleškega jezika v Ljubljani Mrs. Copeland ter tajnik angleškega Reading rooma v Zagrebu g. Knežević. Pouk se vrši v 7 skupinah. Tečaj ima svoje lastno tajništvo v Vesni. Med udeleženci je zelo veliko uglednih oseb iz vse države, ki bodo ponesli s seboj gotovo najugodnejše vtise iz Maribora, saj si prizadevajo tukaj tako oblasti kakor vsi meščani, da bi bili prirediteljem tečaja in udeležencem v vsakem oziru na roko. Gotovo bo ostal tečaj trajna počitniška institucija v Mariboru, ki bo imela za naše kraje tudi velik tujskoprometni pomen. Tečajniki imajo na programu celo vrsto izletov v bližnjo in daljino okolico, ogledali so si že mesto, ki je napravilo na vse najboljše vtise, posebno pa jih je navdušilo kopališče na Mariborskem otoku. V nedeljo pa so vsi gledali sprevid slovenske mladine. Niso se mogli dovolj načuditi množicam v sprevidu, disciplini in zavednosti, zlasti pa so bili očarani od krasnih in pestrih narodnih noš. Mnogi so bili popoldne tudi na stadionu ter so gledali nastop, ki jih je prav tako prevzel. Tečaj bo trajal tri tedne.

Spominska plošča v čast Alojziju Knafelcu pri Triglavskih jezerih

Spominsko ploščo pok. planincu g. Knafelcu Alojziju, ki je umrl 26. aprila 1937, je vzdalo Osrednje društvo SPD v Ljubljani v skali pred kočo pri Triglavskih jezerih v nedeljo, dne 2. t. m. Iz Ljubljane je v soboto, dne 1. julija t. l., odpeljal poseben avtobus planincev do »Zlatoroga« ob Boh. jezeru, od koder so krenili deloma čez Komarčo v kočo pri Triglavskih jezerih, deloma pa v Dom na Komni. Vreme je bilo prijetno. V nedeljo predpoldne se je zbralo ob 11 okegov vzdane spominske plošče nad 36 planincev, med katerimi sta bila tudi sinova pokojnika g. ing. Leo Knafelc in Albert Knafelc s svojima hčerka-ma. Predsednik SPD g. dr. Pretnar iz Ljubljane je v strnežnih besedah opisal delovanje pokojnika, ki je leta 1887. ustanovil »Beljaško slovensko omizje« v Beljaku, kar je bilo težko delo za odločne Slovence. Kot zaveden in vedno požrtvovalen planinec se je pridružil Piparjem kot »koroški Pipar«. Pomagal je ustanovitvi Ziljske podružnice SPD s sedežem v Beljaku leta 1900. V Zajzeri je oskrbel Slovenskemu planinskemu društvu primerno zemljišče, kjer naj bi stala ponosna planinska postojanka. Od leta 1906 je deloval v podružnici SPD v Trstu. Leta 1922 je bil izvoljen v osrednji odbor SPD, kjer je neumorno deloval do svoje smrti. Tik pred smrtjo je še vodil sejo Osrednjega odbora. Njegova glavna skrb je veljala označbi potov; njegova zasluga je da so danes vsa planinska pota Slovenije zaznamovana z rdečimi kolobarji in belimi ošenci. Knafelčev način zaznamovanja potov je sprejela tudi kr. banska uprava, ki je izdala leta 1933 poseben odlok o zaščiti markacij in orientacijskih naprav. Po Knafelčevem vzorcu so tudi druge banovine (Savska in Vardarska) uredile označevanje planinskih potov. Skrbno je pazil na orientacijske naprave s karkotnimi tablicami, ki jih je opremljal s tekočimi številki — leta 1936. je imela zadnja tablica številko 466. Na številnih planinskih potih je zaznamoval tudi nadmorsko višino v razdaljah po 100 m. Posebno spretnost je pokazal v sestavi orientacijskih zemljevidov, od katerih je zemljevid Julijskih Alp pravkar izšel v peti popravljeni izdaji. V Planinskem Vestniku je sodeloval s številnimi članki. Njegova zasluga je, da bojni edinstveni slap Peričnik le po eni strugi v 52 m globok prepad, ker je s svojo spretnostjo zajel odtok, kjer si je voda skušala najti drug izhod iz ozkih vezi.

Temu izrednemu možu je bilo delo življenje. Na vseh potih planinstva ga bomo pogrešali in srečevali. V spomin pokojnemu požrtvovalnemu planincu so na poziv predsednika zaključili zbrani planinci trikrat slava, na kar je bila odgrnjena v skalo vzdana marmornata spominska plošča, ki ima sledeči napis: »Planinski starešina Alojzij Knafelc, rojen 20. 6. 1859, umrl 26. 4. 1937, pol stoletja neumorno planinec, je neutrudljivo skrbel za pristopnost in domačnost slovenskih gora: zaznamoval je pota, risal zemljevide, varoval planinsko prirodu in vzgajal planince k stvarnemu delu. To je zvestemu svojemu odborniku, gospodaru Zajezarske koče v hvaležnem spominu napisalo Osrednje društvo SPD dne 2. 7. 1937.« Planinci so okrasili spominsko ploščo v venci in obilnim cvetjem. Na vrh skale, v katero je plošča vzdana, stoji ponosen mecesen-viharnik. Spo-

minska plošča ob krasnem Triglavskem jezeru, pod vrhom Tičarice, bo opozarjala mimoidoče planince na idealno, nesebično in požrtvovalno delovanje planinskega starešine.

Po slovesnosti so se planinci razkropili v raznih smereh ter sešli ob 19 pri »Zlatorogu«, odkoder jih je pripeljal avtobus v Ljubljano okrog 22. ure.

Osrednje tajništvo Delavskih zbornic je zborovalo

Novi Sad, 2. julija.

Včeraj in danes je bila v prostorih tukajšnje Delavske zbornice seja odbora Osrednjega tajništva delavskih zbornic. Seji so prisostvovali zastopniki vseh sedmih zbornic v državi. Ljubljansko Delavsko zbornico sta zastopala kot člana odbora Osrednjega tajništva Kozamernik Viktor, predsednik Delavske zbornice, in Golob Stane. Kot eksperta sta bila za ljubljansko zbornico navzora njen tajnik Halner Andrej in referent Preželj France.

Sejo je vodil predsednik novosadske Delavske zbornice tovariš Besemenec. Daljše poročilo je podal tajnik, tovariš Milojevič. V debato so posegli zastopniki vseh zbornic.

Sprejeti so bili važni sklepi, med drugimi: 1. Da se postavi za vršilec dolžnosti tajnik Osrednjega tajništva z vsemi pravicami tajnika tovariš Zarija Popovič. Do kongresa DZ ostane kot vršilec dolžnosti tajnika, dokler se ne spremeni statut Osrednjega tajništva.

2. 22., 23. in 24. septembra bo v Belgradu kongres vseh Delavskih zbornic iz države, na katerem se bodo obravnavala važna delavska vprašanja.

3. Pregleda se celotno finančno poslovanje tajništva ob ustanovitve dalje.

4. Potrdijo se sklepi ožjega odbora in tajnika o nastavitvi osebja in o ureditvi drugih zadev.

Po seji so delegati ZZZD in Jugorasa obravnavali važna organizacijska in druga vprašanja.

Ježica

Načrte za zastavo ježenske katoliške prosvete, ki bo blagoslovljena v nedeljo 9. julija t. l., je napravil g. ing. Slavko Svetec iz Ljubljane. Zastava je skupna: Katol. prosvetnega društva in vseh njegovih odsekov ter Fantovskega odseka. Zunanji simbol Kat. prosvet. društva na zastavi je podoba vel. očeta slovenskega naroda pokoj. nadškofa dr. Ant. B. Jegliča, simbol Fantovskega odseka pa odsekovo znamenje in napis: Kulturi duba, kulturi sreča. Zastavo je izdelala znana ljubljanska tiskarna Naša sloga, ki je vse delo opravila v resnici odlično. Zastavo bo blagoslovil univ. prof. dr. Fr. Lukman, predsednik Prosvetne zveze. Za botro novi zastavi smo izbrali gđe. Alešve Mici z Ježice. — Vsa sosednja društva kakor tudi bratske odseke vabimo, da v nedeljo pridejo na Ježico s svojimi zastavami in tako počaste zunanjo znamenje naše katol. prosvete, našo zastavo. Bog živi!

Minister za telesno vzgojo gospod Čejovič govori na mariborskem stadionu slovenskim fantom in dekletom

Šoštanj

Prostovoljna gasilska četa v Šoštanju, ki je posebno v zadnjih treh letih postala zopet zelo agilna, je slavila preteklo nedeljo jubilej 60 letnega obstoja.

S požrtvovalnim delom in trudom je četi uspelo, da je bil v soboto v večernih urah ob streljanju topičev sprejet v Šoštanju novi avto, ki stane 56.000 din.

V nedeljo so se pričele zgrinjati množice. Zelo žestno nas je počastila četa iz Laškega. Od 9 do 10 je bil sprejem gostov in zastopnika bana gosp. načelnika dr. Hrašoveca, ter gasilskega župnega načelnika g. Kopača, naka je bil ob sviranju godbe »Zarje« in 4 gasilskih zastav na čelu pohoda na slavnostni prostor. Ob 10 je bila ob udeležbi vseh gasilcev slov. sv. maša v mestni cerkvi. Po sv. maši so bilo obložene dedice ob lepi deklaraciji podale nageljske odličnim gostom, naka je čast. gosp. Jeler po krasnem govoru blagoslovil novi avto, ki je bil ves v cvetje odet. Kumovanje so prevzele gospe Rajster-Mravljakova in Teržanova.

Po blagoslovitvi je bilo zborovanje in je prvo gosp. župan Novak pozdravil dole goste, želeč, da odnesejo iz Šoštanja lepe spomine, ter posebno čestital četi k tej važni pridobitvi. Podpoveljnik Novak je podal delovanje čete od ustanovitve do danes in predlagal vdanostne brzojavke Nj. Vel. kralju Peteru II., Nj. Vis. kraljeviču Tomislavu, ministru Snouju in drugim, kar je bilo s krepkim gasilskim »Na pomoč sprejeto. Po odsviranju državne himne sta še gospoda okr. načelnik in gas. župni načelnik v izbranih besedah poljsnalo pravi pomen gasilstva in tako navdušila vse navzoče za nadaljno včasih zelo težko delovanje.

Nato je bilo slavnostno odlikovanje zaslužnih in požrtvovalnih gasilcev in je bil nato z mimohodom dopoldanski program izrpan.

Popoldne ob 15 je bil nastop gas. naraščaja in gasilcev k prostim vjam, kot skupna vaja za gasilski kongres v Ljubljani.

Vsačdo, ki je gledal te vaje, čuti, kako veličasten šele bo nastop gasilcev ob priliki gasilskega kongresa v Ljubljani, kateri obeta biti nekaj veličastnega.

Sv. Trojica v Slov. goricah

Fantovski odsek pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah priredi v nedeljo, 9. julija, ob 3 popoldne pod samostansko lipo pri cerkvi veliko tombolo s krasnimi dobroti. 1. dobiček je plemenska telica simodolske pasme, 2. kompletna kuhinjska oprava, 3. možko dvokolo, 4. žensko dvokolo, 5. velik prašič, 6. dva srednja prašiča, 7. klaftra drv, 8. vreča bele moke, 9. blago za možko obleko, 10. blago za žensko obleko in še 400 drugih dragocenih dobrot. Čisti dobiček tombole je namenjen za dokončno gradnjo največjega prosvetnega doma v Slovenskih goricah. Zato kupujte tablice in pridite na tombolo. Vabimo k priveditvi tudi odseke in naše prijatelje iz bližnje in daljne okolice. V primeru slabega vremena se tombola preloži na prihodnjo nedeljo.

Kranj

Na predlog okrajnega cestnega odbora v Kranju odreja okrajno načelstvo v Kranju zaradi popravila mostu čez Savo v Smledniku zaporo banovinske ceste II. reda št. 121 od Smlednika do Jeperce z dnem 10. do 15. julija tega leta. Promet se mora usmeriti v tem času po banovinski cesti Smlednik-Kranj, odnosno Smlednik-Tacen-Vižmarje.

KNJIGE,

pisarniške potrebšine, najbolje kupite v prodajalni

JUGOSLOVANSKE KNJIGARNE V KRANJU
VIDOVĐANSKA C. 3
(Majdič. hiša — sodnja)

Zaradi belouške je prišel navzkriž s para-grafi. Te dni je hodil po Kranju Matija B. iz Hrvatske Dubice, ki je imel okrog vratu ovito belouško, s katero je uganjal razne neumnosti. Na ulici je strašil z njo otroke, češ, da je zelo huda kača, razen tega pa je hodil od hiše do hiše in z razkazovanjem belouške berati. Policija je Matija B. aretirala.

Zaradi številnih tatvin je bil že dalje časa zaleđovan po policijskem dnevniku, 25 letni Pavel R., ki je izvršil tudi v Kranju več tatvin. Te dni ga je prišla kranjska policija in izročila okrajnemu sodišču.

Z motornim kolesom se je hudo ponesrečil v ponedeljek 3. julija zvečer mesarski pomočnik Rebernik Peter iz Cerkelj. Rebernik se je okrog osmih peljal domov. Blizu Naklega se je zvrnil z motornega kolesa in dobil pri padcu težke poškodbe poleg levega očesa in poškodbe po rokah in nogah. Nezvestnega je našel ob pol devetih zvečer šofer hotela »Paar« z Jesenic in ga naložil na avtomobil ter ga odpeljal v Kranj k zdravniku g. dr. Herfortu. Stanje ponesrečenca je resno, posebno nevarna je poškodba na glavi.

PODRUŽNICA
»SLOVENICA«
»SLOV. DOMA«
»DOMOLJUBA«
»BOGOLJUBA«

v Kranju je na Vidovdanski c. 3
(Majdičeva hiša — sodnja)

SLEPEC

Detektivska povest

Kinloch je bil neznansko osupnjen in začuden. »Po vsem videzu vas nekdo za nekaj potrebuje,« je rekla dvomljivo.

Ta opazka je privabila smeh v njegovo zmedo. »Beaumont veekakor ni — on bi bil že zdavnaj zahteval nazaj, kar je bil izgubil.«

»Policija?« Med tem vprašanjem je globoko dihnila.

»Že mogoče. Preberite še enkrat.«

Medtem ko je ona brala, je on obrnil svojo pozornost na svojevrstno obliko, v kateri je bil oglas sestavljen. Oglaš ni, kakor je to splošno v navadi, pozival k odgovoru Aleksandra Davida Kinlocha samega. Zakaj ne? Oglaševalci so bodisi vedeli, da ne bi mogli, ali pa, da ne bi hotel odgovoriti. Pa še neka posebnost je priklenila na njegovo pozornost: »Ki so ga zadnjikrat videli v Ealingu.« Zadnjikrat videli — kdo? se je vprašal. Čim bolj je to premišljeval, tem manj mu je ugajalo. Čeprav oglaš morda ni prišel od policije, bo gotovo zbudil njeno pozornost. Kajti ponedeljkova noč dne 15. januarja, na katero so Aleksandra Davida Kinlocha zadnjikrat videli v Ealingu, je bila tudi noč umora v Ealingu. In to naključje je gotovo tako pomembno, da ga bodo preiskovali.

Videti je,« ji je rekel nazadnje, »da so že za mano.«

V njegovih besedah ni bilo nikakršnega strahu. Bil je zgolj iznenaden. Nikakor si ni mogel predstavljati, kako je prišlo do tega: kako bi mogel spraviti njega v zvezo s tem dogodkom. Nekaj časa sta oba molčala.

»Ostali morava še naprej tukaj,« je spregovorila ženska. »Nihče ne more vedeti, kje ste.«

Nato se je spomnil nekih Beaumontovih besed. V svojem zavetju sta večkrat razpravljala o tem, kako je najbolje izogniti se policiji. To

vprašanje ju je veakokrat privedlo k živahnemu in navdušenemu dokazovanju. Spomnil se je, da je Beaumont trdil, da ima policija pripisovati več zaslug neumnosti ljudem, ki jih išče, kakor pa lastni bistroumnosti. »Ostani skrit!« To je bil Beaumontov nasvet. »To bo nemara zahtevalo nekaj živcev, je pa skoz in skoz uspešno kakor hitro pa izpijlo, kdo je krivec, tedaj se že lahko šteješ za izpuščenega.«

»Da,« ji je dejal, »kakor vso kaže, bo najbolje, da ostanem nekaj časa skrit tukaj.« Prislusnil je vetru, ki je divjal zunaj. »Če tukaj ni varno, tedaj ni sploh nikjer.«

In vse do zadnjega dne neurja sta bivala skupaj, ne da bi bila še kdaj brala časopise. Tedaj pa je iznenada treščilo. In sicer s strani, ki sta jo oba prezrla. Gospa Speddingova je bila pravkar odšla in mlada dama se je v svoji sobi ravno pripravljala da bi emuknila po zadnjo številko časopisa. Kinloch je bil pravkar namenjen oditi iz svoje sobe, kar je zaslišal na hodniku nagle, odločne korake. Močan udarec je zadonel po vratih na nasprotni strani. Nato je zaslišal glas gospe Speddingove:

»Gospa Stella!«

»No?«

»Nekaj vas moram vprašati. To ne sme iti tako naprej. Nič več ne morem trpeti tega, ne morem, pa ne morem!«

Glas stare ženske je bil silno napet in razburjen, in Kinloch tokrat ni našel odgovora, če je odgovorjena sploh kaj odgovorila. Toda vprašanje je prav lahko ališal. Prišlo je naglo, glasno, neobvladano:

»Je kakšen možki v tej hiši?«

VII.

Kinloch je že pričakoval, da bo starka vprašala kaj takega, ko je opazil, s kakšnim razburjenjem je trkala. Toda dama je bila vidno onemela od iznenadenja, kajti minilo je več trenutkov, preden jo je ališal izjecljati odgovor:

»Moš — možki v tej hiši?«

»Da, nekoga možkega skrivate tu.«

»Ste neumni? To vprašanje je žaljivo. Kaj vas je neki pripravilo do takega smešnega sumničnaja, gospa Speddingova?«

»Več reči, milostljiva. Nemara sem res neumna.« Starka je težko vzdihnila. »To je res neumno vprašanje, zdaj sem se domislila.« Starka je dvomeč umolknila.

»Nikar tedaj še naprej misliti kaj takega, Bety. Bržkone vam je vreme šlo na živce.«

»Nemara je res tako. Ta veter, ki ves dan žvižga in vso noč tuli, ti vtepe v glavo misel, da so vse naokoli sami glisavi. Ko sem snoč beše ležala v postelji, sem slušala, mogla bi priseči, rajnega moža, kako me je klical z vrta. Čeprav moj Joe že skoraj trideset let leži gori na pokopališču.«

Starka je bila videti pretresena. Kinloch je ališal tiho ljubeznivo šepetanje, med katerim jo je mlada dama odvedla po hodniku.

Pozneje sta se pomenkovala o tem dogodku. Po Kinlochovem mnenju bi bila morala dama dogmati, kaj je bilo zbudilo v starki sum o njegovi navzočnosti. Toda po vsem videzu je bila preveč prestrašena, da bi jo bila to vprašala, pa je rajši starko lepo v miru odslovila. Gospa Speddingova je odšla pomirjena in bržkone se je drugi dan pošteno sramovala sama sebe. A navzlic temu je Kinloch opazil, da je dama opustila namero, da bi odšla po časopis takoj, ko je starka zapustila hišo. Tudi njega je obdajala plaha negotovost, ki jo je bil odkril v njej. Tisto odkritje po Speddingovi, kakršnega si noben od njiju ne bi bil domislil. Pa je le povsem očito prebudilo nekaj sum v tej neumni osebi. Kaj je to bilo? Nobeden od njiju ni mogel uganiti tega. Pa bosta le morala odkriti tudi to, če se bosta hotela v bodoče izogniti isti nevarnosti. Kajti sum, ki se je v stari ženski prebudil, se bo še laže prebudil v drugo, ampak tokrat ga ne bo tako lahko izgnati.

Kinloch je dolgo premišljeval svoj položaj, ko

je bil potem, ko se je bilo pomračilo, sam v hiši. Mislil mu pa niso bile osredotočene na samem sebi. Mož ni imel nikakršnega razumevanja za lastno varnost. Svoj čas mu bržkone ne bi bilo dosti mar, če bi ga bila gospa Speddingova videla ter bi ji bilo tako mogoče potrditi pozneje njegovo istovetnost in v toliko podkrepiti njegovo zgodbo. A zdaj ko je imel vse potrebno pristo na podlogi ovratnika svojega suknjiča, bi bilo njegovo prepoznavanje, če bi prišlo do aretacije, nepotrebno. Saj bi mogel po stoterih podrobnostih življenja v tisti hiši dokazati, da je bil res tam, in tako s svojo izpovedjo pomagati gospe Speddingovi. Toda zdaj se je zavedal, da ga ni kar nič volja, da bi videl damo priti v nesrečo. Ženska je nosila v sebi neko temno skrivnost in se dobro borila. Skušal je podrobno proučiti svoja čustva do nje. Kaj za to, če je človek, za katerega se ona bori, zločinec? Saj se je že marsikateri dober vojak boril za slabo stvar. Ženska je bila kakor on sam žrtev tistega človeka. In zdaj je Kinloch sprevidel, da je samo zato, ker noče pustiti ženske v rokah tistega človeka, voljan ostati z njo v tej hiši.

Dolgo časa je sedel izrpan od misli, ki so sledile. A prišel je trenutek, ko je nenadoma sedel pokonci, na mah buden in zavedajoč se jano svojega okolja. Nekaj se je zgodilo, kar ga je vznemirilo. Sprevidel je to. A v zadregi je bil ob misli, kaj je to moglo biti. Kakšen sum v hiši? Napeto je prislusnil, a ničesar drugega ni ališal kakor veter, ki je žvižgal nad streho. Nato so zapopotala vrata. Veter je, je dejal samemu sebi, le na pol prepričan. A če je tako, tedaj je ta sum povzročil nenaden naval zraka, ko so se odprla kakšna druga vrata ali okno ... Otrdel od napete pozornosti je čakal. Potem je slišal zaškripati desko. Ležala je — to je dobro vedel — neoprtrjena na pragu stanovanjske sobe. Le-to, vsaj, ni bil veter. Usta so se mu na mah posušila in sedel je kakor okamenel. Razločno je ališal veter, ki je ječal nad tišino znotraj. Nato so tista oddaljena vrata iznova zapopotala.

Otroški kotiček.

Pravljica iz gozda

(24) Tu se je ustavil in pogledal okrog sebe. Njegove oči so se srečno nasmehnile. Tu mora biti domovina palčkov, kajti zapazil je pri orjaških koreninah hrasta mala vratica. Ojunačil se je in pozvonil.

(25) S strahom v sreju je pričakoval, kdo mu bo odprl. Mogoče pa ni to dom palčkov temveč dom rokovanjačev - sršenov, o katerih mu je njegov očka toliko pripovedoval? Kako pa je bil vesel, ko se je pri odprti linici prikazal zvedavi palčkov obraz.

Gnojnične črpalke
brzoparilniki
štedilniki**GAMA**

novi modeli, višek dovršenosti, odlični v rabi, 10-letna garancija, najnižje cene, izdeluje

Podržaj Ciril, Ig 147 pri Ljubljani

KOLESA

kupite dobro in poceni
tudi na obroke pri

H. SUTTNER
Brezobzeven ogled!

Ljubljana
Aleksandrova 6.

Objave

V upravi »Slovenca«
naj dvignejo inserenti
sledenče ponudbe:

Korajzen 10073
Odlična hiša 10428
Staropokojenec 10429.

(o)

Kolesarji!

Vljudo vas obveščam, da sem prenesel svojo specialno trgovino koles iz dosedanjih prostorov na Glavnem trgu 17 v Kneza Kocelja ulico 4 (prej Tattenbachova ul.) in jo priključil svoji trgovini otroških vozov in športnih potrebščin. Za vašo nadaljnjo naklonjenost se priporoča Bogomir Divjak.

Maribor.

Auto-motor**Avtobus**

polovni, v dobrem stanju, z 12-16 sedeži, kupim. - Ponudbe z opisom poslati na: Ljubinko Graič, avtobuski saobračaj, Mrkonjičev grad, Vrbaška banovina.

(f)

Avtotaksi s koncesijo

oddam za Ljubljano. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10878.

(f)

(Pohištvo)**Hrastovo jedilnico**

zelo dobro ohranjeno, zaradi pomanjkanja prostora ugodno prodam. - Naslov v upravi »Slov.« pod št. 10881.

(s)

Mali oglasi

V malih oglaših velja vsaka beseda 1 din; tenitovanjski oglas 1 din. Deležo tiskane naslovne besede se računajo dvojnó. Najmanjši znesek za mali oglas 15 din. - Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. - Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokotonska, 3 mm visoka petlinna vrstica po 3 din. - Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

(Službe iščejo)**Vdova**

srednjih let, poštena, gre kot šivilja, kuharica ali hišnica kamorkoli. Zmožna treh jezikov. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10839.

(a)

Trgovski pomočnik

specerist-železninar, vojaščine prost išče službo. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 10634.

(a)

(Službo dobe)**Prodajalce srečk**

Razredne loterije, iščemo pod poveljnimi pogoji. - Pismene ponudbe na Publicitas, Zagreb, Ilica 9. 324.

(b)

Prikojevalka pletenin

dobro izurjena, dobi službo. Mesto stalno. Ponudbe samo prvostopnih moči na Blau & Bartoš, tovarna trikotaže, Karlovac, Banija.

(b)

2 mizarska pomočnika

takoj sprejme Henrik Bittene, Vizmarje, št. Vid nad Ljubljano.

(b)

Trgovsko pomočnico

s pravko, za galanterijo, engros oddelke, sprejmemo. Samo pismene ponudbe na Ant. Krisper, Ljubljana, Mestni trg 26.

(b)

Več čevljarjskih šteparic

sprejem takoj. Prešeren Ivan, Kranj, Blejska c. 17.

(b)

Gospodično

za mlekarstvo, s kavčico - sprejem. Meste, Zaloška cesta 119.

(b)

(Vajenci)**Vajenke**

za umetno vezenje in predtisk sprejme Matek & Mikeš, Ljubljana, Frančiškanska ulica.

(v)

Vajenca

za pekarsko obrt, poštenega in močnega, sprejme pekarna Wilfan v Trzinu. - Predstaviti se osebno istotam.

(v)

Učenko

sprejem za specerijo. - Pokopališka 32, Meste.

(v)

Denar**Hranilne knjižice**

3% obveznice in druge vrednostne papirje kupuje in plača najbolje

BANČNO. KOM. ZAVOD

Maribor, Aleksandrova 40

Prodamo**Stavbni les**

večja množina suhih tramov naprodaj po nizki ceni, dokler traja zaloga. Rudolf Velepč, Ljubljana VII., Sv. Jerneja c. št. 25, telefon 27-08. (1)

Premoq

koks, drva nudi
I. Pogačnik

Ljubljana, Bohoričeva 5
telefon 20-59
Postrežba brezhibna

VINA

dolenjska, štajerska in sploh vseh vrst kupite pri
Centralni vinarni v Ljubljani.
TELEFON ŠTEV. 25-73

Marelise, slive, hruške, spingle, la., trde, 3.25 do 4 din kg, kosare 45 kg, franko voznina, razpošilja G. Drechsler, Tuzla. (1)

Prodamo

zaradi opustitve pogrebnega zavoda pol gala voz za prevoz mrljčev - po zelo ugodni ceni. - Vizmarje 59. (1)

Marelise

po 4.50 din kg dobite pri M. Glavnik, Pokračarjev trg. Telefon 24-03. - Po želji dostavimo na dom. (1)

Stare slike

prodam. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 10869. (1)

Zlato moško zapestno uro prodam. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 10868.

Prodaj

pult in pisalni stroj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 10866. (1)

Obrt**Za polovanje**

Ivan Kravos
Maribor, Aleksandrova c. 13
Telefon 22-07.

Gumbnice, gube, entel, ažur, monogramne izvrši ekspres

Matek & Mikeš
LJUBLJANA
Frančiškanska ulica

Pouk

Dober instruktor za fiziko in kemijo, za III. gimn. razred - se sprejme. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 10843.

Polepšala se je v enem tednu

GUBE SO IZGINILE

MEHKA GLADKA KOŽA - DIVNA POLT

Gospodična Drouet je preizkusila tako presenetljivo izpremembo svoje zunanosti v 8 dneh. Čitajte spodaj njeno lastno pismo, v katerem je točno pojasnjeno, kako je to dosegla in kako lahko to doseže tudi vsaka druga žena.

»Komaj lahko sama sebi verjamem«, piše gđna Drouet, »ko gledam svoje fotografije, stare 8 in 10 dni. Imela sem brazde in gube na čelu ter okrog oči in ust. Polt je bila vela in blela. Danes me vse prijateljice občudujejo ter zavidajo zaradi gladke čiste kože, na kateri ni niti ene gube. Vsem povem, naj vporabljajo hrano za kožo Tokalon - rožnato za noč, belo pa za dan. Nekatere so se mi posmehovale, dokler niso same poizkusile, zdaj so pa prav tako navdušene kakor jaz.«
Rožnata hrana za kožo Tokalon vsebuje Biocel, presenetljivo vitalni element mladosti, ki ga je odkril znameniti dunajski vseučiliški profesor. Vporabljajte rožnato hrano Tokalon za noč. Ona hrani in olepšava kožo med Vašim spanjem. Koža postane čvrsta in re-

šena gub. Čez dan vporabljajte belo kremo Tokalon, ki napravi kožo svežo in jasno, razkroji zajedalce in zoži razširjene znojnice.

ZAJAMČENA VRNITEV DENARJA.

Vsaka žena, ki se posveti tej enostavni negi treh minut dnevno, lahko dobi gladko deklisko kožo ter svežo, krasno polt. Rezultati so v tisočih primerih bili tako presenetljivi, da lahko damo to brezpogojno jamstvo vrnitve denarja. Nabavite si še danes po eno tubo obeh krem Tokalon za hrano koža. Vporabljajte jih 10 dni po navodilu. Če niste navdušeni od sijajnega, uspešnega rezultata, vrnite nam kremo, čeprav ste že polovico porabili, in mi Vam v celoti nadoknadimo Vaš izdelek.

Stanovanja**Lepo stanovanje**

dveh sob in kuhinje, s parketi, v bližini sv. Jožefa, oddam. - Poizvedbe v manufakturni trgovini »Pri zvonu« I. Strojanssek, Pred škofijo št. 21, Ljubljana.

Dvosobno stanovanje

takoj oddam. - Cerkvena ulica 21.

SOBE**Sobo s kuhinjo**

in pritlikinami, oddam v Orlovi ulici 7.

Vnajem**Trgovina s sadjem**

in zelenjavo se takoj odda. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 10884. (n)

Pri kolodvoru

oddam v najem lepo suho skladišče s pisarno. Vizmarje 59. (n)

Pozor mesarji

in gostilničarji! - Odda se v najem mesarija in gostilna v prometnem dolenskem mestu. Hladilnica v hiši. - Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Dolensko« št. 10836. (n)

Posedstva**Novo pritlično vilo**

s velikim kultiviranim vrtom in parkom, pod Smarno goro, prodam. - Ponudbe v upravo »Sl.« pod »Vila s vrtom« 10883

Ženitbe**Prosim oproščenja**

gđc. Sabino Godina iz škodnja pri Trstu, ker sem se v »Slovenca« dne 25. junija v ženitni ponudbi z značko »Ana Marija« poslužila njenega naslova brez njenega predhodnega dovoljenja. Marija Jagodice, Montenegro. (2)

Vzajemna posojilnica

R. Z. Z. O. Z.

v Ljubljani, Miklošičeva cesta 7

poleg hotela Union

nuđi za vse vloge popolno varnost in obrestuje nove vloge po 4% do 5% po dogovoru.

Nove vloge vsak čas razpoložljive.

Poslužite se varčevalnega krožka! Zahtevajte prospekt!

Posojilnica daje kratkoročna posojila.

Znancem in prijateljem javljamo žalostno vest, da je po dolgi in mučni bolezni danes ob 4. previden s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspal gospod

Franjo Kranjc

višji davčni upravitelj v pok.

Pogreb dragega pokojnika bo v četrtek ob 10 na tukajšnje mestno pokopališče.

Pokojniku v drag spomin!
Gornjigrad, dne 4. julija 1939.

Stanovski tovariši.

Sporočam žalostno vest, da mi je po kratki in mučni bolezni umrla moja ljubljena, skrbna sestra

MARIJA ČERNE

posestnica

Pogreb se bo vršil v sredo, dne 5. julija 1939, ob 5 popoldne izpred mrtvaške veže, Slajmarjeva pot 2 (Leonisče), na pokopališču k Sv. Križu.

Sv. maša zadušnica se bo brala v torek, 11. julija ob 6. zjutraj v trnovski cerkvi.

Prosim tihega sožalja in molitve za pokojno.

Ljubljana, dne 4. julija 1939.

Josipina Černe

v svojem in v imenu svoje sestre Ane in ostalih sorodnikov.

Carl pl. Pott in Mary Grancich, roj. pl. Pott javljata tem potom, da je njihov dobri stric, gospod

FRIC BURGER

dne 3. julija 1939, v 87. letu starosti za vedno zaspal. Pogreb blagega pokojnika bo v sredo, 5. julija 1939, ob 4. popoldne ter se polože njegovi zemeljski ostanki v družinsko grobnico na pokopališču v Dolu pri Hrastniku.

Dol pri Hrastniku, 3. julija 1939.

Mary Grancich roj. pl. Pott

LJUBLJANA

Koroški bojevnik - Ljubljčan, odlikovan s Karadžordževo zvezdo

Ljubljana, 30. junija.

Ko so pred 20 leti vihrali boji na naši severni meji, so se mnogi izmed takratnih borec, večinoma prostovoljci, prav junaško ponašali pred sovražnikom.

Zaradi izredne hrabrosti so bili mnogi odlikovani z zlatimi in srebrnimi kolajnami ter celo z najvišjim odlikovanjem: Karadžordževa zvezda z meči.

Eden izmed odlikovancev je tudi redni član Legije koroških borec v Ljubljani, tovariš Ivan Brinskele, čevljarski mojster, stanujoč v Florjanski ulici v Ljubljani, ki se je pred 20 leti prav poseben odlikoval v borbi za Črno, Kotlje in Guštanj. — V dokaz priznanja mu je bila z ukazom Nj. Vel. kralja Petra I. podeljena Karadžordževa zvezda z meči.

To visoko odlikovanje je prispelo te dni po mestnem županstvu na glavni odbor Legije, ki je odlikovancu priredil skromen, toda prisrčen večer. V društveni pisarni Legije so se zbrali člani glavnega odbora z odborom krajevne orga-

nizacije v Ljubljani, da prisostvujejo slovesni izročitvi visokega odlikovanja tovarišu Brinskeletu.

Predsednik Legije, polkovnik v pok. g. Viktor Andrejka, je z izbranimi besedami pozdravil visokega odlikovanca ter mu v dokaz najvišjega priznanja pripel na prsi red Karadžordževa zvezde z meči in mu obenem izročil tudi diplomu, ki je prispela z redom. V kratkih potezah je očrtal nadalje junaštvo odlikovancev, pomen tedanjih dogodkov in pa skromnost našega današnjega slavljenja, ki se ni boril za visoko odlikovanje, temveč za to, da bi živeli bratje po sreči in krvi v svoji lastni, močni, narodni državi.

Besede predsednika so globoko pretresle srca navzočih bivših borec, ki so nato z res tovariško iskrenostjo čestitali tov. Brinskeletu kot vitezu Karadžordževa zvezde. Poudaril je nadalje ljubezen bivših borec do svoje domovine ter izrazil tudi upanje, da domovina ne bo pozabila svojih zaslužnih sinov.

Prisrčna slovesnost se je končala z zagotovitvijo, da bodo bivši borec kot nekda, tudi v bodoče čuvali svojo zemljo.

Jubilej 90 letnega Ljubljčana v Sibiriji

Komu ni znana ljubljanska Sibirija v Mestnem logu, kjer so si postavili celo kolonijo hiše skromni, a pridni delavci s pomočjo ljubljanske občine! Danes obhajajo v tej koloniji na št. 113 redok jubilej. Lastnik skromne hišice, Aleš Požar, obhaja 90letnico rojstva. Kljub devetim križem in dolgoletnemu napornemu delu je jubilar še krepak. Preživel je vseh svojih pet otrok, od katerih mu je najmlajši sin Lojze umrl v ruskem ujetništvu, star 24 let. Sin Valentin je bil knjigovez in je po prevratu umrl v Trstu, star 29 let. 53letni sin Franc pa je bil zaposlen polnih 38 let v knjigovodni Jugoslovanske tiskarne, ko ga je letos spomlad moral oče pospremiti kot zadnjega svojega otroka na pokopališče. Prva žena Alojzija mu je umrla pred 19. leti. 17 let pa je že poročen z drugo, sedaj 57letno ženo Marijo, upokojenko tobake tovarne.

Jubilant se je rodil v Prevojah v župniji Brdo pri Kamniku in se je izučil krojaške obrti. V prejšnjem stoletju je bil dolga desetletja hodil po Koroški in Štajerski in delal pri različnih krojaških mojstrih. V sedanjem stoletju pa je živel le v Ljubljani ter je skoraj 30 let delal za enega samega mojstra. Zadnjih deset let ne šiva več, ker mu oči ne zmorejo več tako natančnega dela, kakor je opravek s šivanko. Ker so mu pomrli vsi otroci, ki so sicer skrbeli za svojega očeta, živita z ženo skromno, a pridno življenje. Želimo obema, da bi še dolgo časa živela srečno zdrava in zadovoljna!

— Pri zlati žili, bolečinah v križu, zastoji krvotoka jeter in nezadostnem izločevanju želodca, nastalih vsled zapeke, se dosežejo vedno odlični uspehi z naravno »Franz-Josefovo« grenko vodo. Bolniki radi jemlje preizkušeno »Franz-Josefovo« grenko vodo in jo dobro preneso tudi pri večkratni porabi.

Ogl. reg. S. br. 30474/35.

1 Ljubljanski pevci vseh zborov bomo nocoj, v sredo, 5. t. m. zvečer imeli skupno vajo za kongres Kristusa Kralja v Rokodelskem domu kakor ponavadi ob 8 zvečer. — Vsi, ki ste že doslej hodili, in vsi drugi, ki pridete zdaj, po končanih praznikih — prisrčno pozdravljamo! Pevovodja.

1 Proslava sv. Cirila in Metoda v slovenekem Velehradu v Bežigradu v Ljubljani je danes ob 9 e slovesna novo mašo. Celodnevno čestitanje. Zvečer ob pol 9 ves Bežigrad zažari v razsvetljavi. Procesija z baklami. Pred cerkvijo pridiga. Nato blagoslov novega tabernaklja, prave mojstrovine eodobne cerkvene umetnosti. Darovanje za nov tabernakelj, ko si ga gre vsakdo od blizu ogledat.

1 Za izlet na soška bojišča, Sv. Višarje, Sv. Goro, Garico, na Doberdobsko planoto in v Trst v dneh 15., 16. in 17. julija 1939, ki ga priredi Zveza bojevnikov v Ljubljani, je še 12 mest na avtobusih prostih. Kdor se namerava izleta še udeležiti, naj se prijavi v pisarni Zveze bojevnikov v Ljubljani na Masarykovi cesti, hotel Miklič-Metropol, vsaj do srede 5. julija t. l. Prijavi je priložiti dovoljenje okrajnega načelstva za potovanje v inozemstvo, in 2 slike.

1 25 ameriških rojakov bo prispelo danes z gorjenjskim brzovlakom ob tričetrti na 9 dopoldne v Ljubljano. Skupino, v kateri je okrog 20 Slovencev, vodi lastnik potovalne pisarne v New Yorku g. Leon Zakrajšek. Družba sv. Rafaela, Izseljenska zbornica in Francoska linija bodo priredili rojakom na ljubljanski postaji prisrčen sprejem, katerega naj se udeleži tudi čim več Ljubljčanov.

1 Za kongres Kristusa Kralja potrebuje stanovanjski odsek še mnogo prenočišč. Pripravljalni odbor vljudno prosi vse ljubljanske prebivalce, da

prijavijo odvišnje postelje. Prijave sprejema »Putnik« (tik Figovca).

1 Poštni uradi poslujejo danes na praznik sv. Cirila in Metoda kakor ob nedeljah.

1 Velike konjske dirke v Ljubljani. Prihodnje nedelje bo Kolo jahačev in vozačev imelo na vojaškem vežbališču poleg aerodroma velike dirke. Tekmovali bodo najboljši konji iz Slovenije, napovedani pa so tudi odlični konji iz Zagreba. Častno predsedstvo nad dirkami so prevzeli ban draveke banovine g. dr. Marko Natlačen, divizijski poveljnik, general g. Stefanovič in ljubljanski župan g. dr. Adlešič. Spored tekem bo obsegal sedem zanimivih točk, med katerimi so tri kasaške, štiri pa jahalne. Dostop na vežbališče bo iz Zaloške ceste in čez aerodrom. Za dovoz gledalcev bodo na razpolago avtobusi in najbrž tudi poseben vlak iz Ljubljane.

Pristopajte k 300 dinarski akciji za VI. mednar. kongres Kristusa Kralja.

1 Smola specialista za kolesa. Včeraj okrog pol dneva je 24-letni delavec G. A. iz Ljubljane pograbil v Krojaški ulici kolo, naslonjeno ob gostilno Maček, in se urno odpeljal. Lastnik 800 din vrednega kolesa je bil v gostilni in tatvine ni opazil. Videl pa je to gostilničar, ki se je urno odpeljal za uzmovičem ter ga dohitel na koncu ulice. Tat je vrget z kolo po tleh in zbežal naprej čez Stritarjevo ulico proti Pogacarjevemu trgu. Skril se je v vežo v Kresiji in mislil, da je že rešen, ko jo je primahal gostilničar s stražnikom. Stražnik je hitro ugotovil, da je našel znanca, ki je imel 14. junija letos že prav tako smolo. Tedaj je namreč snel v Ribji ulici kolo raznašalca kruha, pa ga je ta tudi ujet in mu odvzel kolo. Vse kaže, da bo sedaj njegova smola temeljito zapečatena.

1 Beg iz življenja. V nekem ljubljanskem prenočišču so včeraj jutraj našli na postelji mrtvo 21-letno brezposelno modistino Marijo Palhaltinger, doma iz Zagorice v občini Bled. Takoj so »poznali, da je nesrečnica napravila samounor. Poklicana je bila policija in kmalu je prišla na mesto policijska komisija, v kateri so bili policijski zdravnik dr. Lužar, dežurni uradnik Florijan in policijski uradnik Lovrečič. Komisija je ugotovila, da je modistinja prinesla s seboj vrečico oglja in steklenico spirita. Polila je oglje s spirito, tako da je začelo oglje žareti, nato pa pustila, da se je pri popolnoma zaprti sobi začel razvijati ogljikov monoksid. Strupeni plin je med spanjem deklice usmrtil. Vzroka za ta obupni korak doslej policija ni mogla ugotoviti.

1 Tiralica za dragoceno sliko. »Slovenec« je že poročal o velikanskem razburjenju v Parizu, ko so opazili, da je 11. junija letos prevečan neznanec ukradel v muzeju v Louvreu dragoceno Watteaujevo sliko, ki je bila znana pod imenom »Brezbriznež«. Ker francoski policiji ni uspelo, da bi našla sliko in storilca, je obvestila vse policije evropskih držav. Tudi belgijska policija je bila opozorjena na to tatvino in te dni je dobila tudi upravn ljubljanske policije radiogram, v katerem je prava tiralica za sliko. Iz nje posemamo, da je slika velikanske vrednosti. Slika je napravljena na les in je bila odnešena v pozlačenem okvirju. Zdi se nam, da te slike v Ljubljani ne bodo našli.

— Dolomiti Vas vabijo! Udeležite se izleta v Dolomite, ki ga priredi od 15. do 19. julija Izletna pisarna M. Okorn, Ljubljana, Francišanska ulica, tel. 22-50. Prijave do 9. julija.

1 Maturanti drž. klas. gimnazije (8a razred), ki smo maturirali l. 1929., se za desetletnico zbiramo v gostilni Keršič v soboto 8. t. m. ob 20. Vsi prisrčno vabljeni!

1 Igro na prostem prirede člani Prosvetnega društva pri Sv. Krištofu v Ljubljani dne 8. in 9. julija t. l. zvečer. Igrali bodo igro »Pri belem konjčku«. Začetek ob osmih zvečer. Čisti dobiček je namenjen za novo dvorano.

Kamen do kamna palača!

Kamne za osrednje prosvetno oglišče »Slovenaki dom« so darovali:

Po 3000 din: dr. Marko Natlačen, ban draveke banovine, Podružnica Slomškove družbe za radovljiški okraj.

Po 2000 din: Rigler Alojzij, narodni poslanec; Olup Jože, trgovec; inž. Likar Boleslav, Mavrič Anton, stavbenik; dr. Kulovec Franc, minister v pokolu in senator; Battelino Vinko, tovarnar; Uradništvo tovarne »Šešir«.

Po 1000 din: dr. Kožuh Ludvik, zdravnik; dr. Simoniti Lojze, primarij; M. H.; M. C.; Mozetič Jože, zidarek; mojster; dr. Ferlan Vladimir, upravnik bolnišnice; inž. Oskar Loeser; Josipina Ham; Josipina Zipki; H. S.; dr. Janez Schrott, šef-dravnik; Golobič Rudolf, prometni uradnik; R. Anton; Ravnikar Franc, industrijalet; I. S.; Fuchs Anton, klepar; Mihelič Jože, klepar; I. V.; Umek Ivan, mizar; mojster; dr. Anton Dolinar, profesor; Mrak Stanko, soboslikar; Pollak Jurij, mizar; dr. janko Kalan, zdravnik; Upraviteljstvo »Vetrinjski dvor« v Mariboru; Ivan Černe, podjetnik; dr. Lovro Sušnik; Janez Pintar, katehet; Milan Kolar, trgovec; dr. Adolf Ramšak, zdravnik; Morelj Anton, carinik; Brodar Janez, narodni poslanec; dr. Golja Adolf, narodni poslanec; Gabrovšek Franc, narodni poslanec; Mihor Robert, tesarski mojster; Cedilnik Valentin, tesarski mojster; Nemec Franc, tesarski mojster; Janez Štrcin; B. Fr., trgovka; G.

Zahvala pripravljalnega odbora za mladinski tabor v Mariboru

V imenu slovenske katoliške mladine izreka Pripravljalni odbor za Mladinski tabor v Mariboru najtoplejšo zahvalo vsem, ki so pripomogli, da je letošnji mladinski tabor v Mariboru tako lepo uspel.

V prvi vrsti izreka najudanejšo zahvalo visokemu pokrovitelju tabora, Nj. Vel. kralju Petru II. in njegovemu zastopniku brigadnemu generalu Cedi Stanojčiču.

Ilekone se zahvaljujemo častnemu predsedniku tabora predsedniku senata g. dr. Antonu Korošču in vsem članom častnega odbora: ministroma dr. M. Kreku in Francu Snuju, banu draveke banovine dr. M. Natlačen, prevrženima gospodoma škofoma dr. I. J. Tomaziču in dr. Gr. Rožmanu ter mariborskemu županu dr. A. Juvanu.

Prisrčna zahvala gg. ministrom Altiparmakoviču, dr. Ružiču, Cejoviču in Pantiču za udeležbo na taboru.

Nadalje izreka mo zahvalo vsem državnim uradom in oblastvom, ki so nadvse uslužno pomagali Pripravljalnemu odboru. Zlasti se moramo toplo zahvaliti naši železniški upravi, direkciji v Ljubljani, uradništvu mariborskih in vseh drugih postaj ter vsemu prometnemu osebju.

Vso svojo pomoč so nudili: mariborska mestna

ubija mrčes zanesljivo!

SAMO V PLOMBIRANIH ROČKAM

A.; Šimenc Josip, stolni kanonik; dr. Ivan Oblak, zobozdravnik; Franc Pretnar, direktor Mestne hranilnice.

Vsem plemenitim darovalcem se akcijki odbor za zgradbo »Slovenskega doma« iskreno zahvaljuje in upa, da bodo našli še mnogo posnomovalcev.

občina, mestni šolski odbor in vodstva vseh mariborskih srednjih ljudskih šol. Vsem tem naša topla zahvala. Prav tako se zahvaljujemo za požrtvovalno pomoč častitim šolskim sestram, vodstvu Dijaškega slemenišča, vojaškim oblastem, ki so uslužno pomagali in šli na roko pripravljalnemu odboru.

Dolžni smo zahvalo vsem mariborskemu prebivalstvu, ki je gostoljubno sprejelo taborjane, hišnim posestnikom, ki so izobesili zastave.

Mnogi iz Maribora in izven njega so za potrebe tabora pripevali denarne zneske, za katere izreka odbor prično zahvalo.

S hvaležnostjo ugotavljamo požrtvovalno delo naših godb, rediteljev, samarijanov, članov informacijske službe, gospodov zdravnikov, ki so se radevolje stavili na razpolago. Zahvala tudi vsem tdkam in zasebnikom, ki so dali na razpolago svoje avtomobile.

Za veliko uslužnost in postrežljivost smo dolžni izreči zahvalo SK Železničarju in njegovemu tajniku g. Jenku ter njegovji gospej soprogji, ki sta vse dni priprav na telovadišču izkazala vodstvu nešteto uslug.

Končno topla zahvala vsem, ki so se tabora udeležili in na ta ali drug način pripomogli k njegovemu uspehu. — Bog živil

Naš poslanik pri kralju Juriju VI.

London, 4. julija. AA. Danes popoldne je novimenovani jugoslovanski kr. poslanik na angleškem dvoru dr. Ivo Subotič izročil v svečani avdienci svoje poveljnice angleškemu kralju Juriju VI. v Buckinghamski palači. Poveljnice so bile izročene po običajnem ceremonialu, določenem za takšne priliko na angleškem dvoru. Poslanik dr. Subotič se je v svečani diplomatski uniformi odpeljal ob 12 v buckinghamsko palačo. Pri vodu mu je dvorska grenadirska straža izkazala čast, nato pa ga je sprejel in pozdravil šef protokola s člani civilne kr. hiše. Na etopnicah, ki vodijo v zgornje nadstropje do dvorane, kjer je bila avdiencia, so stali škotski gardisti v svojih srednjeveških uniformah. V prvem nadstropju je sprejel

kr. poslanika dvorni komornik z dežurnim pribočnikom ter ga predstavil upravniku dvora. Šef protokola in dvorni komornik sta pospremila nato kr. poslanika v dvorano za avdienco, tu pa ga je sprejel angleški kralj Jurij. Kralj je bil v svečani uniformi angleškega admirala, poleg njega pa angleški zunanji minister lord Halifax tudi v svečani obleki. Kr. poslanik dr. Ivo Subotič je izročil svoje poveljnice kralju Juriju VI., ki se je z njim nekaj časa prisrčno razgovarjal. Po avdienci so pospremili šef protokola, maršal dvora in člani civilne kr. hiše poslanika dr. Subotiča do avtomobila. Pri odhodu iz buckinghamke palače mu je dvorska straža spet izkazala čast.

Hore Belisha poveljuje moč Francije in Anglije

Pariz, 4. julija. AA. Reuter: Angleški vojni minister Hore Belisha je imel danes na banketu, ki ga je priredilo francosko-angleško združenje govor, v katerem je poudaril angleško-francosko solidarnost ter med drugim dejal:

Naj ves svet ve, da naši dve državi popolnoma razumeta opomine, ki nam jih pošiljajo in da jih bosta sprejeli tudi odločno, če bi bilo to potrebno. Za tuje opazovalce bi bila ena največjih napak, če bi izjavljali napačne zaključke iz dejstva, da nismo doslej odgovarjali še odločneje in da smo bili popustljivi. Nam se v prvi vrsti ne more pripisovati, da imamo napadalne namene in pobude. Naša popustljivost se morda komu zdi kot slabost. Vsi pa naj vedo, da Anglija in Francija tesno sodelujeta. To sodelovanje je tako popolno, da sta si obe državi zaupali druga drugi celo največje vojaške tajnosti ter da je zamenjava misli med njima popolna. Mi smo kot vojni tovariši. Tudi obstoje najpše zveze med posameznimi an-

gleškimi in francoskimi ministri. V mirni dobi tako z večjo lahkoto izvajamo sistem sodelovanja, ki smo ga preskusili večkrat za časa vojne.

Vojni minister Hore Belisha je v nadaljnjem svojem govoru poudaril, da ni samo živahno in tesno skupno delo med Anglijo in Francijo, pač pa da sta obe državi pripravljene delati tudi v korist drugih, katerih neodvisnost bi utegnili biti ogrožena. V naslednjem je Hore Belisha poudaril rezultate prvega pregleda vojaških obveznikov, ki jih je bilo 50.000 ter naglasil, da je bilo pri tem pregledovanju 97% proglašanih za sposobne. Kje so tisti zdravniki, ki trdijo, da smo mi v dokadeneci — je vzkliknil Hore Belisha, zatem pa naglasil, da bo angleška redna in pomožna vojska še prej ko v enem letu štela nad en milijon ljudi in da se bo še dalje pomnoževala. Svoj govor pa je končal z besedami: Mislili smo enako in dosegli iste cilje. Gojili smo iste ideale. Mi smo prijatelji, mi smo močni, mi bomo ostali skupaj.

Obramba Sueza

Rim, 4. julija b. Po vesteh iz Pariza je egiptska vlada sklenila sporazum z upravo Sueškega društva, da bo branila z vsemi razpoložljivimi sredstvi Sueški prekop. Italijanski list »Tevere« piše, da so vojaški ukrepi glede obrambe Sueškega prekopa več nego problematični, ker je prevoz ekozi Sueški prekop onemogočen v istem trenutku, ko se v prekopu potopi eamo ena večja ladja. Ladje morajo pluti z zmanjšano brzino, in bo prva naloga italijanske avijacije, da z bombami potopi kako ladjo. Italijanski aeroplani zelo lahko dosežejo Sueški prekop s svojih opirališč, ki se nahajajo na Siciliji, v Libiji, ali na Rodosu. V Sueškem prekopu bo lahko potopiti kako ladjo in bo vsled tega angleško brodovje popolnoma odrezano od svojih oporišč v Sredozemskem morju, ker ne bo moglo več odpluti iz Sueškega prekopa v to morje. Prav tako bo ogrožen tudi Gibraltar, medtem ko bo utrjena italijanska črta Sicilija, Pantelerija in Libija predstavljalna barijera v Sredozemskem morju, ki bo onemogočila kontakt sovražne vojne mornarice.

Tenis v Wimbledonu

London, 4. julija. AA. Reuter: V Wimbledonu so bili danes doseženi še tle rezultati: Buttler — Mac Neill: Eticid — Russell 6:4, 6:3, 13:11, Borotra — Brugnon: Collina — Tineclair 4:6, 6:4, 6:4, 6:4; mešana dvojica Kukuljevič — Matier: Dejofoord — Clemenc 6:1, 6:4, Mac Neill — Stammers: Pundee — Florian 6:3, 8:6; Cook — Fabian: Bilton — Ingram 6:2, 6:2.

Drobne

London, 4. julija. AA. Reuter: Angleški veleposlanik v Berlinu sir Neville Henderson je prišel nocoj z letalom na letališče Heston.

Vatikan, 4. julija. AA. Stefani: Sv. oče Pij XII. je sklenil, da se postavi v baziliki sv. Petra spomenik njegovemu predhodniku papežu Piju XI.

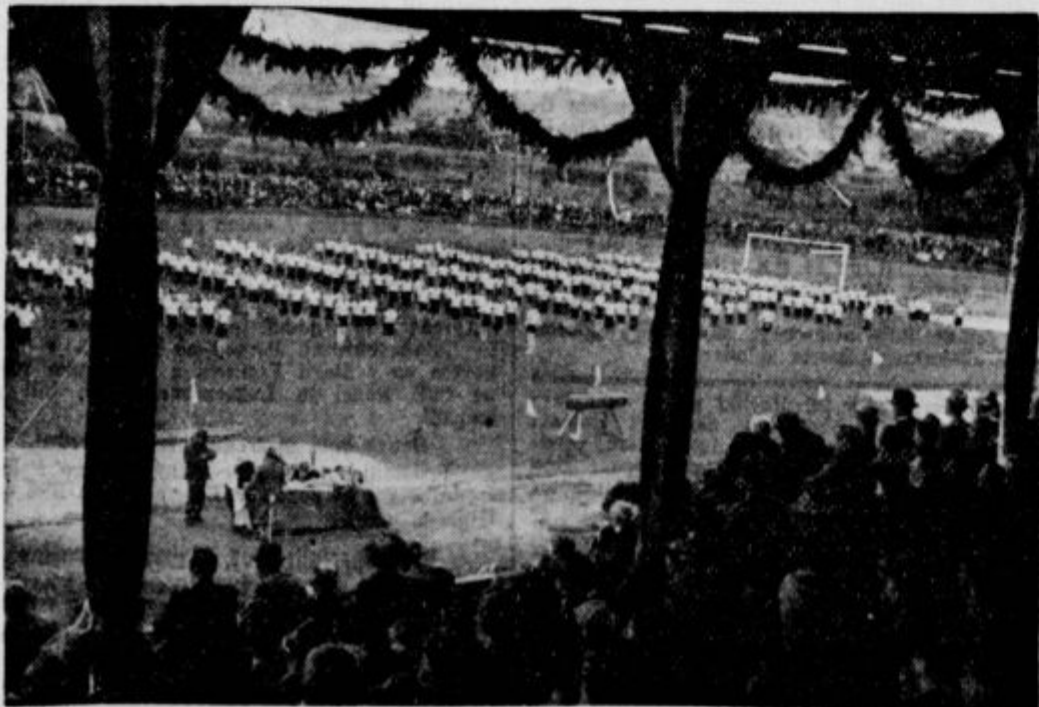
Celje

c Smrtna nesreča 2 leti starega otroka. Včeraj jutraj je zadela Divjakovo družino v Ostriški vasi pri Št. Jurju ob Taboru težka nesreča. Divjak Ivanček, 2letni sinček posestnika, je jedel na vse zgodaj češnje. Češnja se je otroku zataknila v sapniku, da se je začel fant daviti. Pripeljali so ga v celjsko bolnišnico, kjer pa je takoj po prevozu izdihnil. Naj v miru počiva!

c 7 letni otrok — živa plamenica. Na Malem vrhu pri Šmarinem ob Paki se je vnela pri štedilniku obleka 7 letnemu otroku Osebi Jožici. Jožica je bila takoj v plamenih in je bila prava živa plamenica. Dobil je težke opekline po preih in rokah. Pripeljali so jo v celjsko bolnišnico.

c Na Lopati pri Celju je umrla 61 letna žena posestnika Antonija Kranjc. Naj v miru počiva, svojem izreka mo naše iskreno sožalje!

c Nove uradniške prostore išče v odgovarjajoči hiši celjske žandarmerijske četa, vod in postaja. Kolikovane ponudbe je vložiti do 10. julija v Celju.

Mladinski tabor v Mariboru: Pogled s tribune na stadion med vajo članov

KULTURNI OBZORNIK

Handel-Mazzetti: Jese in Marija (II. del)

Roman. Poslovenil dr. Ivan Pregelj. Jugoslovanska knjigarna 1939. Str. 254.

V lepem, zgoščenem in plastičnem jeziku ene naših največjih pisateljev Ivana Pregelja leži zdaj pred nami celotni prevod romana Enricca von Handel-Mazzetti: *Jese in Marija*, ki je pred tridesetimi leti bil pravo literarno odkritje, pa je tudi še danes eva kot ob svojem prvem dnevu. Razdobje tridesetih let ni ničesar odvzelo znani umetnici, da, morda je še prav z razmerami današnjega časa prineslo pravilnejši komentar ter razlago duhovnih vprašanj v njem. »Jese in Marija« je izrazito zgodovinski roman, postavljen v čas protireformacijske komisije v Notranji Avstriji, v največjo borbo med pristati ene in druge Cerkve, katoliške in luteranske. Zanimivost problema pa je že v tem, da si tu ne stoji nasproti beli in črni, dobri in slabi ljudje, kakor jih navadno hoče videti pisatelj sam, ki stoji na enem izmed obeh etališč, temveč sta prav oba največja nasprotnika dobra, naravnost vzor pobožnosti in družinske sreče, oba strastna in čista bojevnik za svojo stvar, ki je obema sveta. Tu gre resnično samo za borbo dveh nazarov, za trenje dveh načel, katerih enega na katoliški strani predstavlja junaška logarica Marija, na protestantski pa plemić Jese. In če je logarica, gledana s katoliške strani svetnica, junaška Judita, bojevnik za kraljestvo božje, stanovita in neodoljiva v tem, kar je katoliško, je Jese njen nasprotnik, gledan s protestantskega etališča, prav tako mučenik, junaški bojevnik in idealen mož. Med njima gre boj za dušo, za resnico, kakor jo različno pojmuje oba v svoji veliki veri, ki se razlikuje najbolj ob veri v Marijo, božjo Mater in Devico. In tu ob Marijini čudodelni podobi na Čolu se razdelita ob vernika v dve fronti, ki ob spremeljajočih dogodkih sprito protireformacijske komisije dobivata strahotne oblike človeške bolelosti in ponižanja. Kakor je Jese straten v borbi proti božanskosti Marije in češčenju njenih milostnih podob — kar je ena najbolj tipičnih protestantskih lastnosti — tako je Marija z vsem svojim ercem vdana Mariji in išče tolažbe pri Njej, kakor delajo le pravi katoličani in se zato bori proti kraticem Njene slave, ter za rešitev duše svojega moža. In edino le iz te brige naznani tudi največjega širitelja odpadca, Jeseja, protireformacijski komisiji, ki naj odstrani pohujšanje in reši katoliško vero.

In tako smo v drugem zvezku priča sodnega postopka protireformacijske komisije, Jesejevega drznega in žalilnega odgovora, izživljanja in emešenja, kar ima za posledico, da ga cerkvena komisija preda svetni oblasti. In ta ga obsodi na smrt. In mi vidimo, kako propada plemičevo bogastvo, kako njegov zvesti služabnik konča v gostilni, kakor trpi njegova žena in brat. Na drugi strani pa trpimo z Marijo, ki moli, neprestano moli za

svojega nasprotnika, trepeti za njegovo dušo, ga obišče zadnji dan pred smrtjo in mu naredi zadnjo in največjo uslugo: potoži ga v zadnji uri, da se pokaša svojega preganjanja Marijine podobe, radi katerega ga je Marija ovdala. Z nečloveškim trpljenjem sta oba rešila svoj nazor in oba ostala velika, brezkompromisna v načelih, toda človeško tako blizu, kot da sta si brat in sestra, a od različnih mater: od Marije in njene negacije.

Ta človečnost, ki veže vse ljudi v samem človeškem dnu tudi preko vseh dogmatičnih nasprotij, pa v tem romanu trpi, se lomi in prinaša največje žrtve, da zmaga misel, misel, ki je večja, kot osebna sreča. Da pa se človek more tako žrtvovati, mora biti heroj, ki sta v tem romanu oba: prav tako Marija kakor tudi Jese. Marija predvsem, ko vidi, v kakšne nečloveške roke je pahnila človeka, katerega misel je sovražila. Ta nečloveškost pa je izraz dobe in je človeški element v borbi za kraljestvo božje. Toda misel razdva, človečnost združuje: in Jese in Marija sta se razšla v življenju kot prijatelja, ki si odpuščata, ker spoznata smisel duhovne borbe, ki je iz drugega sveta.

Zivljenje vseh ostalih ljudi med njima pa se razvija v realistični plitvini, ki dobiva mestoma zelo drastične poudare in prav nič religiozne, tudi ko gre za religiozne zadeve. Nasprotje je večje kot pa ljubezen. Toda tudi meč mora biti. In prav Marija je predstavnik vseh tistih, ki zastopajo idejo, pa se lomijo v človeških stvarih: do nezvesti jih podere borba z mečem za vero, toda kljub temu vidijo v taki borbi smisel in odrešenje... Logarica Marija je pretrpela največje globine človeškega trpljenja, da je rešila svet herezije. Ta smisel je podčrtan v zadnjem stavku: »Svet je moral odrešiti bolelost«. In vsa ta borba za čistost verovanja se je izvršila ob kulturi Marije, s katere pomočjo je tudi druga Marija kati glavo strla...

Roman je izrazito katoliško delo, napisano z veliko umetniško močjo ter izredno zgodovinsko nazornostjo in pojmovanjem dobe, ka je svetna oblast sodila vest. Pisan je roman z drzno roko in s poplezami, ki bi težko pričale ženeško milino, toda z dušo, ki jo napolnjuje toplo materinsko srce in živa vera, tako zamaknjena v duhovni smisel vsega, da je že nečloveška... Nečloveška, ker je nadčloveška v svoji ljubezni do Marije in svojem katoliškem gledanju na svet ter v verojanju v duhovni smisel vsakega trpljenja, tudi Jesejevega, ki ga je izdala... Srca se tro, misel zmaga, in misel zmaga same, če so heroji tu, ki znajo biti žrtve. In Jese in Marija sta oba žrtvi in oba heroja na različnih duhovnih svetovih. Roman Handel-Mazzetti je spomenik obema: hoče biti podoba protestantizma v nje čistih predstavnikih, pa zopet podoba bolelosti, s katero se je povrnil njen kraj v Cerkev nazaj.

Člani Dekliskih krožkov med prelepo vajo na stadionu v Mariboru

Mučenik teh dni

K nešteti junakom vere v Španiji, ki so zaradi zvestobe do katoliške Cerkve in prave Španije morali v smrt, spada tudi

Ramiro de Maetzu

eden največjih mislecev, kar jih je kdaj sploh imela Španija.

Maetzu je bil rojen v Vitoriji kot sin angleške matere. Najprej se je posvetil vojaškemu stanu in se je ob začetku tega stoletja bojeval kot mlad poročnik na Kubi. Nato je bival pet let v Angliji, kjer je proučeval angleško državno vedo in gospodarstvo. Ondi se je poročil z Angležinjo. Vrnivši se v Španijo, so ga pod diktaturo Primo de Rivero poslali v Buenos Aires za poslanika, kjer je skrbel za kulturne stike obeh držav. Po padcu režima se je vrnil v domovino, kjer je decembra 1931 ustanovil list »Acción Española«. Ta list je bil strogo katoliški in je stremel za tem, da bi Španijo očistil vseh podtalnih tokov, zlasti pa je hudo napadal marksizem.

V letih 1933 in 1934, skoraj sredi bojev za bodočo Španijo, je bil Maetzu član zbornice, kjer se je odlikoval s svojo žilavostjo, sijajnim govorništvom in z borbo zoper polovičarstvo tako ime-

novanih nacionalnih in meščanskih strank. V tej dobi si je že naprtil smrtno sovražnost marksistov in njegovo življenje je bilo tako rekoč že na seznamu smrti. Večkrat je v zbornici poudarjal, da ga bodo marksisti zaradi njegove narodnosti in vere ubili. Takrat je Maetzu ustvaril tiste besede, ki so potem postale geslo, namreč »defensa de la Hispanidad«. Hispaniteta, to je nauk o veličini Španije in duhovnega občestva španske kulture vseh dežel, ki so bile nekoč pod špansko nadoblastjo, je Maetzu znanstveno obdelal in postavil za geslo mlade Španije. Njegov poslednji govor v zbornici, kjer je razpravljal sredi rjevenja marksistov, o duhovnem zadržanju nacionalne Španije, se je končal z besedami: »Zdaj pa zakličem vsem mladim dvajsetih let: Pojdite z nami, zakaj tu ob naši strani je taborišče časti in žrtvovanja. Mi smo gora napredovanja in na vrhu je Kalvarija in na njej je križ«.

Po izbruhu državljanske vojne so rdeči koji prijeli Maetza in ga vrgli v ječo, ki je bil do svoje poti v smrt v njej. Dne 7. novembra 1936 so ga ustrelili. Svojim rabljem je zaklical: »Vi ne veste, zakaj me usmrtili, a jaz se dobro zavedam, zakaj moram umreti; namreč zato, da bodo vaši sinovi nekoč boljši kot ste vi«.

ŠPORT

Inž. Tunold Hanssen ogleduje Planico

Te dni je obiskal Planico znani norveški graditelj skakalnice in član odbora za skakalnice v FIS-ini. Torleif Tunold-Hanssen, naš nekdanji trener za smučanje v letih 1928—1930. Hanssen, ki je tudi član norveške smučke zveze, je napravil načrte za preko 300 skakalnic v Norveški, Švedski, Finski, Franciji, Nemčiji, na Japonskem in v Ameriki. Tudi v Jugoslaviji je po njegovih načrtih zgrajena znana skakalnica v Bohinju. Hanssen se je pripeljal naravnost iz Norveške do Ljubljane, od kjer sta se odpeljala v Planico s tajnikom Združenja Planica g. Gorcem. Iz Planice se je odpeljal v Kranjsko goro, v Martuljek, na Bled in v Bohinjo, da si je ogledal kraje, kjer je svoj čas vodil treninge. O skakalnih napravah v Planici je dal sledečo izjavo: »Od mojega zadnjega bivanja v Vaši državi je poteklo 10 let; z veseljem ugotavljam ogromni napredek, ki sem ga ves čas zasledoval po listih in ki ga tudi danes vidim v turističnem oziru. Izredno velik vtis pa so napravile name skakalnice v Planici in posebno velika. Profil te in pa one 60 metrske je čudovit in jaz sem presenečen nad številnimi napravami, posebno tudi nad malimi, ki kažejo na pravilno pojmovanje športnega dela in na sistematično hojenje po napredku. Velika skakalnica je edinstvena in ni nekaj podobnega nikjer. Jaz razumem Vaš ponos nad tem uspehim delom in priznam, da je Vaša borba težka za priznanje. Toda Vi morate razumeti, da je vzrok v tem, da tako velikih skakalnic ni v ostalih državah in da se te boje investicij zanje. Ni pa prezreti, da je šel razvoj v skokih vedno na enak način, to je, da je prehitelval naše predpise. Četudi so danes še pomisleki proti velikim skakalcem največ v tem, ker je njihovo vzdrževanje mnogo občutljivejše in zahteva mnogo več preciznosti in skrbnosti, kot pri srednjih skakalnicah, je vendar gotovo, da se razvoj v skokih na današnji meji ne more ustaviti in da bo šel naprej. V zvezi s tem se bo reševal tudi Vaš predlog o delitvi discipline skokov, ki toliko časa ni aktualen, dokler se meja zopet ne pomakne naprej.«

Glede naše udeležbe na svetovnem prvenstvu, ki bo to zimo na Norveškem, je izjavil: »Veselim se pozdravit Vaše moštvo v Oslo in pričakujemo, da bo močno jugoslovansko zastopstvo na teh tekmah poglobilo zveze med bema smučskima narodoma. Pri nas smo vedno z zanimanjem zasledovali stari Vaših tekmovalcev na svetovnih prvenstvih, posebno Smolejevega in alpskih tekmovalcev ter smo se veselili napredka. Enako smo sledili vedno z mnogo pozornostjo rezultate iz Planice ter smo veliko razpravljali o tem, kako se bo v bodoče razvil skakanje v Planici in kaj nam bodočino se prinese. Ako ste kdaj elišali o kakšnih nepopolnih vesteh v kakšnem našem listu, te vesti ne predstavljajo našega mišljenja in ne mišljenja naše javnosti, ki je vedno fair priznavala vsak športni uspeh, pa naj si bo dosežen kjerkoli in po komurkoli.«

V spominski knjigo smučke doma Ilirije je zapisal med drugim: »To, kar sem videl tu v Planici in kar slišim, da se želi v bodočnosti izvesti, mi daje povod, da izrazim svoje prepričanje, da je napredek tolikšen, da Planica ne bo postala samo center jugoslovanskega skakalnega športa, temveč skakalnega športa sploh!«

dukcijami umetnin v tej številki pa so predstavljali slovenskemu občinstvu naslednji domači umetniki, ki so razetavljali v zadnjem času: predvsem Bara Remec s 6 slikami in risbami, Tine Gorjup 3, Albert Sirk s 5, dalje Peter Zmitek ter Miha Maleš z zbirko svojih ex librisov, ki jih je naslovil »Iz moje knjižnice«, ter s tem pripravil pot zbiranju »ex librisov«, ki so že drugod po svetu v navadi, pri nas pa se šele uvaja tega načina podpisov lastnika v knjigo. Tuji umetniki so zelo številno predstavljali: od italijanskih mojstrov (Rafael), do najnovejših ameriških slikarjev. Revija uspešno vrši svojo nalogo: propagirati hoče smisel za umetnost ter buditi zanimanje predvsem za domačo likovno produkcijo.

Rešimo mladino pred alkoholizmom!

Izdaje Higienega zavoda v Ljubljani, 1939, str. 79.

Znano je, da smo Slovenci narod, ki svoji telesni rasti in svojemu duhovnemu razvoju veliko škodujemo s prekomernim pitjem alkoholnih pijač. Tudi so se že zdavnaj našli ljudje, ki so skušali ves narod organizirati na »sveto vojsko« proti temu demonu, pa so želi le malo uspeha. Morda zato, ker borbe niso postavili na pravo podlago. Zdaj pa se je Protialkoholna liga v Ljubljani pod okriljem Higienega zavoda, ki ima na skrbi zdravje vsega naroda, izdala brošuro **predavanje o alkoholizmu**, kjer so se združili antropolog, zdravnik, pedagog, kriminalist in učitelj ter napisali vsak s svojega strokovnega področja znanstveno podprte članke o škodi alkoholizma na telesu in na duši mladostnika. Priv. doc. dr. B. Škerlj, antropolog in evgenik piše v prvem članku »**Vpliv alkohola na dedno tvarino**« o kvarnih posledicah alkoholizma na potomstvu ter je dal članku zanimiv motto: »Skrb za potomstvo se mora začeti pred spočetjem!« S citati svetovnih evgenikov podpira trditve, da alkohol vpliva kvarno na le klicne stančevje ter se otrok že rodi okužen po alkoholu. Zato — ekrbimo za dobro potomstvo že pri sebi! — Zdravnik dr. Pirc vodi Higienega zavoda, je napisal članek o »**prehrani otrok in alkoholizmu**«. Velik del mladine je že dedno obremenjen, velik del pa ni zadosti zaščiten pred alkoholizmom že v mladi dobi, tudi predšolski; velik del mladine nižjih slojev je slabo hranjen — to pokaže na podlagi statistik —, k temu pa pride še pitje alkohola v teh letih, zato se ni čuditi elabemu rodu. En način borbe proti alkoholizmu je tudi borba za boljšo prehrano mladine. Pedagog doc. dr. Stanko Gogala piše o »**alkoholizmu in vzgoji**« in trdi, da je prav alkoholizem ena največjih ovir prave vzgoje, ker vetvaja nezdravo okolje za vzgojo otroka ter določa tudi nedobre prirojene lastnosti. Sleherna duševna okrnitev pa pomeni okrnitev celotnega duševnega življenja. Taki otroci so težko vzgojilivi ter ponavadi podvrženi moralnemu propadanju, ki ima v alkoholizmu zaveznika. Treba je začeti z vzgojo pri sebi. — Profesor za kriminalistiko na naši univerzi Al. Maklešov je napisal pomemben članek o »**zaščiti mladine pred alkoholizmom s pravnega stališča**«, kjer navaja vse, kako oblast štiti mladoletne ter kakšni so predpisi v zakonodaji glede pijanstva. Navaja pa tudi pomanjklivosti zakonodaje. V tem predavanju je razložen vse, v čemer se sedanjí zakon dotika problema alkoholizma. — **Strokovni učitelj Vojko Jagodič** pa za zaključek podaja strnjene emernice dela proti alkoholizmu s posebnim ozirom na mladino, kjer pokaže, kakšen je bil delež otrok v razvoju reševanja slovenskega alkoholizma dosedaj, kaj so nam pokazala dosedanja raziskavanja alkoholizma med slovensko mladino, kakšna je prognoza za bodočnost ter kaj bi bilo treba še pri organizaciji za zaščito mladine pred alkoholizmom upoštevati in ukreniti.

Te knjižnico, ki načtena s tako različnih etališč eno samo vprašanje slovenskega alkoholizma z ozirom na mladino, pripravčamo vsem vzgojiteljem, dušnim in telesnim, ter naj tvori podlago za plodno delo pri epi največjih rak-rani našega narodnega življenja.

Kronika

Kronika slovenskih mest, št. 1. letnik VI. — Zaradi smrti odgovornega urednika »Kronike« g. Pavla Debevca, se je ta številka malo zakaenila. Zdaj je odgovorno uredništvo prevzel g. Jože Gregorič. »Kronika« prinaša gradivo iz zgodovine in sodobnosti slovenskih mest, predvsem Ljubljane kot prestolnice. Tako beremo v tej številki opis peš hoje po Sloveniji leta 1828, kakor ga je napisal Adalbert J. Krickel. Dr. Fr. Göstl opisuje spomine na »slovensko kolonijo« na avstrijskem Dunaju od leta 1883 dalje, opomine na razne člane

Umetnost, št. 11, 12. — Letošnja zaključna številka te umetnostne revije prinaša na uvodnem mestu Gradnikove prevode edinih treh sonetov slikarja Rafaela Santija ter štirih sonetov Benvenuta Cellinija, prav tako italijanskega slikarja, rezbearja, bohema in ubijalca, ki je slovenskemu občinstvu znan tudi po prevodu svoje avtobiografije »Življenje«, (izdal »Merkur«.) Dr. Šijanec piše o slikarju Albertu Sirku, ki je razstavil v Celju. Tine Debeljak prispeva prevod slovenskega romantičnega pesnika J. Botta, Dvanajst belih sokolov, pesem, ki spada v ciklus pesmi o Janošku Nadaluje se prevod članka B. Markalouse: Kaj je umetnost? Fr. Tominec je prevzel pesem K. Balimonta: Morje — večno hrepenenje. Ob koncu sledi rubrika »Iz umetniškega sveta«, kjer so zabeleženi domači in tuji umetniški dogodki ter razložene reprodukcije slik, ki so v tej številki reviji. — Med pro-

Po športnem svetu

Državno lakoatletsko prvenstvo.

Za državno atletsko prvenstvo, ki je bilo v nedeljo po vsej Jugoslaviji, so posamezni klubi dosegli naslednje število točk:

Primorje 19.313 točk;
Zeleznikar (Maribor) 18.618;
Ilirija (Ljubljana) 18.338;
Rapid (Maribor) 18.071;
Celje 14.780;
Jugoslavija (Belgrad) 19.746;
Concordia (Zagreb) 20.853;
Hašk (Zagreb) 15.829;
Maraton (Zagreb) 15.276.
Najboljši atletski klub v državi je torej zagrebška Concordija. V Belgradu je Stefanović dosegel nov jugoslovanski rekord z 22.2. Ta rekord pa ne bo priznan. Dober je bil nadalje tudi Radonić, ki je skočil v daljavo 6.50 m. Tudi v Zagrebu je bilo nekaj prav dobrih rezultatov: tek na 110 m prekop zaprek Erlich 15.7, skok v daljavo Bobić 6.71 m, inž. Kallay 6.54 m, dr. Buratović 6.36; met kopja Markušić 56.70, Jandrič 53.27, Perković 50 m; tek na 1500 m Kotnik 4:12.

Maks Schmeling je premagal Neusela.

Pred 5000 gledalci je Maks Schmeling v borbi za evropsko prvenstvo premagal svojega rojaka Neusela, katerega je podrl s silnim udarcem k. o. na tla, tako da je šele po nekaj minutah prišel k zavesti.

Profesionalni teniški turnir.

Na profesionalnem teniškem turnirju, ki se je vršil v Parizu na stadionu Roland Garos in pri katerem so sodelovali najodličnejši svetovni igralci, si je osvojil prvenstvo za moške Amerikanec Donald Budge, ki je v finalu premagal Ellswortha Vinesa z rezultatom 6:2, 7:5 in 6:3. Cochet in Ramillon pa sta premagala Tildena in Stoeffena z rezultatom 6:6, 6:3, 4:6, 7:9, 6:1.

Italija-Madžarska 98:84.

V dvodnevem lakoatletskem dvoboju med Italijo in Madžarsko, ki se je vršilo v Mussolinijevem stadionu v Turinu, so Italijani premagali Madžare z rezultatom 98:84. Od sedemnajstih disciplin so zmagali Italijani v enajstih, Madžari samo v šestih. Razen nekaj izjem so bili postavljeni odlični rezultati. Zlasti bi omenili zmago Oberwegerja v metu diska z znamko 49.36 m, Lanzijevo zmago v teku na 800 m, katero progno je pretekel v času 1:49.9, tek na 10.000 m, v katerem je zmagal Madžar Ceaplar v času 31:13.7 ter skok ob palici v višino od atleta Romea, ki je skočil 4.10 m visoko.

Trikratna zmaga nemških lakoatletov.

Nemški lakoatleti so se borili preteklo nedeljo na treh frontah, in sicer s Francozi, Danci in Luksemburžani. Povsod so zmagali. V Monakovem so podlegli Francozi z rezultatom 106:45, pa tudi Danci in Luksemburžani so bili premagani.

Drugo kolo za srednjeevropski pokal.

Prihodnjo nedeljo se odigra drugo kolo za srednjeevropski pokal. V Belgradu igra BSK proti Ujpestu.

Vesti športnih zvez, klubov in društev

Kolesarska podzveza Ljubljana vabi vse odbornike na svojo redno sejo, ki se vrši danes ob 20 v kavarni Vošnjak, Stari trg 34.
DKSK Edinstvo Ljubljana ima svojo redno sestanek dirkačev in odbornikov v četrtih ob 20 v prostorih gostilne »Stara postaja« na Celovški cesti. Vsi, ki razpravljajo na proslavo v Slovenji Gradec naj se sestane, ka zanesljivo udeležijo.